

Høgskolen i **Hedmark**

Campus Elverum
Avdeling for helse idrett

Tomas Fjeldvang

Hvorfor slutter 9. og 10. klasseelever på fotball?

Why does young adolescents dropout from soccer?

Bachelor trenerspesialisering 3.år
bacheloroppgave

2012

Samtykker til utlån hos biblioteket:

JA

NEI

Sammendrag

Forfatter

Tomas Fjeldvang, student ved Høgskolen i Hedmark, avdeling Elverum.

Problemområde

Frafall i fotball blant barn og ungdom i et valgt tettsted.

Problemstilling

Hva er årsaken til frafall i fotball blant 9. og 10. klasseelever i et valgt tettsted?

Nøkkelord

Frafall, motivasjon, prestasjonsorientering, mestringsorientering, talentbegrep, tilhørighet, opplevd kompetanse, autonomi, autonomistøttende, medbestemmelse

Metode

Kvantitativ metode ved gruppe enquete med åpne og lukkede påstander. Respondentene var elever på 9. og 10. trinn på en valgt ungdomsskole.

Resultater

Resultatene av denne undersøkelsen er forholdsvis like de resultater liknende undersøkelser har fått. Mange utøvere slutter med fotball, ofte av flere årsaker, og disse utøverne er ofte reflektert over hvorfor de slutter.

Det viser seg videre at mange av de årsaker som respondentene kommer med er årsaker som er styrt av treneren, og trenerens arbeidsmetoder.

Resultatene i denne undersøkelsen gir også en god pekepinn på hvorfor ungdom velger å spille fotball. ofte fordi aktiviteten i seg selv er morsom, fordi deres venner er aktive inne fotball samt fordi fotball er en arena for mestring.

Forord

Dette er min avsluttende oppgave ved høgskolen i Hedmark. Etter 3 års studietid her føler jeg at jeg sitter igjen med god kompetanse på mange av de områdene som er viktig for en trener som ønsker og lykkes. I samarbeid med medstudent Rune Haavelmoen har jeg utarbeidet en problemstilling. Denne er «hva er årsaker til frafall i fotball blant i 9. og 10. klasseelever i et valgt tettsted?»

Dette er et tema jeg ser på som relevant for min utdanning i tillegg til at det omhandler noe som jeg er interessert i. Mange av årsakene som kommer frem av denne undersøkelsen føler jeg er overførbare til andre lagspill som innebandy og håndball. Jeg vil rette en takk til Rune for et godt samarbeid, jeg føler vi begge har utviklet oss på grunn av vårt samarbeid. Jeg vil også rette en stor takk til min veileder Trude Nordli Teksum som har gitt oss god veiledning i tillegg til støtte i arbeidet med denne oppgaven. Ungdomsskolen hvor jeg gjennomførte undersøkelsen fortjener også en stor takk. De hadde i forkant informert elevene om undersøkelsen, slik at alle elevene skulle gjennomføre undersøkelsen på en ærlig og seriøs måte.

Elverum, Mai 2012

Tomas Fjeldvang

Innhold

Sammendrag.....	2
Forord.....	3
1.0: Innledning.....	6
1.1: Beskrivelse og bakgrunn for problemområde	6
2.1: bakgrunn for undersøkelsen	8
2.2: Aktivitetsnivå i Norge blant 15 åringer	8
2.3: Forskning på problemområde fra Nord-Amerika.....	9
2.4: Sosial bakgrunn	9
2.5: Livet utenfor idretten.....	10
2.6: Idrettens organisering	10
2.7: Talentbegrepet	10
2.8: Barneidrettsbestemmelsene	11
2.9: Idrettsaktiviteten.....	11
2.9.1: Self determination theory (SDT).....	12
2.9.2: Achievement-Goal theory (AGT)	12
2.9.3: Treningsklima/motivasjonsklima.....	13
3.0: metode	16
3.1: Hva er metode?	16
3.2: Valg og beskrivelse av metode.....	16
Figur 3.2.1:	17
3.3: Bearbeiding av data	17
3.4 Mulige feilkilder.....	18
3.5: Validitet og reliabilitet.	18
3.5.1: Validitet.....	19
3.5.2: Reliabilitet.....	19
4.0: Resultater.....	21
4.1: Utvalg:.....	21
Figur 4.1.1:	21
Figur 4.1.2: Frafallet i undersøkelsen:.....	21
Figur 4.1.3: Fortsatt aktiv/aldri spilt fotball:	22
4.2: Jeg spiller/spilte fotball fordi:	22
4.3: Sosial bakgrunn:.....	22
Figur 4.3.1: Påstand 10:.....	22
4.4: Livet utenfor idretten:.....	23
Figur 4.4.1: Påstand 2:.....	23
4.5:Idrettsaktiviteten:.....	23
Figur 4.5.1: Påstand 1:.....	23
Figur 4.5.2: Påstand 12:.....	24
Figur 4.5.3: Påstand 14:.....	24
4.6:Idrettens organisering:.....	25
Figur 4.6.1: Påstand 4:.....	25
Figur 4.6.2: Påstand 25:.....	25
4.7:Jeg sluttet på fotball fordi:.....	26
4.8:Livet utenfor idretten:.....	26

Figur 4.8.1: Påstand 2:.....	26
Figur 4.8.2: Påstand 3:.....	26
Figur 4.8.3: Påstand 4:.....	27
Figur 4.8.4: Påstand 6:.....	27
Figur 4.8.5: Påstand 12:.....	28
4.9: Idrettsaktiviteten:.....	28
Figur 4.9.1: Påstand 1:.....	28
Figur 4.9.2: Påstand 22:.....	29
Figur 4.9.3: Påstand 25:.....	29
4.10: Idrettens organisering:.....	30
Figur 4.10.1: Påstand 13:.....	30
Figur 4.10.2: Påstand 16:.....	30
Figur 4.10.3: Påstand 17:.....	31
5.0: Diskusjon.....	32
5.1: Hvorfor ungdommene spiller/spilte fotball.....	32
5.2: Hvorfor valgte ungdommene og slutte med fotball.....	37
5.3: Sammendrag.....	44
6.0: Oppsummering/konklusjon.....	45
Referanseliste.....	46
Vedlegg.....	48

1.0: Innledning

I dette kapittelet vil jeg presentere hvilke temaer denne oppgaven handler om. Hva min problemstilling er, samt hvordan jeg kom frem til denne problemstillingen.

Ettersom jeg som jeg snart er ferdig med mine 3 år som student ved Høgskolen i Hedmark er jeg pålagt å skrive en bacheloroppgave. Jeg har valgt og ta for meg årsaker til frafall i fotball blant elever som går i 9. og 10. klasse ved en valgt ungdomsskole. Jeg har valgt frafall i fotball fordi det er interessant i tillegg til at det er et problem for fotballen at mange utøvere velger å slutte med fotball. Problemstillingen ble utarbeidet i samarbeid med medstudent Rune Haavelmoen, og vi gjennomførte undersøkelsen på forskjellige steder.

1.1: Beskrivelse og bakgrunn for problemområde

«Hva er årsaker til frafall i fotball blant 9. og 10. klasseelever i et valgt tettsted?»

Problemområde i denne oppgaven er årsaker til frafall i fotball. Jeg ønsker og finne ut om mange av årsakene til frafall er grunnet treneren og hans arbeidsmetoder, eller om det er andre årsaker som er mindre trenerstyrt. Siden jeg spiller fotball selv, og har arbeidet som fotballtrener er det i stor grad av egen interesse at jeg ønsker å forske på dette problemområde. I min tid som fotballspiller har mange av mine kamerater sluttet på fotball, de fleste av forskjellige årsaker, men en årsak som ofte har påvirket dem, er deres forhold til treneren og hvordan han arbeider. Derfor er dette et forsøk på å kartlegge noen av de årsakene som ofte påvirker unge utøvere til å slutte som treneren kan forhindre. Jeg ser også på dette som relevant i forhold til min fremtidige trenerpraksis. Etter flere år som både fotball og innebandy trener har jeg opplevd at utøvere velger å slutte med idretten, dette ser jeg på som et problem på to måter. Mange av de som slutter begynner ikke med en ny idrett. I tillegg har jeg alltid opplevd fotballen som en arena der man utvikler seg både som spiller og person. Dette er noe de som slutter med fotball går glipp av. Og dersom de slutter grunnet negative erfaringer med fotball ser jeg på det som et stort problem. Ut ifra de resultatene denne undersøkelsen viser, kan jeg som trener ta de nødvendige grepene for å hindre at utøverne i mitt lag slutter av de samme årsakene som respondentene i denne undersøkelsen.

Min hypotese i forkant av denne undersøkelsen var at mange utøvere slutter med fotball av årsaker som treneren styrer. Som for eksempel treningsklimaet treneren legger til rette for, hvordan han involverer utøverne i den daglige treningen og lignende. Jeg antar at det er flere utøvere som slutter med fotballen grunnet trenerens arbeid, enn det som før er antatt.

2.0: Teori

I dette kapittelet vil jeg presentere de teorier som er relevante i forhold til denne undersøkelsen. Jeg vil greie ut om tidligere forskning som ligger til grunn for denne oppgaven, samt andre teorier som kan hjelpe til å beskrive de ulike årsakene til frafall i fotball. Jeg vil blant annet ta for meg talentbegrepet, treningsklima og motivasjon. Jeg vil også trekke inn andre faktorer som aktivitetsnivå blant ungdom og barneidrettsbestemmelsene.

2.1: bakgrunn for undersøkelsen

Seippel (2005) gjennomførte i 2000 en spørreundersøkelse med et tilfeldig utvalg av medlemmer i norske idrettslag. Der stilte han spørsmål rundt idrettsaktiviteten til den enkelte. Fire år senere i 2004 gjennomførte han en ny undersøkelse med de samme deltagerne på nytt, med spørsmål angående deres fortsatte eller endte idrettsaktivitet. Samt en del spørsmål rundt hvorfor respondenten enten hadde fortsatt sin idrettsaktivitet eller sluttet med idrett.

Seippel (2005) tar for seg en firedelt modell som kan hjelpe oss å forstå de forskjellige årsakene til frafall i idretten. Seippel tar for seg:

- **Sosial bakgrunn** som kjønn, alder og utdanning
- **Livet utenfor idretten** som andre interesser, familie, venner, jobb, flytting og studier
- **Idrettens organisering** som mangelfullt tilbud, dårlig trener, mye/lite konkurranse
- **Idrettsaktiviteten** som skader, glede, trivsel og frustrasjon

Med bakgrunn i disse faktorene ser Seippel (2005) på endring i idrettsaktiviteten. Vi bruker endring siden frafall fra fotball, ikke nødvendigvis betyr frafall fra idretten. Man kan for eksempel slutte på fotball, men fortsette med håndball. Dette vil være frafall fra fotballen, men ikke fra idretten. Derfor kaller Seippel (2005) det for endring i idrettsaktiviteten. Jeg vil benytte meg av denne modellen i min forskning.

2.2: Aktivitetsnivå i Norge blant 15 åringer

Helsedirektoratet ga i 2008 ut en forskningsrapport som ble gjennomført på landsbasis. Denne rapporten tar blant annet for seg aktivitetsnivået til 15 åringer. Forskningen belyser variert

fysisk aktivitet i forhold til de retningslinjer som er lagd for fysisk aktivitet blant unge. Retningslinjene viser til at 60 minutter variert fysisk aktivitet daglig er anbefalt. 54 % av guttene i alderen 15 år oppfyller disse kravene, mens 50 % av jentene i alderen 15 år oppfylte disse kravene om 60 minutter fysisk aktivitet om dagen (Anderssen, Kolle, Steene-Johannessen, Ommundsen, & Andersen, 2008).

2.3: Forskning på problemområde fra Nord-Amerika

Et ti års studie av frafall blant unge utøvere ble gjennomført i Nord-Amerika av Butcher, Lindner og Johns (2002). Denne forskningen viser til de samme årsakene til frafall som gjengis i modellen til Seippel (2005). Eller flere av de fire punktene er gjennomgående som årsak til frafallet blant disse utøverne. De mest hyppige svarene omhandler, skader, treneren og arbeid. I tillegg ble foreldre og studier oppgitt som vanlige årsaker til frafall. I mange av tilfellene i dette studiet drev utøverne med flere idretter, men sluttet bare med en av idrettene. Forskningen viste også at hovedårsakene til idrettsdeltagelse var glede ved idretten og følelsen av fysisk kompetanse.

2.4: Sosial bakgrunn

«Foreldrenes eget levesett føres gjerne videre av barna» (Mæland, 2010, s.182). Det betyr at miljøet i hjemmet i stor grad er med å påvirke ferdigheter og levevaner som barnet tar med seg videre i livet. Foreldrenes sosiale posisjon preger både barnets oppvekstvilkår og muligheter til utdanning samt idrettsaktivitet (Mæland, 2010). Dersom foreldrene har lite penger kan det bli vanskelig for barnet og delta i organisert idrett fordi det koster penger, og de utgiftene kan på den måten bli nedprioritert av foreldrene grunnet dårlig råd. Videre kan Mæland (2010) fortelle oss viktigheten av det sosiale nettverket, med det sosiale nettverket menes venner, kollegaer, naboer etc. de personene man omgir seg med daglig, i denne forskningen kan det antas at spesielt venner spiller en stor rolle. Den viktigste rollen et slikt sosialt nettverk har er og tilby støtte og følelsesmessig kontakt (Mæland, 2010). Det er viktig for et menneske og vite at andre bryr seg, for å kunne håndtere motgang. I tillegg til at det sosiale nettverket ofte er med på å styre egne aktiviteter (Mæland, 2010). Man spiller gjerne fotball på løkka, dersom vennene dine gjør det.

2.5: Livet utenfor idretten.

I Norge har vi en 10 års grunnskole utdanning som alle barn og unge er en del av. Dette betyr at barn og ungdom bruker ca. 8 timer hver dag på skolen, i tillegg til at de får hjemmelekser, skal øve til prøver og lignende. Hansen (1999) gjennomførte forskning i 1998 som viser til barn og unges idrettsaktivitet. I denne rapporten kom det frem at 43 % av de deltagende i undersøkelsen trener eller konkurrer i idrettslag, og at disse oftest trente 2-4 ganger i uka (Hansen, 1999) ut ifra dette kan det bli tidkrevende for utøveren dersom han/hun skal prestere godt både på skolen og i idrettslaget. I tillegg viste undersøkelsen at barn og unge gjerne spilte fotball på løkka 2-4 ganger i uka (Hansen, 1999). Forskningen til Hansen (1999) viser også at det var mange barn og unge i alderen 8-15 år som drev både fotball og håndball hele året. Et av de vanlige svarene Hansen (1999) fikk for hvorfor barn og unge meldte seg inn i idrettslag var at vennene deres også gjorde det. Dermed kan vi se at venner ofte kan være en årsak til at barn og unge driver med idrett. Og motsatt at dersom vennene ikke driver med idretten kan det hende at barn og unge ikke begynner med organisert idrett.

2.6: Idrettens organisering

Som trener for barn og unge har man stor påvirkning på barn og unges erfaringer og utvikling (Eliasson, 2009). Eliasson (2009) kan fortelle oss at det ofte er foreldre som blir trenere blant barn og unge, dette er i Sverige. Vi kan dermed se likhetstrekk til den norske fotballen. Der barn og unge idretten i stor grad er tuftet på dugnadsarbeid, og foreldre som tar ansvar som trenere, lagledere og lignende. Min egen erfaring er foreldre som trenere innen både fotball og innebandy frem til 16års alderen. Hvordan treneren planlegger og gjennomfører treningen kan ha påvirkning på utøvernes opplevelser på treningsfeltet.

2.7: Talentbegrepet

Trenerens syn på hva talent er vil også påvirke hvordan han til rette legger trening og utvikling for utøverne sine. Talent kan defineres som «Et sett karakteristika, kompetanser og evner som

er utviklet på basis av medfødt potensial og mange år med idrettslig praktisering i interaksjon med et konstruktivt omkringliggende miljø» (Tranckle & Cusion, sitert i Ommundsen, 2009, s.169). Det er gjerne snakk om to typer talentbegrep, det snevre- og det utvidede talentbegrepet (Ommundsen, 2009). Dersom en ser på det snevre talentbegrepet blir talent ofte omtalt som noe man er eller har (ibid.). Det snevre talentbegrepet ser på hvor god en utøver er der og da, det blir dermed vanskelig og si noe om hvor dyktig utøveren kan bli, ofte er årsaken til forskjell i ferdighet blant unge utøvere grunnet ulik modningshastighet (ibid.). I det utvidede talentbegrepet blir talent sett på som noe en kan utvikle over tid frem mot idrettsekspertise, dermed kan talent påvirkes av annet enn ferdighet, blant annet motivasjon og vilje, dermed blir faktorer som treningsinnsats viktig, begrepet kan forstås ved at alle har mulighet til å utvikle seg, men hvem som blir best er vanskelig å si (ibid.).

2.8: Barneidrettsbestemmelsene

I denne oppgaven er respondentene 14-16 år gamle. Barneidrettsbestemmelse er gjeldene frem til det året utøverne fyller 12 år (Norges idrettsforbund, 2007). Dermed kan det tenkes at noen av respondentene sluttet før de fylte 12 år, og da kan det være interessant og se på deres årsak til å slutte i forhold til disse bestemmelsene.

2.9: Idrettsaktiviteten

I forhold til de overnevnte temaene er det her interessant å se på blant annet motivasjon hos utøverne, hvorfor deltar de i idretten, hva slags tiltrekningskraft har idretten for utøverne. Her vil jeg i trekke inn to motivasjonsteorier, Self-determination theory og Achievement-goal theory (Duda & Treasure, 2010). Motivasjon i seg selv er ofte definert som «the direction and intensity of one's effort»(Sage, 1977 referert i Weinberg & Gould, 2007, s. 52). Retningen beskriver hva personen oppsøker, for eksempel velger en gutt og begynne på fotball, intensiteten beskriver hvor hardt gutten forsøker og oppnå sine ønsker med fotball, altså innsatsen utøveren legger i idretten.

2.9.1: Self determination theory (SDT)

Denne teorien baserer seg på tre behov, behovet for opplevd kompetanse, behovet for tilhørighet og behovet for autonomi (Deci & Ryan, 2000, s. 229). I dette så legger man at dette er behov som utøveren trenger å ha dekket for at han/hun skal være fullstendig indre motivert. Self determination theory ser på motivasjon ut ifra et kontinuum som strekker seg fra A-motivert til indre motivert (Duda & Treasure, 2010). En utøver som er A-motivert opplever ingen kontroll i forhold til egen idrettsdeltagelse, en A-motivert utøver vet ikke lenger hvorfor han/hun driver med idretten (ibid.). Etter A-motivert kommer tre typer ytre motivert på kontinuumet. Den første typen er den ytre regulerte motivasjonen, utøveren kan gå på trening, med bakgrunn i et ønske om å motta en ytre belønning (ibid.). En high school utøver kan gå på trening fordi han må det for å beholde stipendet sitt. Indre regulert motivasjon i forhold til idrettsdeltagelse. Her går utøveren på trening fordi han føler at han må, årsakene til idrettsdeltagelse har sammenheng med en indre opplevelse av belønning og straff (ibid.). Et eksempel kan være at utøveren går på trening fordi han ikke ønsker å ha skyldfølelse for og ikke ha gått på trening. Den tredje typen ytre motivasjon er identifisert regulert motivasjon, utøveren deltar på trening av egen fri vilje, men han liker nødvendigvis ikke aktiviteten, aktiviteten blir sett på som et middel for å nå målet (ibid.). Utøveren trener kondisjon i sommerferien, for å kunne prestere bedre når sesongen starter for eksempel. Det siste punktet på kontinuumet er indre motivert. Her er idrettsdeltagelsen basert på et indre ønske om å delta. Aktiviteten har egenverdi for utøveren (ibid.). Man kan si at utøveren spiller fotball fordi han synes det er gøy å spille fotball. Når utøveren driver med idretten med bakgrunn i dette er han en autonom utøver, det kan også kalles en selvbestemt utøver (ibid.). Med tanke på denne teorien kan det sees på som naturlig for en trener og legge til rette for at idrettsaktiviteten skal oppleves som givende og gøy for utøveren.

2.9.2: Achievement-Goal theory (AGT)

Det er tre faktorer som spiller inn på en persons motivasjon i følge Achievement-goal theory. De tre faktorene er om utøveren er oppgave eller resultatorientert, opplevde evner og prestasjons oppførsel (Weinberg & Gould, 2007). En utøver som er resultatorientert er opptatt

av å måle egne prestasjoner opp i mot andres prestasjoner, samtidig som utøveren ønsker og vinne over andre (ibid.). En utøver som er resultatorientert på denne måten opplever seg selv som dyktig etter en seier, og som dårlig etter et tap (ibid.). En utøver som er oppgaveorientert er mer opptatt av å forbedre seg selv, og bruker dermed ikke andre utøvere som referansepunkt i forhold til egne prestasjoner. Utøveren måler sine prestasjoner ut ifra egne, tidligere prestasjoner (ibid.). En utøver trenger ikke være enten oppgave- eller resultatorientert, utøveren kan være både veldig oppgaveorientert, samt veldig resultatorientert. Men oftest er en utøver mer resultatorientert enn oppgaveorientert, eller omvendt (ibid.). Utøvere som er resultatorienterte har som sagt lett for å måle seg selv opp i mot andre, dermed kan det også være en større mulighet for at utøveren stiller spørsmålsteget ved egne ferdigheter (Duda & Treasure, 2010). Det er viktig å vite at utøveren stiller spørsmålsteget ved opplevde ferdigheter og ikke faktiske ferdigheter (ibid.). Det er blitt foreslått at dette kan ha sammenheng med frykt for å fremstå som dårlig eller inkompetent (ibid.). Et problem som kan oppstå som følge av dette, er at en resultatorientert utøver kan ha lett for å velge oppgaver som er enten for lette eller for vanskelige. Dersom utøveren velger de lette øvelsene gjør det at mulighet for å fremstå som svak mindre, men muligheten for å utvikle seg blir også mindre (ibid.). Det samme gjelder dersom utøveren velger en øvelse som er for vanskelig, muligheten er stor for å feile, men det er også muligheten for at de andre skal feile. Dermed fremstår ikke utøveren som noe svakere enn de andre. Men igjen blir muligheten for å utvikle seg mindre (ibid.). En utøver som er oppgaveorientert er ikke fokusert på hvordan andre utøvere opplever hans/hennes ferdigheter, utøveren ønsker å forbedre seg ut ifra sitt ferdighetsnivå. Dette fører til at denne utøveren oftere velger øvelser eller oppgaver som er moderat vanskelige, slik at utøveren kan prøve og feile for så å prøve igjen (ibid.). Ut ifra dette kan derfor treningsklimaet, eller motivasjonsklimaet som det blir lagt til rette for på trening være med på å påvirke dette.

2.9.3: Treningsklima/motivasjonsklima

«Atmosfæren de voksne skaper i idrett og fysisk aktivitet, er svært viktig for unge utøvers idrettslige motivasjon og trivsel» (Ommundsen, 2009, s. 184). Et slikt klima blir skapt av treneren og utøverne både bevisst og ubevisst, det skjer gjennom kommunikasjon og samhandling mellom trener og utøver i form av instruksjon samt tilbakemeldinger under

trening og konkurranse (Ommundsen, 2009). Man snakker gjerne om to forskjellige typer motivasjonsklima, oppgave- og prestasjonsklima, disse to klimaene kan sees på som atmosfærer på trening og konkurranse (ibid.). Forskjellene i disse to klimaene kommer frem i form av blant annet grunnlag for ros og annerkjennelse, blir utøverne roset fordi de mestrer og prøver så godt de kan, eller fordi de presterer bedre enn andre (ibid.). Kriterier for evaluering og tilbakemelding, som for eksempel om utøverne er deltagende i egen evaluering, og om de blir evaluert ut ifra ferdighet eller innsats (ibid.). Videre følger deltagernes mulighet for medbestemmelse og aktiv deltagelse i egen læring, får utøverne delta i planlegging av sesongen eller ikke for eksempel (ibid.). Hvordan læringen blir tilrettelagt, er også med på å styre opplevd treningsklima, treneren kan for eksempel legge til rette for oppgaveløsning (ibid.). Og sist hvordan treneren legger til rette for samarbeid i gruppa, samt hvilken verdi treneren ser i at utøverne samarbeider og trives (ibid.). Dersom en trener arbeider på denne måten legger han gjerne til rette for et autonomistøttende klima (ibid.).

I et oppgaveklima betones mestring og innsats som viktige fra treneres side. Resultatet i seg selv er underordnet. En trener som legger til rette for et slikt klima gir ofte utøverne mulighet til medbestemmelse, samtidig som de oppfordrer til samarbeid i læringsarbeidet (Ommundsen, 2009). Treneren signaliserer gjerne at prøving og feiling er en del av det å lære (ibid.). Dette kan medføre at utøverne ikke frykter å mislykkes, men i stede ser på det som et steg mot å ha lært noe nytt (ibid.). Det er også vist at et slikt klima kan ha positiv effekt på utøvernes vennerelasjoner, i tillegg til å påvirke utøvernes opplevde psykiske velvære og følt overskudd i forhold til idrett og trening (ibid.).

I et prestasjonsklima er det viktig å vinne, det er ofte konkurranse mellom de forskjellige utøverne innad i laget, og prestasjoner blir ofte basert på sosial sammenlikning (Ommundsen, 2009). Treneren i et slikt klima er mest opptatt av de beste utøverne, det er lite medbestemmelse fra utøvernes side, samt lite aksept for feiling i læringsarbeidet, feiling blir gjerne sett på som mangel på ferdighet (ibid.). Man kan si at treneren er ute etter rask suksess eller raske resultater, og kan dermed benytte seg av snevre talent begrepet, som gjerne er mest påvirket av ulik modning blant utøverne (ibid.).

De overnevnte teoriene er faktorer som påvirker utøveren i hans/hennes idrettsdeltagelse. Dette påvirker utøverens opplevelse av fotball, derfor er det relevant og se hvilke av disse

faktorene som manglet, eller ble gjennomført på en dårlig måte som deretter førte til at utøveren valgte og slutte med fotball.

3.0: metode

3.1: Hva er metode?

Halvorsen (2008) beskriver metode som “metode er en systematisk måte å undersøke virkeligheten på.” Det er med andre ord et verktøy som man kan benytte seg av for å samle den informasjonen man er ute etter. Ved forskning ser vi gjerne etter noe spesielt og vender oppmerksomheten vår mot dette spesielle, dermed vil den forskningsmetoden vi velger være med på å styre det vi vil oppdage eller se. (Halvorsen, 2008)

Den type informasjon som blir samlet inn kalles gjerne for data eller fakta, data betyr det som er gitt, mens fakta har betydningen virkelighet eller kjensgjerning. Den innsamlede data man får kalles for empiri som har betydningen forsøk, prøve eller det som bygger på sanseerfaring. (Halvorsen, 2008)

3.2: Valg og beskrivelse av metode

Problemstilling:

“hva er årsaken til frafall blant fotballspillere i som går i 9. og 10. klasseelever i et valgt tettsted?”

Med dette som problemstilling velger jeg å benytte meg av en kvantitativ metode for å gjennomføre min undersøkelse. En kvantitativ metode er en metode der alle respondentene får de samme spørsmålene, enten gjennom spørreundersøkelse eller standardiserte intervjuer. Valget av kvantitativ metode er fordi jeg ønsker å nå ut til alle ungdommer i alderen 14-16 år i det gjeldende tettstedet. Dermed vil jeg gjennomføre spørreundersøkelsen min på en ungdomsskole, på de gjeldende klassetrinnene. Ved bruk av en slik spørreundersøkelse vil jeg kunne få samlet inn data fra flest mulig. Men det viktigste er at jeg ved å gjennomføre spørreundersøkelsen på skolen er at jeg får svar fra de elevene som har valgt å slutte på fotball, det er deres svar jeg er ute etter. Det mest hensiktsmessige i denne undersøkelsen er å benytte meg av en gruppe-enquete, der spørreskjemaer blir delt ut til en gruppe, i dette tilfellet de forskjellige klassene, og skjemaene blir fylt ut mens jeg er til stede. (Halvorsen, 2008)

Ved bruk av denne metoden kan jeg få samlet den data jeg er vil ha, ved å stille de samme spørsmålene til alle, samtidig som dataanalysen og bearbeidingen av den innsamlede dataen vil bli gjort gjennom statistiske dataprogrammer. Spørsmålene vil være lukkede, som forklart av Wärneryd kan disse lukkede spørsmålene føre til at respondenten gjenkjenner noe. (referert i Halvorsen, 2008)

Figur 3.2.1: *Et eksempel på en slik gruppe-enquete kan være som vist nedenfor.*

		Helt enig	Delvis enig	Verken enig el. Uening	Delvis uenig	Helt uenig
1	Påstand 1					
2	Påstand 2					

I denne enqueten er ikke påstanden utarbeidet ennå, men gir et eksempel over hvordan jeg vil konstruere min undersøkelse. Her får ungdommen 5 svaralternativer, og velger det alternativet som de selv føler passer best i forhold til de forskjellige påstandene.

Utvalget i denne undersøkelsen er ungdommer i alderen 14-16 år, eller elever i 9. og 10. trinn. Jeg velger denne aldersgruppen fordi Seippel (2005) sin forskning viser at frafallet er stort blant utøvere i alderen 13/14 – 17/18. hele 58 % av de deltagende guttene sluttet i denne alderen, og 38 % av jentene i samme alder sluttet med idrett. Jeg antar at dette kan ha sammenheng med at dette er kort tid etter at barneidrettsbestemmelsene ikke lenger er gjeldene.

Min spørreundersøkelse er utarbeidet med bakgrunn i den Seippel gjennomførte i 2004, men jeg har i tillegg lagt inn andre spørsmål som jeg føler kan belyse problemstillingen i større grad.

3.3: Bearbeiding av data

Jeg velger å dele respondentene inn i sine respektive kjønn, slik at alle gutter er i en gruppe og alle jenter er i en annen gruppe. På den måten vil det bli lettere for meg å ha kontroll over de

forskjellige svarene. Jeg velger å se på de forskjellige svaralternativene ut ifra om de er årsak eller ei. Slik at:

helt enig og delvis enig = dette er en årsak til respondenten sluttet på fotball

verken enig eller uenig = påstanden er verken en årsak eller ikke en årsak til å slutte på fotball

helt uenig og delvis uenig = dette er ikke en årsak til at respondenten sluttet på fotball

3.4 Mulige feilkilder

Ved bruk av denne kvantitative metoden kan det forekomme at noen av informantene mistolker eller misforstår et eller flere av påstandene dermed er dette en mulig feilkilde. I min undersøkelse er det få åpne spørsmål, noe som gjør at visse alternativer er blitt utelukket. Derfor er det inkludert muligheter i undersøkelsen der respondentene kan skrive inn andre årsaker enn de påstandene som er ramset opp. Det kan også være tilfellet at informantene er blitt påvirket av ytre faktorer som igjen kan ha påvirket deres besvarelse. En annen mulig feilkilde er at respondentene feiltolker påstandene, en måte for meg å motvirke dette på er at jeg er tilstede når respondentene gjennomfører undersøkelsen, på den måten har de muligheter til og spørre meg dersom de lurer på noe, i tillegg til at jeg kan forklare i forkant av gjennomføringen. En annen mulig feilkilde kan være at respondentene ikke tar undersøkelsen seriøst, og at de svarer bare for å ha svart, uten å gjøre seg opp noen ordentlig mening angående hver påstand. Dette er også noe jeg kan forhindre ved å være tilstede under gjennomføringen. Det som gjør at resultatene kan fremstå noe skjevt i forhold til fortsatt aktive og de som har sluttet, er at dagen undersøkelsen ble gjennomført var mellom 15 og 25 elever ved ungdomsskolen på besøk hos videregående skoler i nærområde, disse gjennomførte derfor ikke undersøkelsen. Og jeg vet at flere av disse elevene fortsatt spiller fotball.

Det må også nevnes at denne undersøkelsen er basert i et tettsted, og er dermed ikke representativt for resten av landet.

3.5: Validitet og reliabilitet.

Disse to punktene tar for seg kvaliteten og gyldigheten på den undersøkelse som er blitt gjennomført. Jeg vil forklare nærmere om de to punktene nedenfor.

3.5.1: Validitet.

Validitet kan beskrives som om forskningen er gyldig eller relevant (Halvorsen, 2008). Det betyr at det må være sammenheng mellom problemstilling og de spørsmål som blir besvart av respondentene. Denne oppgaven er ute etter å finne årsaker til at ungdomsskole elever slutter på fotball. De påstandene som blir presentert i undersøkelsen i tillegg til de åpne spørsmålene sikrer at jeg har en god mulighet til å kunne besvare denne problemstillingen. Jeg har utarbeidet påstandene med bakgrunn i Seippel (2005) sin undersøkelse, og med det formål at de skal være så presise som mulig i forhold til problemstillingen, samt med bakgrunn i de teoriene jeg presenterte i teorikapitlet. Disse punktene er med på å trekke opp validiteten på denne undersøkelsen. Et punkt som kan trekke ned validiteten er at jeg aldri har gjennomført en slik undersøkelse, dermed har jeg ingen tidligere erfaringer og jobbe ut ifra når det gjelder utarbeiding og gjennomføring av en slik spørreundersøkelse.

3.5.2: Reliabilitet.

Reliabilitet kan beskrives som hvor pålitelig undersøkelsen er (Halvorsen, 2008). Høy reliabilitet skal sikre at dataen som blir samlet inn er pålitelig i forhold til en vitenskapelig problemstilling (Halvorsen, 2008). En måte og øke reliabiliteten på er og gjennomføre en pretest. Dette for å sjekke om noen av påstandene kanskje er uklare eller vanskelig og forstå for respondenten. En slik pretest bør helst gjennomføres med en gruppe som er så slik den gruppen som skal undersøkes som mulig, med tanke på for eksempel alder, kjønn etc. jeg gjennomførte en pretest på en liten gruppe gutter, som nettopp har begynt på videregående skole, dermed er de bare et til to år eldre enn de respondentene jeg gjennomførte undersøkelsen på. Undersøkelsen har også hvert innom veileder flere ganger for tilbakemelding og vurdering, dette er med på å sikre at undersøkelsen holder ønsket reliabilitet. Undersøkelsen ble også sendt til rektor ved den gjeldende skolen i forkant av undersøkelsen, dette for å forsikre meg om at undersøkelsen ikke avslører sensitiv informasjon angående respondentene. Når man bearbeider denne type data er det viktig at man er nøye, på den måten kan man sikre at besvarelsene blir inntastet korrekt, derfor har jeg valgt og dobbeltsjekke alle besvarelser før de ble inntastet, dette er med på å øke påliteligheten og reliabiliteten til denne undersøkelsen. Ved å være tilstede i klasserommet når respondentene gjennomførte undersøkelsen kan feilgraden ha blitt redusert. Dette ble ytterligere påvirket ved at jeg i forkant informerte respondentene om hensikten med undersøkelsen, slik at respondentene skulle ha bedre mulighet til og forstå hensikten med undersøkelsen, og dermed

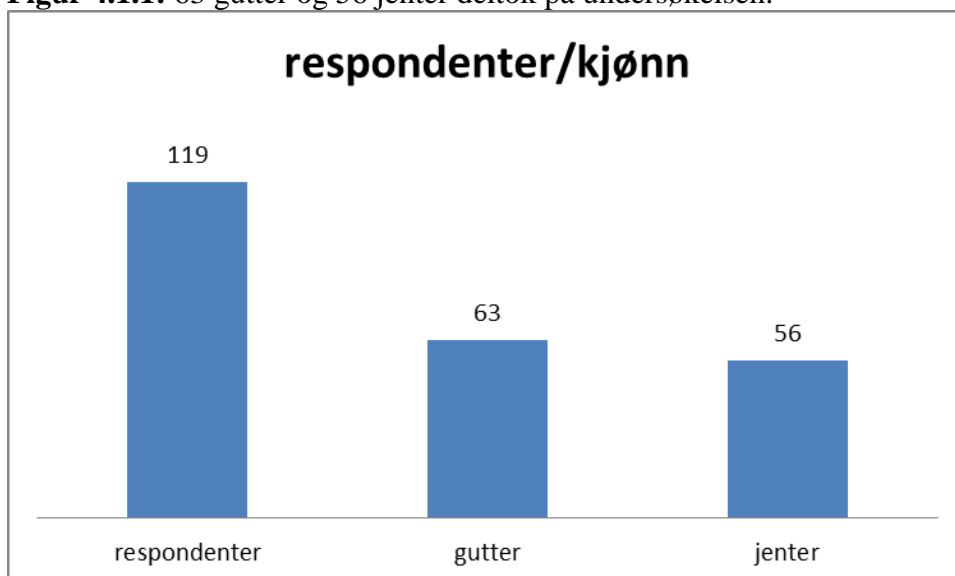
gjennomføre den på en seriøs måte. Ved å være tilstede i klasserommet gav jeg også respondentene mulighet til og stille meg spørsmål dersom noe skulle være vanskelig og forstå. På den måten kan jeg ha redusert muligheten for mistolkning av påstandene i undersøkelsen. Noe som kan trekke ned reliabiliteten noe er det faktum at mellom 15 og 25 elever ikke var på skolen den dagen undersøkelsen ble gjennomført, dermed «mangler» undersøkelsen mellom 15 og 25 besvarelser. Jeg mener likevel utvalget til denne undersøkelsen er stor nok til undersøkelsen kan sees på som pålitelig.

4.0: Resultater

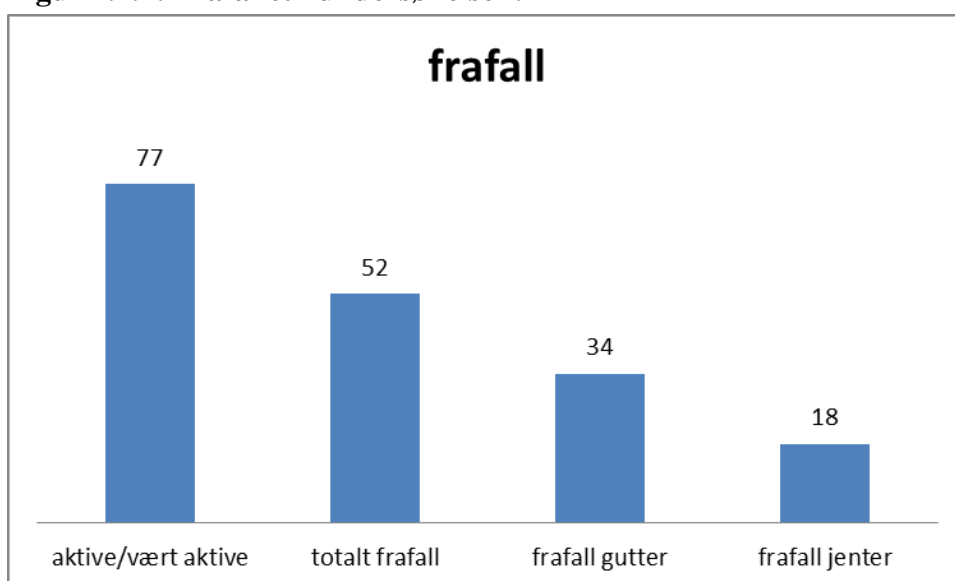
I dette kapittelet har jeg tatt for meg de resultatene som er mest fremtredende i enten positiv eller negativ forstand. Resultatene som er fremstilt her er både fra årsaker til at respondentene spiller eller spilte fotball. Samt hvorfor respondentene valgte å slutte på fotball. Det er viktig og tenke på at det ofte er flere av årsakene samtidig som spiller inn i forhold til om utøveren valgte og slutte på fotball. De resterende resultatene kan finnes som vedlegg til denne oppgaven.

4.1: Utvalg:

Figur 4.1.1: 63 gutter og 56 jenter deltok på undersøkelsen.

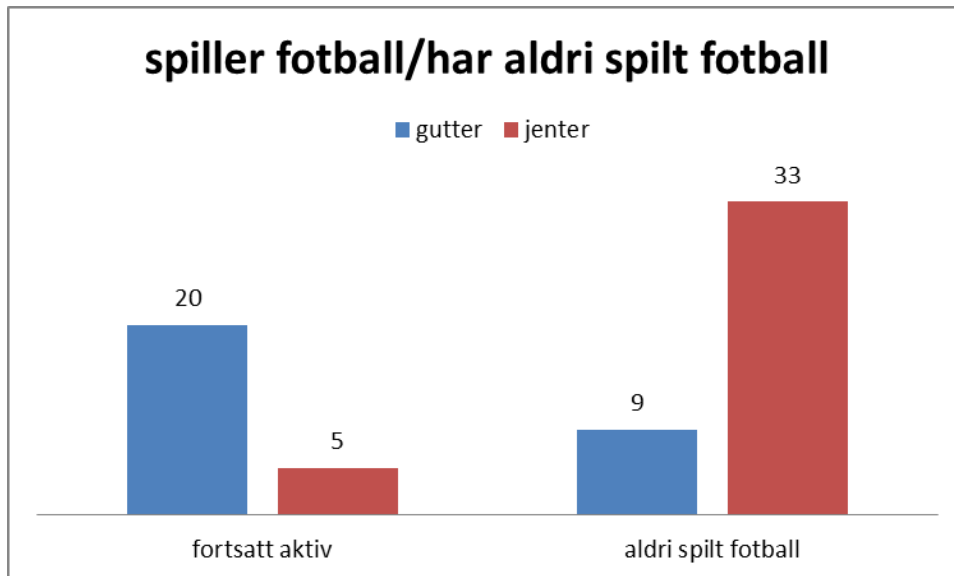

Figur 4.1.2: Frafallet i undersøkelsen:

77 av respondentene er eller har vært aktive, av disse har 52 respondenter sluttet på fotball, 34 gutter og 18 jenter.

Figur 4.1.3: Fortsatt aktiv/aldri spilt fotball:

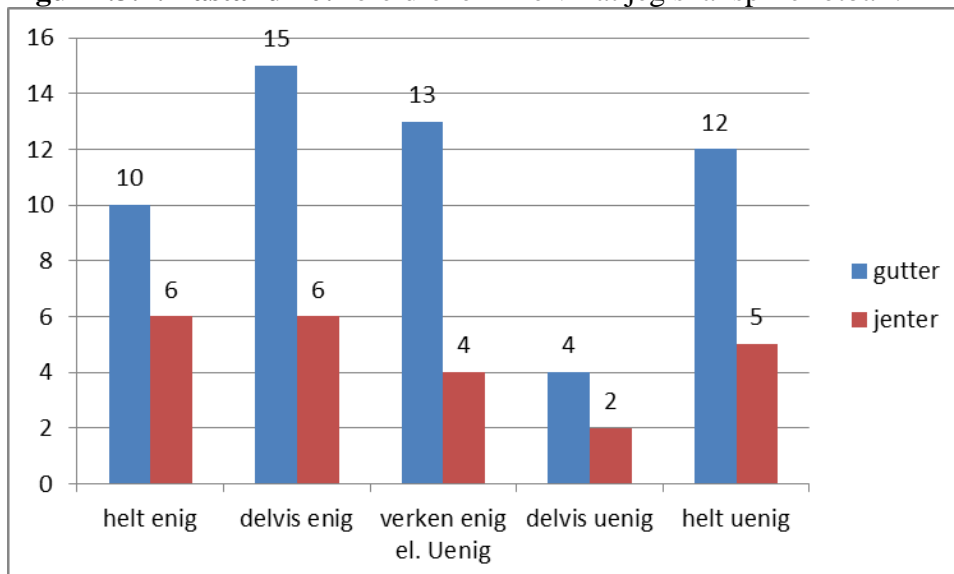
20 gutter og 5 jenter er fortsatt aktive innen fotball. 33 jenter og 9 gutter har aldri spilt fotball.

4.2: Jeg spiller/spilte fotball fordi:

Her vil jeg vise til de årsakene som fremstår som viktigst for respondentene i forhold til hvorfor de spiller eller har spilt fotball.

4.3: Sosial bakgrunn:

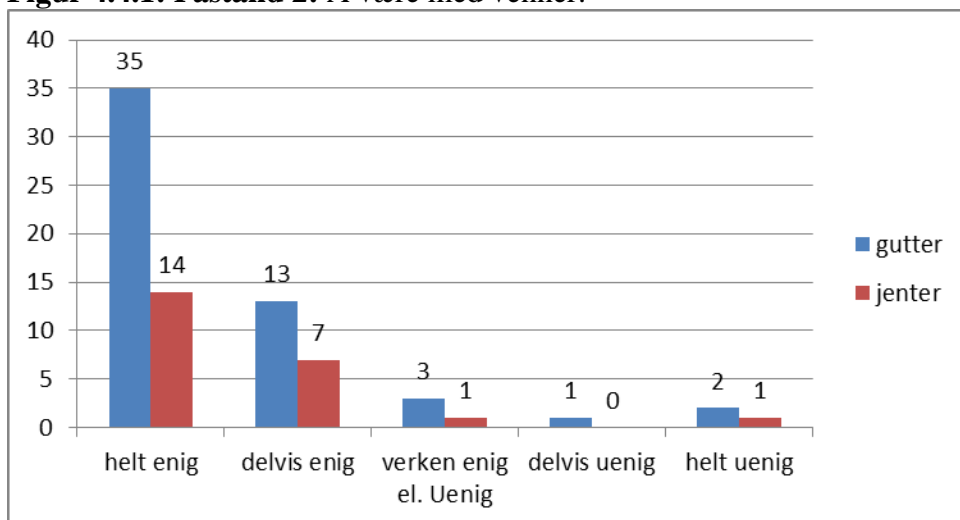
Figur 4.3.1: Påstand 10: foreldrene mine vil at jeg skal spille fotball:

25 gutter og 12 jenter av de 77 respondentene oppgir dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

4.4: Livet utenfor idretten:

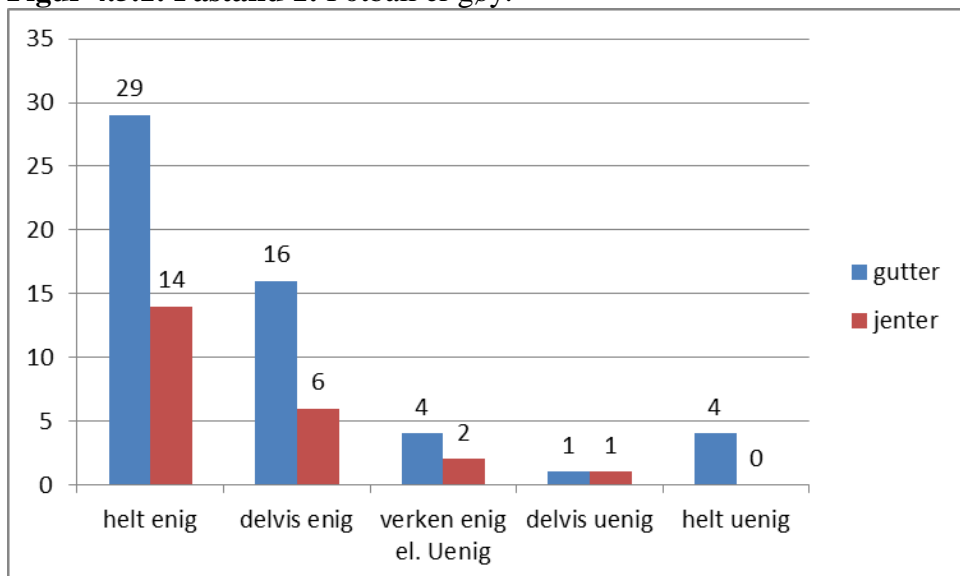
Figur 4.4.1: Påstand 2: Å være med venner:

48 gutter og 21 jenter av de 77 respondentene oppgir dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

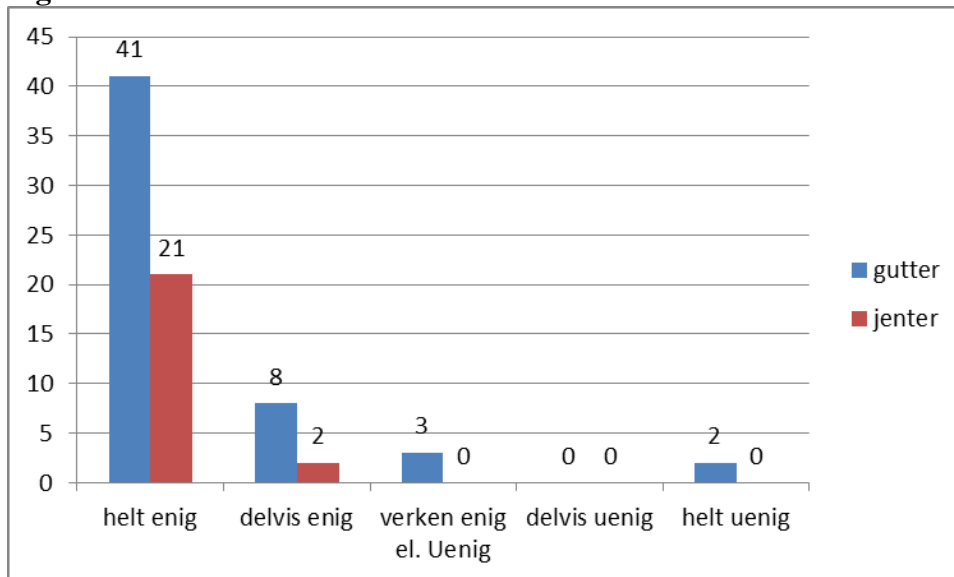
4.5: Idrettsaktiviteten:

Figur 4.5.1: Påstand 1: Fotball er gøy:

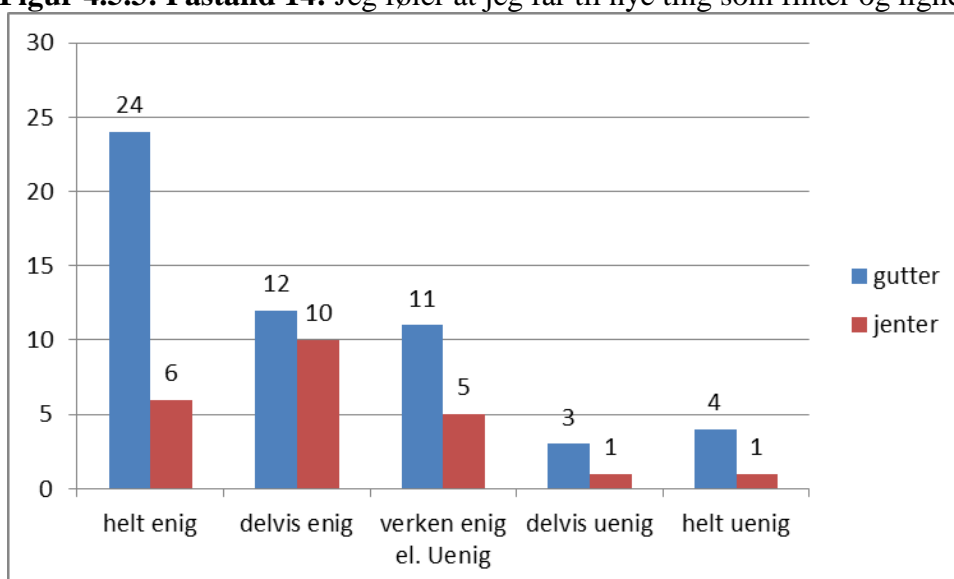
45 gutter og 20 jenter ser på dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse. 5 gutter og 1 jente anser dette som uviktig i forhold til fotballdeltagelse.

Figur 4.5.2: Påstand 12: liker å vinne:

49 gutter og 23 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse. 2 gutter ser på dette som uviktig i forhold til fotballdeltagelse.

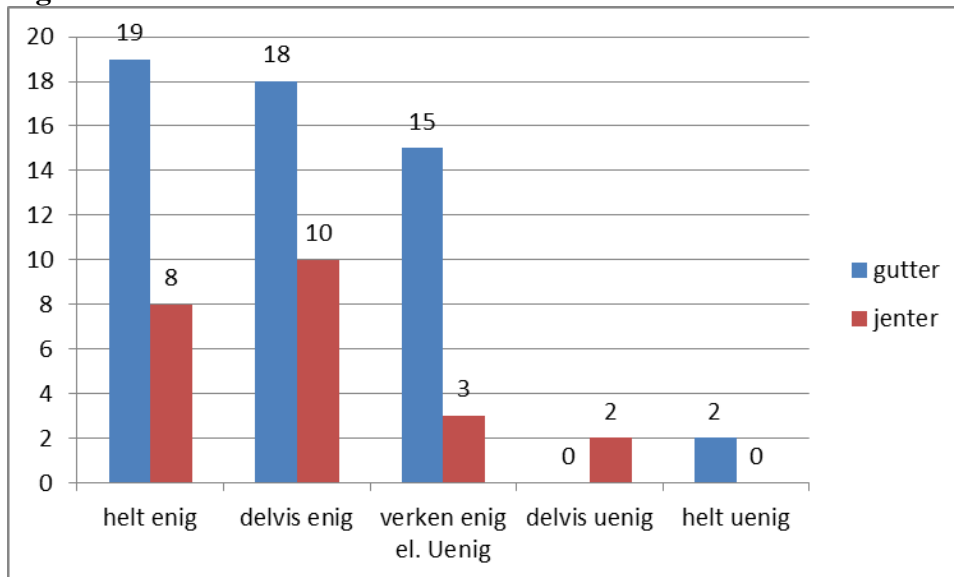
Figur 4.5.3: Påstand 14: Jeg føler at jeg får til nye ting som finter og lignende:

36 gutter og 16 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse. 7 gutter og 2 jenter ser på dette som uviktig i forhold til fotballdeltagelse.

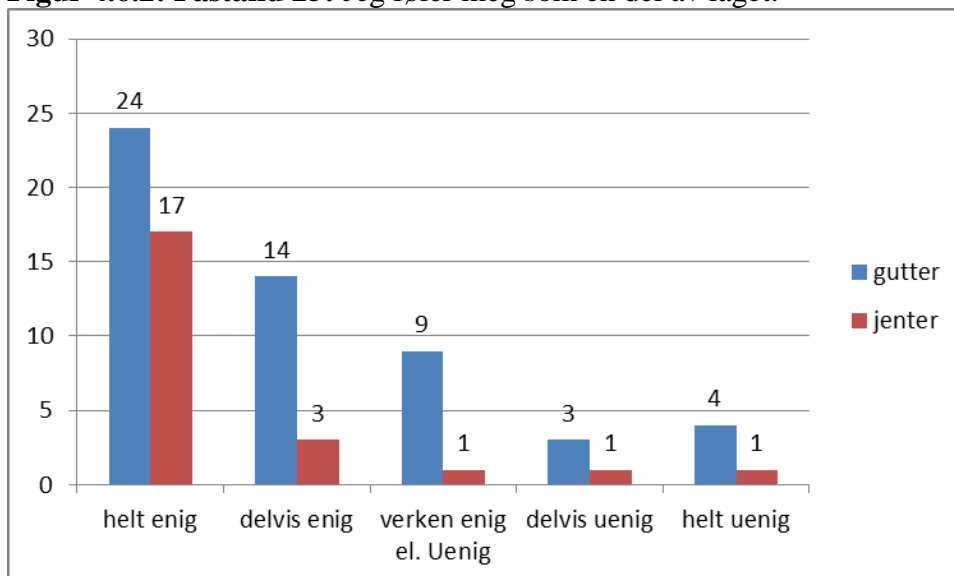
4.6: Idrettens organisering:

Figur 4.6.1: Påstand 4: Flinke trenere:

37 gutter og 18 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse. 2 gutter og 2 jenter ser på dette som uviktig i forhold til fotballdeltagelse.

Figur 4.6.2: Påstand 25: Jeg føler meg som en del av laget:

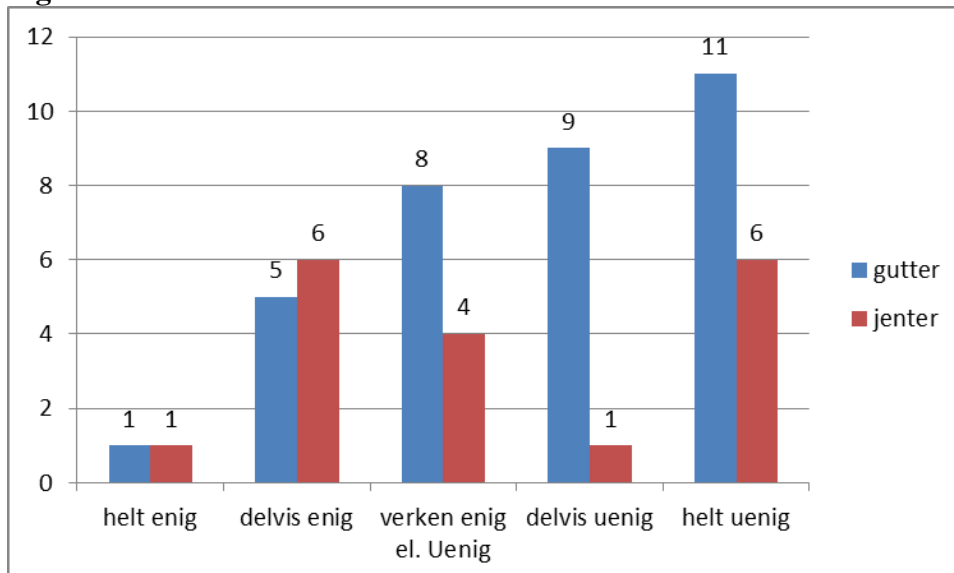
38 gutter og 20 jenter av 77 respondenter anser dette som reell årsak til fotballdeltagelse. 7 gutter og 2 jenter ser på dette som uviktig i forhold til fotballdeltagelse.

4.7: Jeg sluttet på fotball fordi:

Her vil jeg vise de årsakene som tydeligst kommer frem som grunnlag for å slutte på fotball blant respondentene.

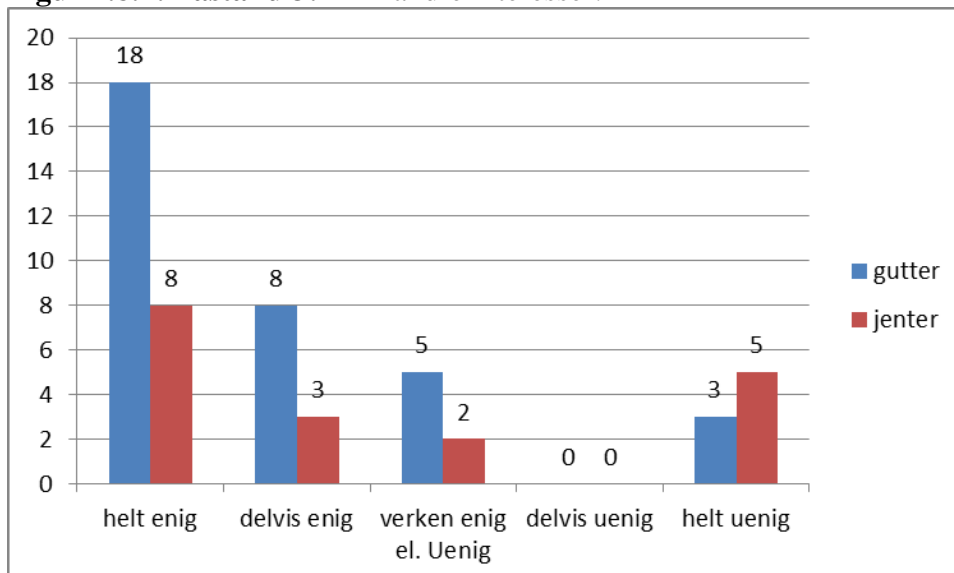
4.8: Livet utenfor idretten:

Figur 4.8.1: Påstand 2: Fikk ikke nok tid til venner:

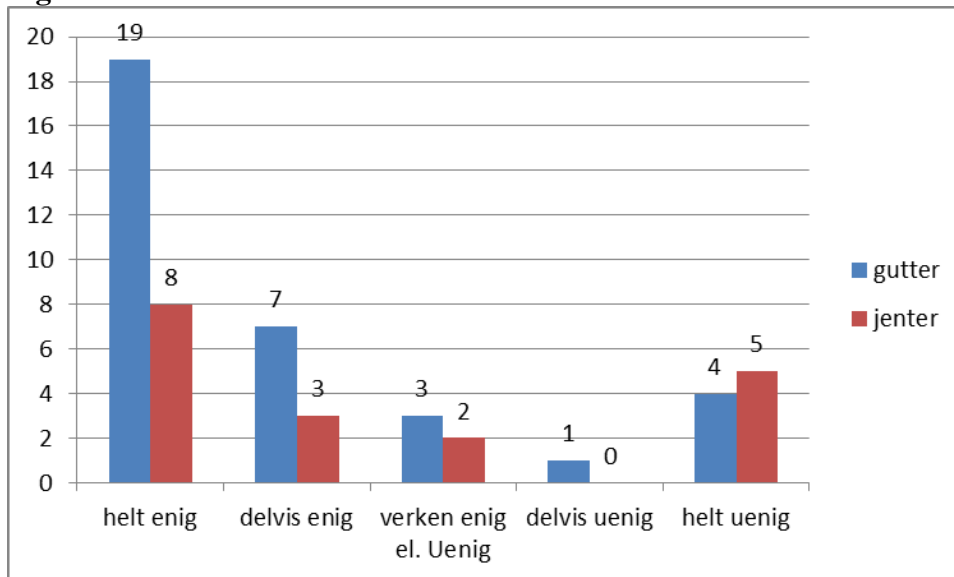
6 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet med fotball anser dette som en reell årsak til frafallet.

Figur 4.8.2: Påstand 3: Fikk andre interesser:

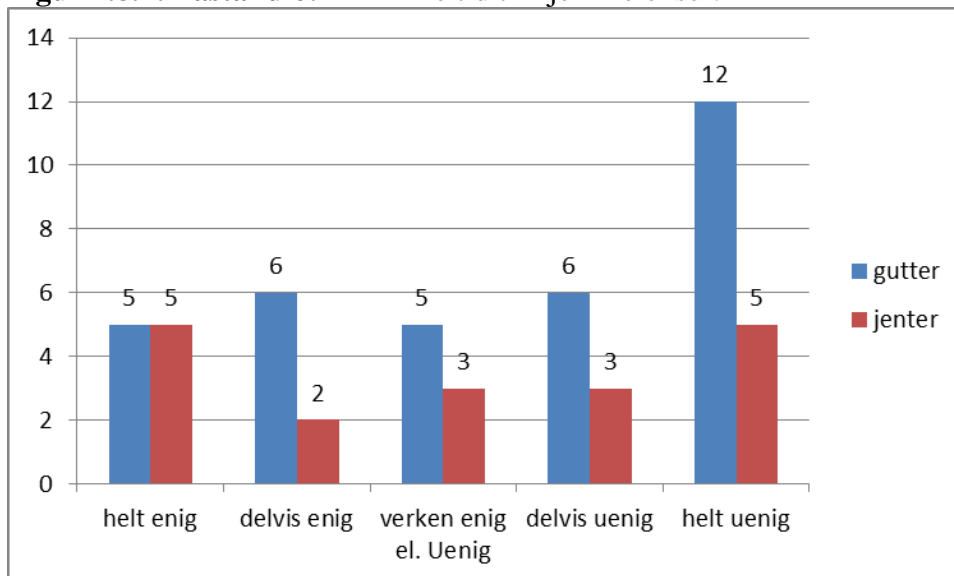
24 gutter og 11 jenter av de 52 som har sluttet med fotball anser dette som en reell årsak til frafallet.

Figur 4.8.3: Påstand 4: Ville drive med en annen idrett:

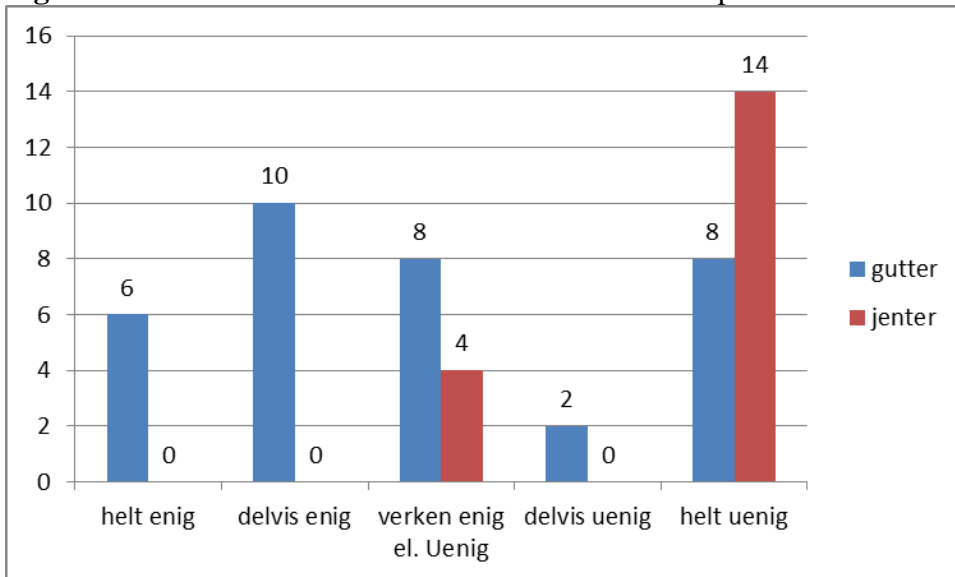
26 gutter og 11 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Figur 4.8.4: Påstand 6: Fikk ikke tid til hjemmelekser:

11 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

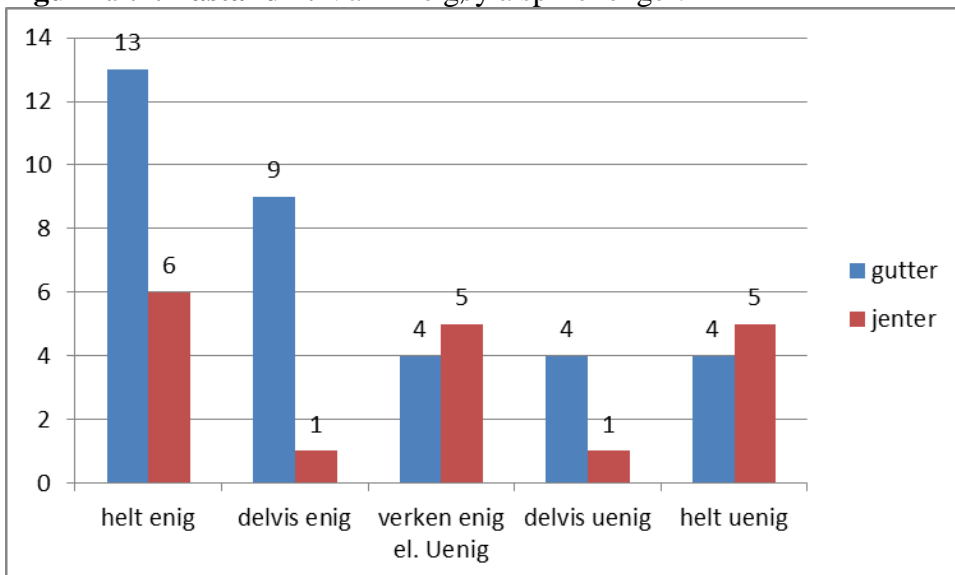
Figur 4.8.5: Påstand 12: Fikk andre venner som ikke spilte fotball:

16 gutter og ingen jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

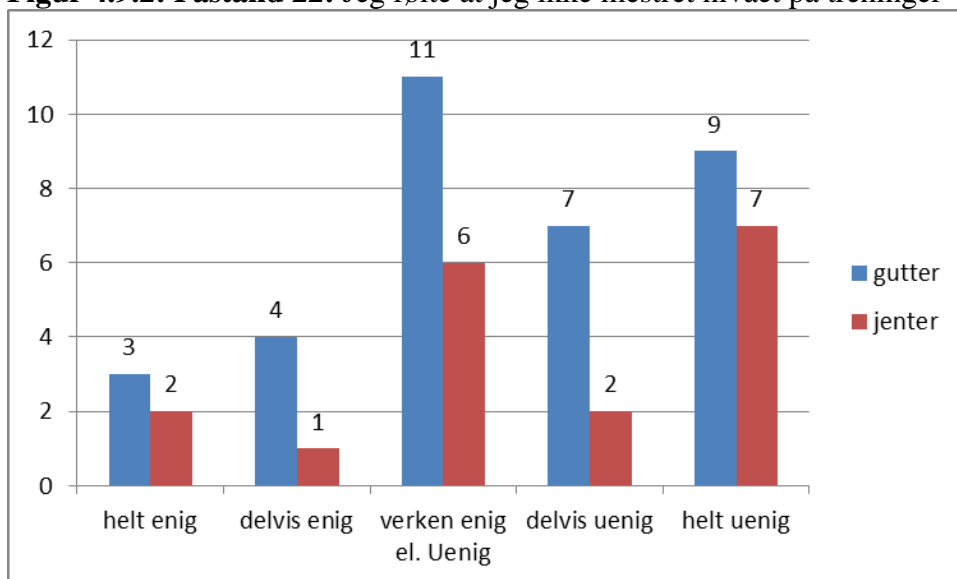
4.9: Idrettsaktiviteten:

Figur 4.9.1: Påstand 1: Var ikke gøy å spille lenger:

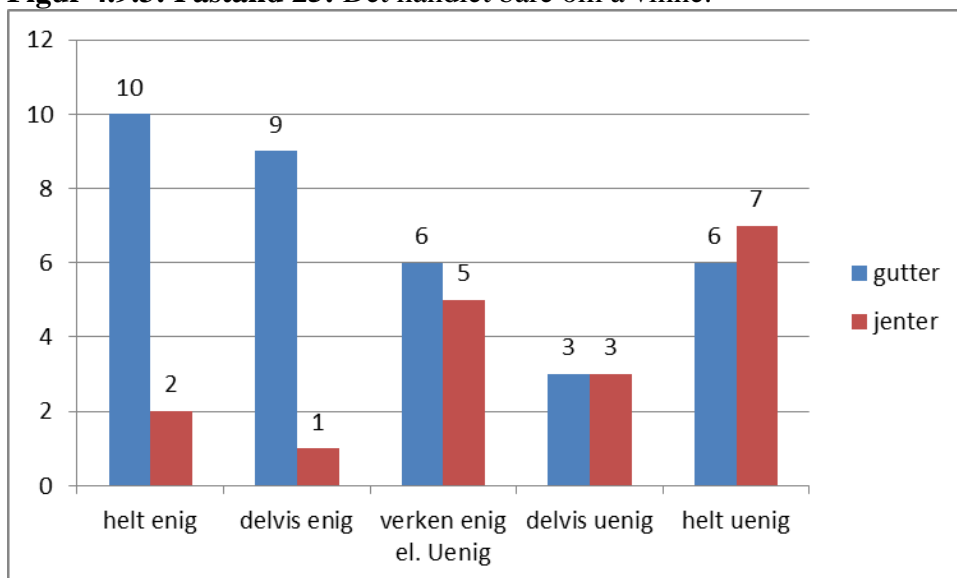
22 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dettesom en reell årsak til frafall.

Figur 4.9.2: Påstand 22: Jeg følte at jeg ikke mestret nivået på treninger

7 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

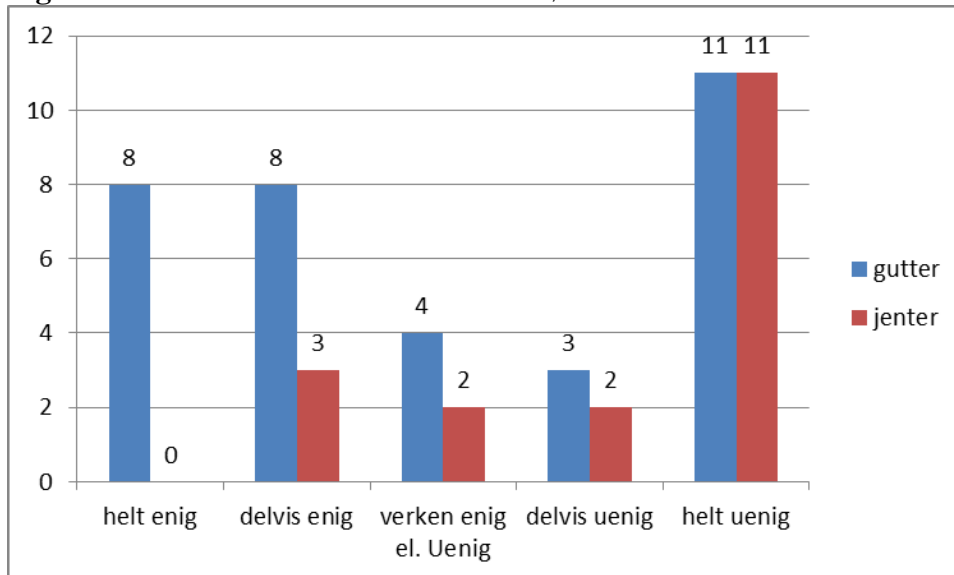
Figur 4.9.3: Påstand 25: Det handlet bare om å vinne:

19 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

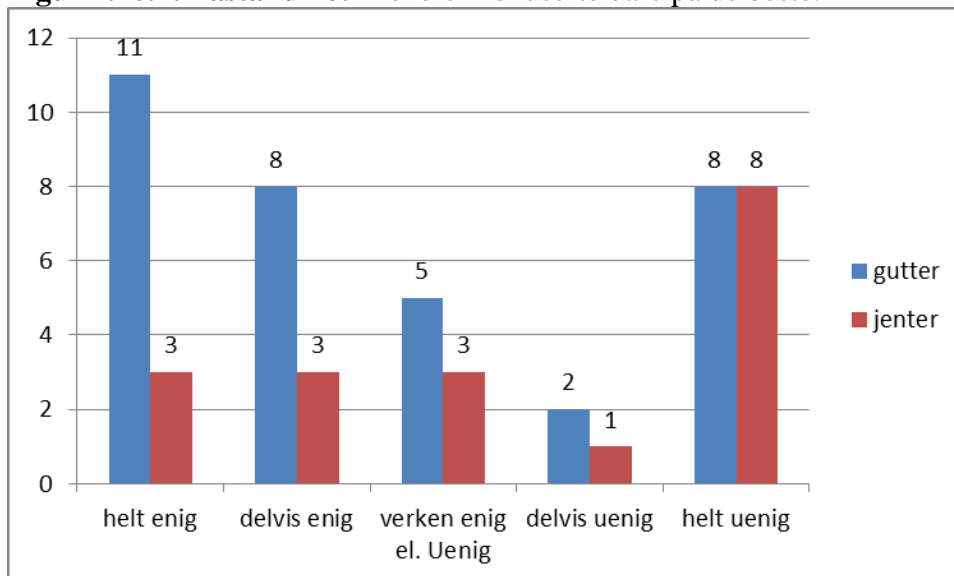
4.10: Idrettens organisering:

Figur 4.10.1: Påstand 13: Det ble for seriøst:

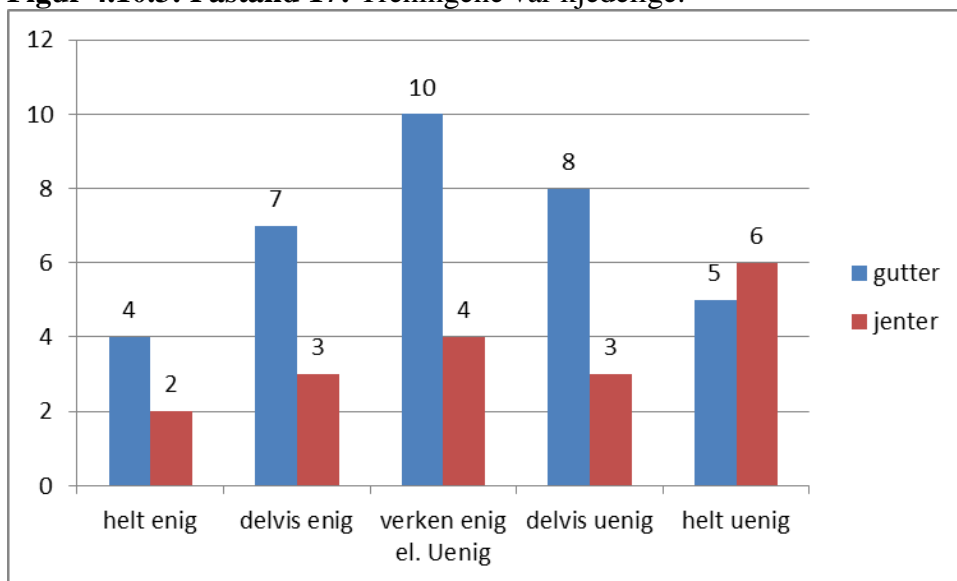
16 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Figur 4.10.2: Påstand 16: Treneren fokuserte bare på de beste:

19 gutter og 6 jenter av de 52 som har sluttet anser dette som en reell årsak til frafall.

Figur 4.10.3: Påstand 17: Treningene var kjedelige:

11 gutter og 5 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

5.0: Diskusjon.

I dette kapittelet vil jeg se på sammenhenger mellom de teoriene som er nevnt i teori kapittelet, og resultatene fra min undersøkelse. I tillegg vil jeg se på mulige løsninger på de problemer som undersøkelsen kan ha påvist. Det som blir fremstilt her er mine antagelser og ikke konklusjoner. Jeg vil benytte meg av Seippel (2005) sin modell som bakgrunn for oppbygning av kapittelet, samt henvise til 3-5 forskningsartikler som er relevante i forhold til denne undersøkelsen.

5.1: Hvorfor ungdommene spiller/spilte fotball.

Den sosiale bakgrunnen man vokser opp med har stor påvirkningskraft på hvordan vi som individer utvikler oss. I denne undersøkelsen kan vi se at forholdsvis mange av de 77 respondentene som spiller eller har spilt fotball valgte og delta i idretten, grunnet ønske fra sine foreldre. Hele 25 gutter og 12 jenter anser foreldrenes ønske om fotballdeltagelse som en reell årsak til sin deltagelse i fotball. Dette kan blant annet ha sammenheng med at foreldrene tidligere spilte fotball. Kanskje foreldrene opplevde mye glede ved fotballen og ønsker at deres barn skal oppleve den samme gleden. Likevel blir dette en ytre påvirkningskraft til å spille fotball, dersom man ser dette i sammenheng med SDT. Dersom dette er årsaken til deltagelse blir det en form for ytre motivasjon. Barnet føler at det må spille fotball fordi det gjør foreldrene glade. Dette trenger ikke være foreldrenes hensikt, men det kan oppleves slik for barnet. Med denne bakgrunnen for fotballdeltagelse kan det fort oppstå problemer dersom barnet ikke opplever sin deltagelse som selvbestemt. Det er vist at utøvere som er ytre motivert har lettere for å føle seg utbrent, og som en konsekvens av det slutte med idretten (Duda & Treasure, 2010). Derfor vil jeg si det er flott at foreldrene ønsker at barnet deres skal oppleve glede ved fotball, men da er det viktig at foreldrene legger til rette for det. Ikke tvinger barnet på trening og lignende dersom barnet ikke ønsker det. Dette fordi idretten allerede har mange ytre motivasjonsfaktorer som påvirker utøveren, muligheten til å vinne medaljer, muligheter for kontrakt med et A-lag og lignende (ibid.). Derfor ser jeg på det som foreldrenes oppgave og forsikre seg om at deres barn spiller fotball fordi han eller hun trives med det. Ikke fordi foreldrene ønsker at barnet skal spille fotball.

Det neste punktet i Seippel (2005) sin modell er livet utenfor idretten. Her vil jeg spesielt trekke frem at det er hele 48 gutter og 21 jenter som ser på muligheten til å være med venner som en årsak til å spille fotball. Her blir det naturlig å trekke inn det Deci og Ryan (2000) sier

om behovet for tilhørighet. Følelsen av tilhørighet referer til det grunnleggende behovet mennesker har for å føle at andre bryr seg om dem. Det kan sees på som et indre ønske om å være en del av noe (Deci & Ryan, 2002). Utøverne føler tilhørighet til spillergruppa, og det fungerer som en tiltrekningskraft. Dersom tilfelle er at de føler tilhørighet til gruppa, dekker dermed dette det ene av de tre behovene som Deci og Ryan (2002) beskriver, nemlig tilhørighet. Forskning som ble gjennomført på 492 fotballspillere, mellom 13 og 17 år, har vist at følelsen av tilhørighet er viktig for at utøverne skal ønske å fortsette med idretten (Calvo, Cervello, Jimenez, Iglesias & Murcia, 2010). Dette kan forklares ved at følelsen av tilhørighet i en gruppe fører til et ønske om å fortsette å tilhøre denne gruppen (ibid.).

Det som kanskje er mer interessant ved påstanden om å være med venner, er at 3 gutter og 1 jente ikke ser på muligheten til å være med venner som en grunn til å spille fotball. Mange av respondentene skriver som kommentar at de startet i 6 års alderen, og da ofte fordi klassekameratene startet på fotball. Ser man dette i sammenheng med AGT har treneren her en god mulighet til tidlig å skape et oppgaveklime i gruppa, der han legger til rette for prøving og feiling, samt samarbeid. På denne måten kan treneren bruke dette ønske utøverne har for å være med venner, som bakgrunn for sine treningsmetoder. Dersom gruppa allerede er venner, er det også stor mulighet for at de ønsker å samarbeide sammen, og utvikle seg selv, samt de andre på laget. Når det gjelder de 4 utøverne som ikke ser på venner som en faktor i idrettsdeltagelse kan det for eksempel skyldes at de er resultatorienterte utøvere og i større grad ønsker og vise seg som bedre enn de andre, kontra det og samarbeide for at andre skal utvikle seg. Dersom treneren klarer å skape et mestringsklime på trening, med bakgrunn i at utøverne er på trening fordi de vil være sammen med vennene sine. Er muligheten stor for at det kan føre til videre trivsel og glede på trening blant utøverne. Tilhørighet kan nemlig være en viktig årsak til at utøvere fortsetter med idretten sin (Calvo, et al. 2010).

Ved idrettsaktiviteten bør det være mange faktorer som fører til fotballdeltagelse. Jeg velger å trekke frem spesielt to av påstandene som er interessante. Den første påstanden jeg vil trekke frem er «fotball er gøy». Her har 45 gutter og 20 jenter svart at dette er en reell årsak til at de fortsatt spiller fotball, eller at de spilte fotball før. Dette kan tyde på at utøverne i stor grad er indre motiverte for å spille fotball. De bedriver aktiviteten for aktivitetens skyld, dette sett i sammenheng med SDT. Og dette bør vel være hovedoppgaven for en trener som arbeider med unge utøvere? Som spiller selv syntes jeg alltid det var gøy å gå på trening, jeg gledet meg til å trene fotball. Dette er en følelse som er kjent for mange som har spilt fotball. Og jeg ser på det

som trenerens ansvar å sørge for at sine utøvere har det gøy på trening. Det kan gjøres ved for eksempel å legge til rette for det Ommundsen (2009) kaller et mestringsklima. Utøverne bør få mulighet til å prøve å feile. På den måten lærer utøverne at man kanskje må prøve flere ganger før man lykkes med noe. Det er overførbart til alt annet man som ungdom skal lære seg, det være seg på skolen, eller når skal lære å skifte gir på en bil. I tillegg har utøverne mulighet til å se sin egen utvikling ved bruk av denne metoden, og det kan være en kilde til mestringsfølelse, og et ønske om å lære noe som er vanskeligere. På den måten kan prosessen med å lære være morsom for utøverne, og da er kanskje fotball gøy.

Det som kanskje er mer interessant ved denne påstanden er at 5 gutter og 1 jente ikke ser på det som en årsak til å spille fotball. Dersom man ser dette i sammenheng med SDT kan dette tyde på at disse utøverne er eller var ytre motivert i sin fotballdeltagelse. Foreldre eller andre personer som utøveren opplever som viktig, kan ha påvirket utøveren til å spille fotball, selv om utøveren selv ikke syntes at fotball er gøy. Det vil være naturlig å anta at disse 6 utøverne har sluttet på fotball. Og her kan det virke som om treneren ikke har gjort en god nok jobb i sin trenergjerning. Treneren kan ha lagt til rette for det Ommundsen(2009) kaller et prestasjonsklima. Der det å feile blir sett på som inkompetanse. Utøverne kan føle klimaet som truende, og tør dermed ikke utfolde seg på samme måte som de kanskje ville gjort i et mestringsklima. I et slikt prestasjonsklima kan fort frykten for å feile bli større enn ønske om å utvikle seg, noe som igjen kan føre til at treningene blir lite trivelige og etter hvert kjedelige. En annen faktor ved prestasjonsklima som kan føre til at fotball ikke er gøy er at trenerens fokus kun er på de beste utøverne. I tillegg til at han legger til rette for konkurranse mellom utøverne, for de som da ofte taper disse interpersonelle konkurransene kan fotball fort oppleves som kjedelig (Ommundsen, 2009). Dersom treneren har lagt til rette for et prestasjonsklima kan tilfellet ofte være at treneren benytter seg av et snevert talentbegrep. I det snevre talentbegrepet innebærer at man har fokus på hvor god man er der og da, og dette gir i liten grad noen indikasjon på hvor god utøveren kan bli på et senere tidspunkt (ibid.). prestasjonsklima og et snevert talentbegrep samtidig kan fort føre til at trenerens fokus kun er rettet mot de som er dyktige der og da, og treneren vil dermed bruke mindre tid på de utøverne som er mindre dyktige. Forskning gjennomført av Ommundsen og Eikanger Kvalø blant 10. klasse elver i Norge (2007, s. 404-405), viser til at mestringsklima har positiv effekt på motivasjon, samtidig som det fører til mindre grad av a-motivasjon hos utøverne. Dersom treneren er autonomistøttende i treningsarbeid viste den samme forskningen positiv effekt på indre motivasjon, samtidig som det motvirket a-motivasjon (Ommundsen, Eikanger Kvalø,

2007, s. 404). Denne forskningen ble gjennomført på ungdomsskoleelever og blir dermed veldig relevant i forhold til min forskning. Ommundsen og Eikanger Kvalø (2007, s. 405) viser også til at et resultatklime førte til høyere grad av opplevd a-motivasjon blant utøverne, og dette var uavhengig av opplevd kompetanse hos den enkelte utøver. Ut ifra dette kan man muligens være en ide og legge til rette for et mestringsklime kontra et prestasjonsklime.

En annen påstand jeg vil trekke frem ved idrettsaktiviteten er «liker å vinne». Her har 49 gutter og 23 jenter svart at dette er en reell årsak til at deres fotballdeltagelse. Samtidig er det 2 gutter som ikke ser på dette som en årsak til å spille eller ha spilt fotball. Forskning ble i 2007 gjennomført blant 268 gutter og jenter i alderen 10 til 15 år. Denne forskningen viste at det å vinne har liten effekt på om utøverne opplever idretten som morsom (Cumming, Smoll, Smith & Grossbard, 2007, s. 330). Det å vinne viste seg å ha effekt på hvordan utøverne evaluerer treneren sin. Utøvere som ofte var på vinnerlag evaluerte ofte treneren sin som mer kunnskapsrik i forhold til idretten, samt dyktig til å trene unge utøvere (Cumming, et al, s.331). Å tape konkurranser viste seg å ha liten effekt på holdningene utøverne hadde til sin trener, det påvirket ikke om de ønsket og fortsatt ha treneren eller ikke. Men det evaluerte oftere trenere sin som mindre kunnskapsrik i forhold til idretten (ibid.). Denne forskningen strider kanskje med den generelle oppfattelsen at det å vinne fører til at utøverne har det gøy. En slik påstand kan kanskje vise til at mange av utøverne er resultatorienterte i forhold til AGT. Dette fordi en resultatorientert utøver ønsker og vise seg dyktigere enn andre (Duda & Treasure, 2010). Og en god måte og vise at man er dyktig er ved å vinne kamper. Dersom utøveren får vist at han/hun er dyktig kan det føre til økt motivasjon, i henhold til AGT (ibid.).

Jeg vil også trekke frem påstanden «jeg får til nye ting som finter og lignende» når jeg ser på idrettsaktiviteten som årsak til deltagelse. Her svarer 36 gutter og 16 jenter at dette er en av årsakene til at de har spilt eller fortsatt spiller fotball. Her vil det være naturlig å trekke inn mestringsfølelse og hvordan det påvirker motivasjon. Dersom man tar utgangspunkt i AGT kan det tenkes at utøverne er oppgaveorienterte, eller trener i et oppgaveorientert miljø. Der prøving og feiling blir sett på som en del av læringen, og treneren gir lik oppmerksomhet til alle uavhengig ferdighetsnivå (Duda & Treasure, 2010). Når treneren benytter seg av et oppgaveklime på trening legger han dermed til rette for utvikling hos alle utøverne, ut ifra det nivået den enkelte utøver er på. En oppgaveorientert utøver vil gjerne oppsøke oppgaver som er av moderat vanskelighetsgrad, der muligheten til læring ligger i muligheten til å forsøke flere ganger, og ta lærdom av de feil man gjør på vei mot ønsket resultat (Ommundsen, 2009). Dersom en ser denne påstanden i lys av SDT kan man se sammenheng mellom mestring og

grunnbehovet for opplevd kompetanse. Som Deci og Ryan (2002) sier, vil en utøver som har en positiv følelse av opplevd kompetanse, også oppsøke muligheter til å utvikle sin kompetanse. Utøveren kan ta fatt på oppgaver av moderat vanskelighetsgrad, med den tru at utøveren skal mestre oppgaven. Det er viktig å nevne at opplevd kompetanse ikke er faktisk kompetanse, med den følelsen utøveren har av sine ferdigheter (Deci & Ryan, 2002). I sammenheng med det overnevnte blir det naturlig og trekke inn autonomi. Med autonomi menes at utøveren føler at han/hun har medbestemmelse og er aktivt deltagende i sin egen læring, samtidig som deltagelsen er av fri vilje, ikke fordi det oppleves som noe man må delta i (ibid.). Forskningen til Ommundsen og Eikanger Kvalø (2007) viser til at autonomi støttende klima har positiv effekt på opplevd kompetanse hos utøverne. Samtidig som det kan øke utøverens indre motivasjon.

På den samme påstanden «jeg føler jeg får til nye ting som finter og lignende» er det også 7 gutter og 2 jenter som svarer at dette ikke er noen årsak til deres fotballdeltagelse. Her kan tilfelle være motsatt av det som er nevnt over. Det kan være at disse utøverne ikke har noen positiv følelse av opplevd kompetanse. Eller de opplever ikke treningsklimaet som veldig autonomi støttende. Her kan vi se noe av de som gjør trenerjobben vanskelig, fordi alle personer er forskjellig, og det som oppleves som autonomi støttende for noen, trenger nødvendigvis ikke gjøre det for andre. Det kan være at disse utøverne har liten grad av opplevd kompetanse, og i følge Ommundsen og Eikanger Kvalø (2007) er dette ofte en av faktorene som fører til at utøvere slutter med idretten sin.

Videre vil jeg trekke frem to påstander som omhandler idrettens organisering, det fjerde punktet i modellen til Seippel (2005), som jeg presenterte i teori kapitlet. Den første påstanden er «flinke trenere» som årsak til fotballdeltagelse. Her svarer 37 gutter og 18 jenter at dette er en reell årsak til deres fotballdeltagelse. Her kan det tenkes at treneren har skapt et godt oppgaveklima på trening, samt lagt til rette for autonomi støttende klima. I forskningen til Cumming, Smoll, Smith og Grossbard (2007) kan vi se at disse to faktorene påvirker utøverens evaluering av treneren i positiv retning. Dermed kan det tenkes at det også er tilfelle blant respondentene i denne undersøkelsen. Dersom treneren har gjort det kan det tenkes at det har påvirket utøvernes opplevde kompetanse i positiv retning, som blant annet forskningen til Ommundsen og Eikanger Kvalø (2007) har positiv effekt på indre motivasjon hos utøverne. Den andre påstanden jeg vil trekke frem i forhold til idrettens organisering er «jeg føler meg som en del av laget». Her har 38 gutter og 20 jenter svart at det er en reell årsak til deres fotballdeltagelse. Her er vi tilbake til følelsen av tilhørighet, som er et av grunn behovene i

SDT (Deci & Ryan, 2002). Forskning har som tidligere nevnt vist at en positiv følelse av tilhørighet er en av årsakene til mange utøvere ønsker å fortsette med idretten sin (Calvo, Cervello, Jimenez, Iglesias & Murcia, 2010). Når følelsen av tilhørighet er tilstedeværende, er også et av hovedpunktene i SDT dekket, noe som igjen kan føre til at utøverne blir mer indre motivert for å bedrive sin idrett. Noe som kanskje er mer interessant ved den samme påstanden er at 7 gutter og 2 jenter, ikke ser på følelsen av være en del av laget som en årsak til deres fotballdeltagelse. Her er det mulighet for at utøverne ikke har opplevd treneren som autonomistøttende noe som kan føre til a-motivasjon og etter hvert frafall (ibid.). I tillegg kan det være at disse respondentene ikke opplevde treningene som oppgaveorienterte, de kan hende de ikke følte at treneren hadde noen interesse av dem, eller at de opplevde mye konkurranse mellom utøverne på trening. Dette er kjennetegn ved det Ommundsen (2009) kaller et prestasjonsklima.

5.2: Hvorfor valgte ungdommene og slutte med fotball

Her vil jeg ta for meg et utvalg av de resultatene min undersøkelse har fått. Det er viktig at disse årsakene ikke sees på som eneste grunn til frafall, men at de sees i sammenheng med hverandre. I undersøkelsen kom det ikke frem noen tydelige resultater som tilsier at sosial bakgrunn er noen årsak til frafall. Derfor vil jeg ikke diskutere det punktet i Seippel sin modell her. I undersøkelsen kom jeg frem til at 52 respondenter har sluttet på fotball. gjennom denne delen av oppgaven vil jeg benytte meg av Seippel (2005) sin forskning som bakteppe, samtidig som jeg vil trekke inn 3-5 relevante forskningsartikler.

I forhold til livet utenfor idretten vil jeg trekke frem 5 årsaker. «ville drive med en annen idrett» er en av påstandene i denne kategorien. Her har 26 gutter og 11 jenter svart at dette er en årsak til at de sluttet på fotball. Dette er kanskje den eneste årsaken som kan sees på som delvis positiv, siden utøverne fortsetter med idrett. Det er likevel et problem for fotballen at så mange utøvere velger vekk fotball for å drive med en annen idrett. Dersom en ser på Seippel (2005) sin forskning, kan vi se at dette er en årsak som nokså mange av hans respondenter også oppga som årsak til at de sluttet med sin idrett. Siden Seippel (2005) sin undersøkelse er mye større og i tillegg er med flere idretter blir ikke resultatene like, men tendensen er fortsatt lik. Noe som kan ha påvirket utøverne til å velge en annen idrett kan være hvordan

treningssklima treneren har lag til rette for. Dersom treneren har skapt et prestasjonsklima i laget kan det tenkes at ikke alle utøverne opplevde det som positivt, og at det førte til at utøverne ikke trivdes på trening. Som igjen kan ha ført til at de valgte en annen idrett. Forskningen til Ommundsen og Eikanger Kvalø (2007) viser at opplevd inkompetanse og ytre motivasjon i forhold til idretten ofte fører til frafall. Dersom vi ser på forskningen til Butcher, Lindner og Johns (2002) så ser vi en liknende tendens der. I deres undersøkelse drev de fleste av respondentene med flere idretter, men valgte på et tidspunkt og slutte med en idrett, for å fortsette med en annen. Hansen (1999) sin rapport viser til at også i Norge driver ungdommer gjerne med flere idretter, derfor kan vi sammenlikne disse resultatene med de Butcher, et al. (2002) fikk. Den samme forskningen viste faktisk at fotball var en av tre idretter jenter oftest sluttet med. I denne undersøkelsen er det også forholdsvis mange jenter som velger vekk fotball, for å drive med en annen idrett.

Den neste påstanden jeg vil trekke frem i forhold til livet utenfor idretten er «fikk andre interesser». 24 gutter og 11 jenter sier at dette er en reell årsak til at de sluttet på fotball. Seippel (2005) fikk også mange svar som oppga dette som årsak til endring i idrettsaktivitet. Seippel (2005) beskriver denne årsaken som valget mellom goder/onder der idretten står på den ene siden, og de andre interessene på den andre. Dersom det er tilfelle ser jeg på dette som et problem. Jeg vil stille spørsmålsteget ved hvordan treneren har gjennomført sitt arbeid, i dette tilfelle har man faktisk mistet et sjuer lag på jente siden. Og det fordi fotball ikke var interessant nok. Ut ifra min undersøkelse kan man anta at de 11 jentene som har sluttet med bakgrunn i at de fikk andre interesser, kanskje også sluttet fordi det var en annen idrett som var denne nye interessen. Den samme antagelsen kan gjøres blant guttene som har oppgitt dette som årsak til at de sluttet.

En tredje påstand jeg vil trekke frem med tanke på livet utenfor idretten er «fikk ikke nok tid til hjemmelekser». 11 gutter og 7 jenter ser på dette som grunn til at de sluttet på fotball. Forskningen til Butcher, Lindner og Johns (2002) viser til at dette ofte var en årsak blant de eldre deltagerne i deres undersøkelse. Siden min undersøkelse er gjennomført blant ungdomsskole elever kan man stille spørsmålet om idretten stiller for høye krav i forhold til deltagelse på trening. Seippel (2005) for også liknende resultater, det er mange i hans undersøkelse som oppgir at de måtte bruke mer tid på skole/utdanning. Og som Seippel (2005) sier er dette en påtvunget årsak, fordi det stilles krav til utøveren fra flere steder, i dette tilfelle stilles det krav fra skolen på den ene siden, og krav fra fotballen på den andre. Dermed blir utøveren kanskje nødt til å velge mellom hva som er viktig for seg. Gode karakter på

skolen, som gir mulighet til å begynne på den videregående skolen man ønsker. Eller om man ønsker å spille fotball, og heller begynne på en annen videregående skole etter ungdomsskolen. Igjen kan man dermed stille spørsmålsteget ved fleksibiliteten til idrettslaget, når utøveren opplever kravet om oppmøte så stort at det går utover skolegangen.

Det siste punktet jeg vil trekke frem i forhold til livet utenfor idretten er det som omhandler venner. Nærmere bestemt muligheten til å være med venner. Jeg vil her trekke frem to påstander, «fikk ikke nok tid til venner» og «fikk andre venner som ikke spilte fotball». På disse to påstandene har til sammen 22 gutter og 7 jenter oppgitt dette som en reell årsak til at de sluttet på fotball. Som årsak til å spille fotball var muligheten til å være med venner en viktig årsak for veldig mange av respondentene. Dermed er det også forståelig at mange slutter fordi de ikke har tid til å være med vennene sine. Her er vi inne på følelsen av tilhørighet i forhold til SDT. Som Deci og Ryan (2002) forklarer er følelsen av tilhørighet en viktig faktor for at utøvere skal være indre motiverte. Og dersom venne slutter på laget, eller de ikke spiller fotball, kan det tenkes mange av utøverne mister den følelsen av tilhørighet. Som forskningen til Calvo et al. (2010) viste, er følelsen av tilhørighet viktig i forhold til om utøveren fortsetter med idretten, eller slutter med den. Følelsen av å tilhøre en gruppe du trives i fremstår som viktig i for at utøvere skal ønske å fortsette med idretten. Derfor kan man anta de utøverne som har oppgitt dette som årsak til at de sluttet, også mistet sin følelse av tilhørighet, som følge av at vennene deres ikke deltok i idretten. forskningen til Fraser-Thomas, Cote og Deakin (2008) tok for seg 25 svømmere som har sluttet med svømming, og 25 svømmere som fortsatt var aktive. Denne undersøkelsen viste at en av årsakene til frafall ofte var at utøverens bestevenn ikke deltok i idretten. Dette viser at venner ofte er en årsak til at utøvere driver med idretten sin. Samt at venner, eller tid til venner, er en årsak til at utøveren velger å slutte med idretten sin.

Videre i Seippel (2005) sin modell finner vi idrettsaktiviteten som årsak til frafall. Her vil jeg trekke frem blant annet «det var ikke gøy å spille lenger» som en årsak til frafall. 22 gutter og 7 jenter svarer at dette er en av grunnene til at de sluttet med fotball. Seippel (2005) sin undersøkelse viser at mange av hans respondenter sluttet med idretten av samme årsak. I annen forskning kan vi se den samme tendensen. Dersom idretten ikke er morsom ønsker ikke utøvere å bedrive idretten lenger (Butcher et al. 2002). Denne forskningen viser faktisk at dette er hoved årsaken til at utøvere velger å slutte med idretten sin. Dersom man ser denne årsaken i sammenheng med SDT kan det tenkes at spesielt to av de tre hoved behovene ikke blir dekket. Det kan fremstå som om disse utøverne ikke har hatt noen positiv opplevelse av

egen kompetanse, samtidig som treneren kanskje har vært lite autonomi støttende. Som Deci og Ryan (2002) beskriver kan dette føre til at utøveren ikke er indre motivert. Forskningen har også vist at autonomi er viktig for at utøverne skal fortsette med sin idrett (Calvo et al. 2010). Den samme forskningen viser midlertidig at opplevd kompetanse ikke hadde noen særlig påvirkning på om utøverne valgte å fortsette med idretten eller ikke. Dermed anser jeg det som naturlig at man legger til rette for et oppgaveklima. Fordi som Ommundsen (2009) beskriver kjennetegnes et slikt klima ved at utøverne har mulighet til medbestemmelse, og at dette er et mer autonomistøttende klima, enn det er prestasjonsklima er.

Den neste påstanden jeg vil trekke frem ved idrettsaktiviteten er «jeg følte at jeg ikke mestret nivået på treninger». Her har 7 gutter og 3 jenter svart at dette er en årsak til at de sluttet på fotball. I undersøkelsen til Seippel (2005) ser vi samme tendensen, det er ikke veldig mange som oppgir dette som årsak til frafall, men mange nok til at jeg anser dette som et problem. Grunnen til at det er et problem er at dette er trenerstyrt. Jeg ser på det som trenerens oppgave og skape mestringsfølelse hos utøverne sine. I dette tilfellet kan det være at treneren har skapt et prestasjonsklima på trening. Et prestasjonsklima kjennetegnes ved at fokuset er på de beste utøverne, dersom man ikke mestrer en oppgave blir dette sett på som inkompetanse og treneren legger til rette for konkurranse mellom utøverne i gruppa (Ommundsen, 2009). Et annet aspekt ved dette er, som Ommundsen (2009) sier, at en trener som skaper et prestasjonsklima har ofte et snevert talentsyn. Dermed kan det antas at disse utøverne ikke ble sett på som talent fra trenerens side, og de ble dermed oversett i treningsarbeidet. Samtidig viser forskning, som tidligere nevnt, at opplevd kompetanse ikke har noen særlig effekt på frafall (Calvo et al. 2010). Annen forskning viser midlertidig at utøvere som får lite oppfølging fra treneren ofte slutter med bakgrunn i blant annet dette (Fraser-Thomas et al. 2008). Og her ser vi en link mellom snevert talentbegrep hos treneren og årsak til frafall. En trener med et snevert talentbegrep vil bruke lite tid på de utøverne som ikke er best i gruppa. Og disse utøverne følte at de ikke mestret nivået, kanskje som følge av at treneren planla treningene ut ifra nivået til de beste utøverne.

Den siste påstanden jeg vil trekke frem i forhold til idrettsaktiviteten er «det handlet bare om å vinne». 19 gutter og 3 jenter anser dette som en årsak til at de sluttet på fotball. Seippel (2005) har forholdsvis lave tall på dette punktet, men det er fortsatt et viktig punkt. Kanskje viktigere i min undersøkelse grunnet alderen på respondentene. Dette fordi de yngste respondentene i min undersøkelse er 14 år, dermed er det bare 2 år siden barneidrettsbestemmelsene ikke lenger var gjeldene for dem. Barneidrettsbestemmelsene er gjeldene frem til barnet fyller 12

år. Og det kan antas at noen av disse respondentene sluttet før de fylte 12 år, og det som følge av at det handlet om å vinne. Og disse bestemmelsene sier at det ikke skal brukes resultatlister, tabeller og rangering i konkurranser før barnet har fylt 11 år, og det bare hvis det er formålstjenlig (Norges Idrettsforbund, 2007). Dette betyr at idretten ikke skal handle om å vinne før man har fylt 11 år. Derfor bør det heller ikke være sånn at utøveren opplever det som et krav at man skal vinne fotballkamper. Forskning har vist at det å vinne konkurranser ikke nødvendigvis har noen effekt på motivasjonen til utøverne (Cumming et al. 2007). Ut ifra dette skal det derfor ikke være noe behov for å ha fokus på å vinne. Årsaken til at utøverne opplever det som viktig å vinne fotballkamper kan være at treneren har skapt et prestasjonsklima i gruppa. Som tidligere nevnt kjennetegnes et slikt klima ved blant annet at treneren ser på det å vinne som viktig (Ommundsen, 2009). Videre kan tilfellet være at treneren har et eget ønske om å oppnå resultater med spillergruppa, kanskje grunnet et ønske om en trenerstilling med en eldre aldergruppe, eller ved et A-lag. Dette ser jeg uansett på som et problem, at fotballen skal miste så mange utøvere grunnet et fokus som ikke nødvendigvis påvirker utviklingen av ferdigheter hos utøverne. Og fokuset for en trener i denne aldersgruppen, 14-16 år, bør ha sitt fokus rettet mot trivsel og utvikling hos den enkelte utøver. Derfor kan det antas at denne årsaken i stor grad skyldes treneren, og hans arbeidsmåter. Dette fokuset kan også bli skapt fra foreldrene, og ikke nødvendigvis med vilje. Forskning viser blant annet at utøvere med foreldre som selv har bedrevet aktiviteten otere slutter med idretten, enn de som ikke har foreldre som har vært aktive innfor idretten (Fraser-Thomas et al. 2008). Dette kan blant annet være fordi foreldrenes fortid innen idretten skaper et press på utøveren om å prestere godt. Den samme forskningen sier midlertidig at mer forskning trengs på dette område.

Det siste punktet i Seippel (2005) sin modell er idrettens organisering. Her har treneren hovedansvaret for hvordan utøverne opplever fotballen, både på trening og konkurranse. Det er tross alt treneren som styrer hvordan treningene blir lagt opp, og hva som blir vektlagt med tanke på veiledning, evaluering og gjennomføring av trening og konkurranse. Den første påstanden jeg vil trekke frem i denne sammenhengen er «det ble for seriøst». Her har 16 gutter og 3 jenter oppgitt dette som årsak til frafall. Seippel (2005) sin undersøkelse viser ikke at dette er noen hovedårsak til frafall, men at ca. en fjerdedel av hans respondenter oppga dette som en av årsakene til at de sluttet. At det ble for seriøst referer gjerne til at utøverne opplevde de krav som ble stilt fra treneren var for høye, i forhold til hva utøverne ønsket med fotballen. Jeg vil derfor trekke inn medbestemmelse som et viktig punkt her. Det kan virke som om

treneren har satt mål for sesongen eller året, som utøverne ikke har noe forhold til. Eller at utøverne ikke har vært delaktig i målsettingsprosessen. Dermed blir dette et problem i forhold til medbestemmelse, siden utøverne ikke har satt mål selv, det ble gjort for dem. Dette er lite autonomi støttende, og som tidligere forskning har vist har dette en negativ effekt på motivasjon (Ommundsen, Eikanger Kvalø, 2007). Den samme forskningen viser også at en autonomi støttende trener, plassert i et mestringsorientert klima har positiv effekt på indre motivasjon (ibid.). Derfor bør en trener ta dette til etterretning når han planlegger sesongen, og det treningsarbeid som skal foregå. Her bør kanskje utøverne i gruppa være med å sette mål, og delta i prosessen med å planlegge sesongen. På den måten kan treneren skape autonomi støttende klima, samtidig som utøverne kan få et eieforhold til sin egen treningsaktivitet. Denne påstanden kan også ha sammenheng med SDT og opplevd kompetanse hos utøverne. Opplevd kompetanse er som Deci og Ryan (2002) sier et av grunnbehovene i SDT, og dersom utøveren har et positivt forhold til sin opplevde kompetanse kan dette føre til indre motivasjon. Når utøverne derimot opplever idretten som for seriøs kan det ha sammenheng med at de har et negativt forhold til sin opplevde kompetanse. Annen forskning viser midlertidig at opplevd kompetanse ikke har noen effekt på om utøvere fortsetter med idretten sin eller ikke (Calvo et al. 2010).

Den neste påstanden jeg vil trekke inn i forhold til idrettens organisering er «treneren fokuserte bare på de beste». 19 gutter og 6 jenter anser dette som en reell årsak til at de sluttet på fotball. I Seippel (2005) sin undersøkelse er det ca. en femtedel av alle respondentene som også anser dette som årsak til at de sluttet med sin aktivitet. I dette tilfelle kan man raskt trekke en tråd til AGT, treningsklima og talentbegrepet til treneren. Ved talentbegrepet kan det her virke som om treneren har et snevert talentsyn, som Ommundsen (2009) beskriver kan dette kjennetegnes ved at treneren ser på hvem som er dyktige der og da. Han ser ikke muligheter til utvikling blant de litt svakere utøverne. I denne aldersgruppen kan dette fremstå som en klønete måte og se på talent. Dette siden utøverne i denne alderen vokser og utvikler seg veldig forskjellig. En av utøverne som er raskere enn de andre kan derfor fremstå som veldig mye bedre enn det han/hun faktisk er. Og som følge av dette blir utøveren sett på som et talent av treneren. Dette talentsynet kan føre til at treneren legger til rette for en prestasjonsklima på trening. I et slikt klima vil det som tidligere nevnt bli lagt vekt på konkurranse mellom utøverne i gruppa, fokuset til treneren er på de beste, og det å feile blir sett på som inkompetanse (Ommundsen, 2009). Denne påstanden viser dermed til at treneren har hatt en prestasjonsorientert tilnærming til spillergruppa. 19 gutter og 6 jenter opplever

dette som en av årsakene til at de sluttet på fotball, og da kan man anta at de befant seg i et prestasjonsorientert klima. Følgene av et slikt klima i forhold til AGT er at utøverne i gruppa ikke våger og prøve å feile, de oppsøker oppgaver som er av lavere vanskelighetsgrad, og utøverne ønsker å vise dominans uten og bruke for mye krefter på det (Duda & Treasure, 2010). Og siden treneren kun har fokus på de beste i gruppa kan det føre til at de svakere utøverne føler seg oversett. Dette kan knyttes sammen med tilhørighetsbehovet i SDT.

Forskning har vist at mangel på følelse av tilhørighet ofte har sammenheng med frafall (Calvo et al. 2010). I tillegg viser forskning at utøvere som treneren har brukt lite tid på oftere slutter med idretten enn de som treneren bruker mye tid på (Fraser-Thomas et al. 2008). Ut ifra det overnevnte vil derfor være naturlig og foreslå en annerledes fremgangsmåte hos treneren. Trenerens fokus bør kanskje i større grad være rettet mot et mestringsklima, der utøverne får likeverdig oppmerksomhet, og muligheten til å prøve å feile er en naturlig del av læringsprosessen. I tillegg bør treneren kanskje tilegne seg et bredere syn på hva et talent er. På den måten kan treneren kanskje beholde flere utøvere i treningsgruppa lenger. Samtidig som treneren legger til rette for at alle utøverne i gruppa skal ha mulighet til å utvikle seg frem mot sitt maksimale potensial.

Den siste påstanden jeg vil trekke frem med tanke på idrettens organisering er «treningene var kjedelige». 11 gutter og 5 jenter ser på dette som årsak til at de sluttet med fotball. I Seippel (2005) sin undersøkelse oppgir over en tredjedel at dette er årsaken til at de sluttet med sin idrett. Dette fremstår for meg som et veldig stort problem, fordi deltagelse i fotball, eller annen idrett for den saks skyld bør være fordi det er gøy, og ikke minst bør deltagelsen være av egen fri vilje. Tidligere forskning viser at en av hovedårsakene til frafall er at idretten ikke lenger var morsom (Butcher et al. 2002). Personlig begynte jeg med fotball fordi jeg syntes det var gøy, og jeg fortsatte å spille av samme årsak. Og man kan anta at de fleste som begynner med fotball gjør det av samme årsak. Noe resultatene i denne undersøkelsen også viser. Derfor blir det et problem når utøverne opplever treningene som kjedelige. Dette kan blant annet komme av at treneren ikke legger opp til øvelser som utfordrer utøverne på sitt individuelle nivå. Enten kan øvelsene på trening være for vanskelige, eller for lette. Hvis man går ut ifra dette kan det kanskje tenkes at treneren har skapt et prestasjonsklima på trening. De svakere utøverne opplever øvelsene som for vanskelig, siden øvelsene er tilrettelagt de beste utøverne på laget. Samtidig som de beste utøverne aldri blir utfordret og kan som følge av dette gå lei. På den måten kan treneren også ha skapt et negativt bilde av opplevd kompetanse hos de svakere utøverne. Dette har som tidligere nevnt ikke noe beviselig effekt på om utøverne

fortsetter med idretten (Calvo et al. 2010). Likevel viser annen forskning at opplevd kompetanse har positiv effekt på indre motivasjon (Ommundsen & Eikanger Kvalø, 2007). Det kan være naturlig og anta at de fleste trenere ønsker å ha indre motiverte utøvere. forskning viser jo til at utøvere som er ytre motivert for å bedrive sin idrett oftere slutter med idretten (Calvo et al. 2010). Også når det gjelder denne påstanden, «at treningene var kjedelige» kan det virke som om treneren har hatt et snevert talentsyn. Ut ifra det som er tidligere nevnt og hva som kjennetegner et snevert talentsyn, kan det tenkes at treneren i stor grad har oversett mange utøvere, fordi de ikke var like dyktige som de beste utøverne på laget. Forskning viser jo, som tidligere nevnt, at utøvere som føler treneren tar seg lite tid til dem også oftere slutter med idretten (Fraser-Thomas et al. 2008). Det kan antas at utøverne følte seg oversett av treneren siden de ikke var best, og at de dermed følte at de ikke var noen grunn til å komme på trening.

5.3: Sammendrag

Jeg har i dette kapittelet tatt for meg de årsaker til fotballdeltagelse, og årsaker til frafall i fotball som tydeligst viser hvorfor respondentene spiller/spilte fotball, samt hvorfor de valgte å slutte med fotball. jeg har sett på mine resultater opp imot de resultater Seippel (2005) fikk i sin undersøkelse. Jeg har sett på årsakene i lys av de forskjellige teorier som ble presentert i teorikapittelet. Samt sammenliknet mine resultater med tidligere forskning på samme problemer. En tendens som tydelig fremkommer av disse resultatene, og de resultater andre undersøkelser har fått, er at mange av årsakene til frafall kan spores tilbake til hvordan treneren arbeider. Mer spesifikt viser mine resultater at treningsklima er en viktig faktor for om ungdommene trives med idretten.

6.0: Oppsummering/konklusjon

Mitt ønske med denne oppgaven er å bedre belyse årsaker til at ungdom slutter på fotball. Siden undersøkelsen ble gjennomført i et tettsted er ikke resultatene representativt for resten av landet. Likevel er de resultater jeg fikk inn forholdsvis like de resultater liknende undersøkelser har mottatt. Det er interessant og se hvor mange av disse årsakene som kan styres av treneren. Trenerens ansvar i barne- og ungdomsidretten er å sørge for trivsel og glede hos utøverne. Da ser jeg på det som et problem at flere av respondentene slutter på fotball fordi det er kjedelig, fordi treneren bare fokuserer på de beste, eller rett og slett fordi utøverne ikke liker treneren. Det kan være at treneren ikke vet at han/hun gjør ting på trening som fører til disse følelsene hos utøverne. Dette kan komme av lite eller ingen trenerutdanning, eller bare en dårlig innfallsvinkel til trenerjobben fra trenerens side. Et mottrekk som idrettslaget kan stille med i en slik sammenheng er og utdanne trenerne sine. De fleste fotballag har et A-lagstrener med utdanning innen idretten, her sitter fotballaget på en resurs som de kanskje ikke utnytter i stor nok grad. Mitt forslag er at denne A-lagstreneren kan ha kurs for de trenerne som trener de yngre lagene. Der kan de ha muligheten til å lære knep og triks som gjør at utøverne trives bedre på trening. Et annet trekk fotballaget kan gjøre, er å kreve at alle trenere i klubben gjennomfører et trener-1 kurs gjennom Norges fotballforbund. På den måten forsikrer klubben seg om at de kan tilby utøverne gode vilkår for trene fotball. Jeg ser også for meg at trenerne på de yngre lagene bør få innsikt i hva et treningsklima er, og ikke minst hvordan et gunstig treningsklima skapes. Dette er også noe fotballklubben selv kan ta ansvar for. Denne undersøkelsen og undersøkelsen til Seippel (2005) viser nemlig til at et gunstig motivasjons/trenings klima er viktig i forhold til om utøverne velger å fortsette med idretten sin eller ikke.

Ut ifra den hypotesen jeg tidligere presenterte kan vi se i resultatene at treneren ofte er en årsak til frafall. Motivasjonsklima/treningsklima er viktige punkter i denne sammenhengen. Dersom jeg skal anbefale videre forskning på område, vil jeg foreslå en lengre studie av treningsklimaet i forskjellige fotballag. Det vil være interessant og i større grad se hvordan utøverne opplever klimaet på trening.

Referanseliste

Anderssen, S,A., Kolle,E., Steene-Johannessen, J., Ommundsen, Y. & Andersen, L,B.(2008). *Fysisk aktivitet blant barn og unge i Norge: en kartlegging aktivitetsnivå og fysisk form hos 9- og 15-åringer*. Helsedirektoratet (rapport, 02/2008) lokalisert på:

http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00058/Fysisk_aktivitet_bla_58249a.pdf

Butcher, J.,Lindner, K,J., &Johns, D,P.(2002). Withdrawal from competitive Youth Sport: a retrospective ten-year study. *Journal of sport behavior* vol 25, 2: 145-163.

Calvo, T, G., Cervello, E., Jimenez, R., Iglesias, D., & Murcia, J, A, M. (2010). Using Self-Determination Theory to Explain Sport Persistence and Dropout in Adolescent Athletes. *The Spanish Journal of Psychology*, 13(2), 677-684.

Cumming, S. P., Smoll, F. L.,Smith, R. E. & Grossbard, J.R. (2007). Is winning everything? The relative contributions of motivational climate and won-loss percentage in youth sports. *Journal of Applied Sport Psychology*,19, 322-336.

Deci, E, L., & Ryan, R, M. (2002). *Handbook of Self-Determination Research*. Rochester NY: The University of Rochester Press.

Deci, E, L., & Ryan, R, M. (2000). The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological inquiry*,11(4), 227-268.

Duda, J., & Treasure, D. (2010). Motivational processes and the Facilitation of Quality Engaement in Sport. I Williams. J. (red.) *Applied Sport Psychology* (6utg., s.59-80) New York: McGraw-Hill Companies.

Eliasson, I. (2009). *I skilda idrottsvärldar: barn, ledare och föräldrar i flick- och pojkfotboll*. Umeå: Pedagogiska institutionen, Umeå universitet

Fraser-Thomas, J., Cote, J., & Deakin, J.(2008). Examining Adolescent Sport Dropout and Prolonged Engagement from a Developmental Perspective. *Journal of Applied Sport Psychology*, 20, 318-333.

Halvorsen, K. (2008). *Å forske på samfunnet en innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Hansen, E. (1999). *Ung og aktiv: en rapport om barn og ungdoms deltagelse og involvering i idrett og egenorganisert fysisk aktivitet*.(Norges idrettsforbund og olympiske komite. Rapport fra 1 september 1999) Oslo: Norges idrettsforbund og olympiske komite

Mæland, J,G.(2010). *Forebyggende helsearbeid: Folkehelsearbeid i teori og praksis*. Oslo: universitetsforlaget

Norges idrettsforbund (2007). *Idrettens barnerettigheter, bestemmelser om barneidrett*.

Lokalisert på:

http://www.idrett.no/tema/barneidrett/bestemmelserogrettigheter/barnerettigheter/Documents/Barneidrettsbestemmelsene%20Brosjyre%20A5_LR_2011.pdf

Ommundsen, Y., & Eikanger Kvalø, S. (2007). Autonomy-Mastery supportive or Performance focused: Different teacher behaviours and pupils' outcomes in physical education. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 51, 385-413.

Ommundsen, Y. (2009). Hvem er talentene, må vi spesialisere tidlig, og hva er en god trener? I B. Johansen, R. Høigaard, & J. Fjeld (red.), *Nyere perspektiv innen idrett og idrettspedagogikk* (s. 163-189). Kristiansand: Høyskoleforlaget

Seippel, Ø.(2005). *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*. Oslo: institutt for samfunnsforskning

Weinberg, R., & Gould, D. (2007). *Foundations of sport and exercise psychology*. [Champaign, IL]: Human Kinetics

Vedlegg

Vedlegg 1: søknad om tillatelse til spørreundersøkelse

Vedlegg 2: bekreftelse på tillatelse fra rektor

Vedlegg 3: samtlige resultater

Vedlegg 4: spørreskjema

Vedlegg 1:

Tomas Fjeldvang. Gamle Strømsvei 91
student

Elverum. 07.03.12

Til
[REDACTED]

Søknad om tillatelse til å gjennomføre en spørreskjemaundersøkelse ved Deres skole/idrettslag.

Jeg (Tomas Fjeldvang), er student ved Bachelor i trenerspesialisering i idrett ved Høgskolen i Hedmark. Jeg er i gang med avsluttende fordypningsoppgave på studiet ved Institutt for idrett, avdeling Elverum ved Høgskolen i Hedmark med følgende tittel:

Årsak til frafall fra fotball blant elever i 9. og 10. klasse, i et valgt tettsted (Strømmen).

Hensikten med spørreundersøkelsen er å undersøke årsaker til frafall blant barn og unge i 9. og 10. klasse. Formålet er å bedre forstå årsaker til frafall, slik at fotballen i nærområde skal ha bedre mulighet til å forhindre økt frafall.

Følgende temaer vil bli berørt:

- Hvorfor elevene spiller fotball
- Hvorfor de sluttet med fotball
- Driver elevene med flere idretter
- Valgte de vekk fotball, og hvorfor
- Oversikt over datainnsamlingsmetode
- Kvantitativ metode (spørreundersøkelse). Jeg vil være til stede når elevene gjennomfører undersøkelsen.

I den forbindelse ønsker jeg å gjennomføre en spørreskjemaundersøkelse blant elever ved Deres skole. Jeg viser til uformell telefonsamtale undertegnede hadde med rektor/undervisningsinspektør om å få tillatelse til å gjennomføre spørreundersøkelsen. Jeg har underskrevet taushetserklæring og forsikrer om at alle opplysninger vil bli behandlet **konfidensielt** og i tråd med NSDs regler (vedlegg 1).

Det understrekes at deltakelse i prosjektet er frivillig. Deltakerne kan trekke seg fra prosjektet når som helst underveis i prosjektet og samtidig få allerede registrerte opplysninger om seg slettet.

Jeg håper på snarlig svar og positiv respons.

Med vennlig hilsen

Tomas Fjeldvang

Vedlegg 2:

Jeg bekrefter herved at Tomas Fjeldvang fikk min godkjenning til å foreta en elevundersøkelse på [REDACTED] skole. Jeg gjennomgikk undersøkelsen på forhånd og godkjente den.

Mvh

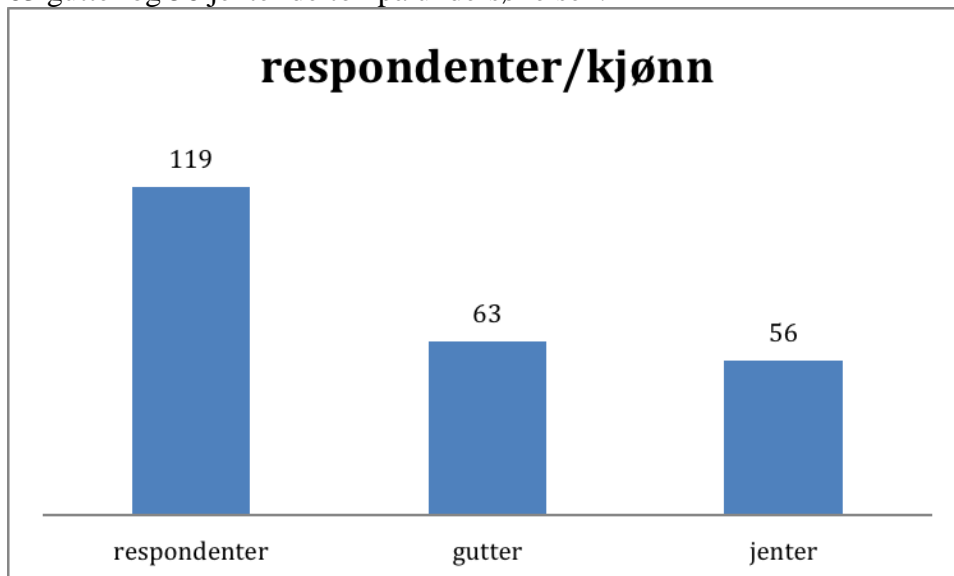
[REDACTED]

Rektor

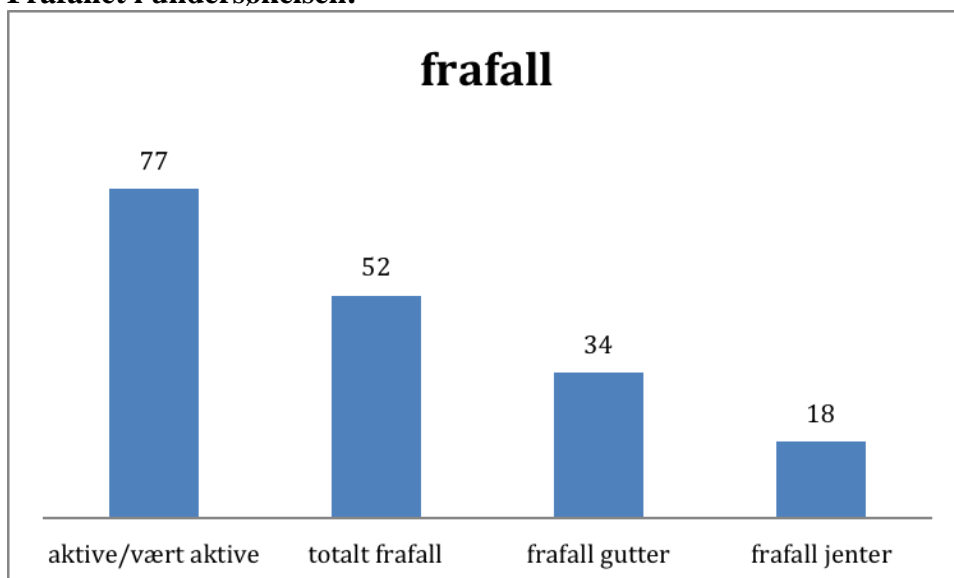
Vedlegg 3:

Deltagere: fordelt på kjønn:

63 gutter og 56 jenter deltok på undersøkelsen.

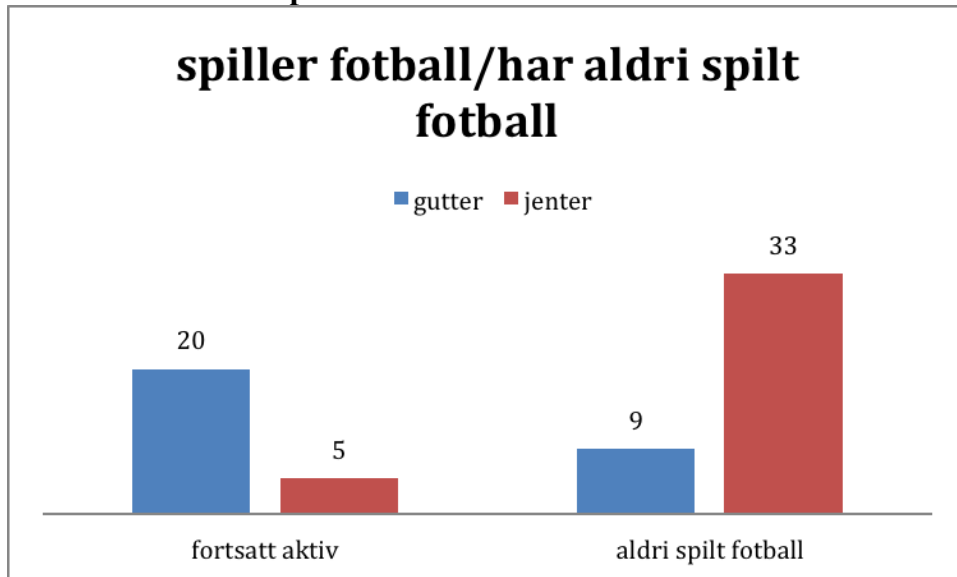

Frafallet i undersøkelsen:

77 av respondentene er eller har vært aktive, av disse har 52 respondenter sluttet på fotball, 34 gutter og 18 jenter.

Fortsatt aktiv/aldri spilt fotball:

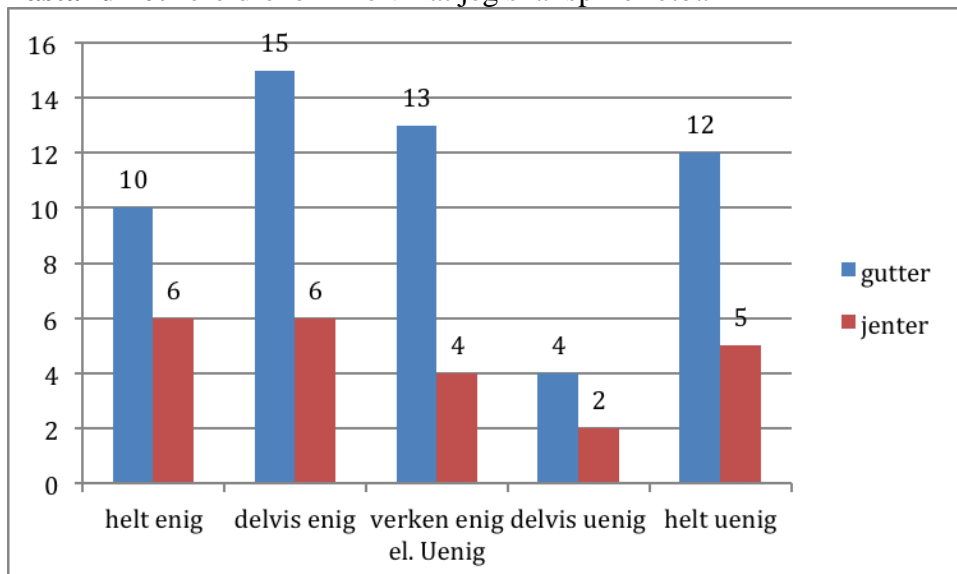

20 gutter og 5 jenter er fortsatt aktive innen fotball. 33 jenter og 9 gutter har aldri spilt fotball.

Årsak til deltagelse i fotball:

Sosial bakgrunn:

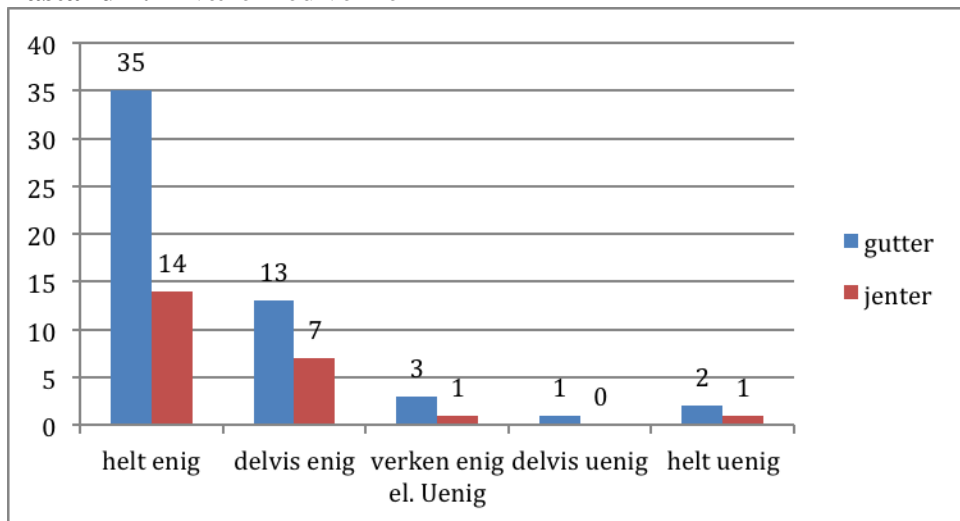
Påstand 10: foreldrene mine vil at jeg skal spille fotball

25 gutter og 12 jenter av de 77 respondentene oppgir dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

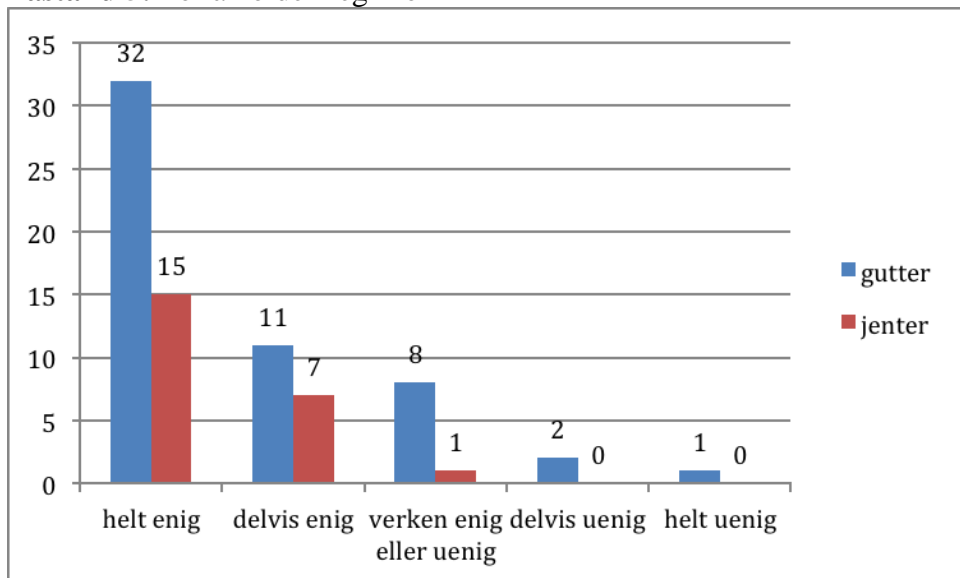
Livet utenfor idretten:

Påstand 2: Å være med venner

48 gutter og 21 jenter av de 77 respondentene oppgir dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

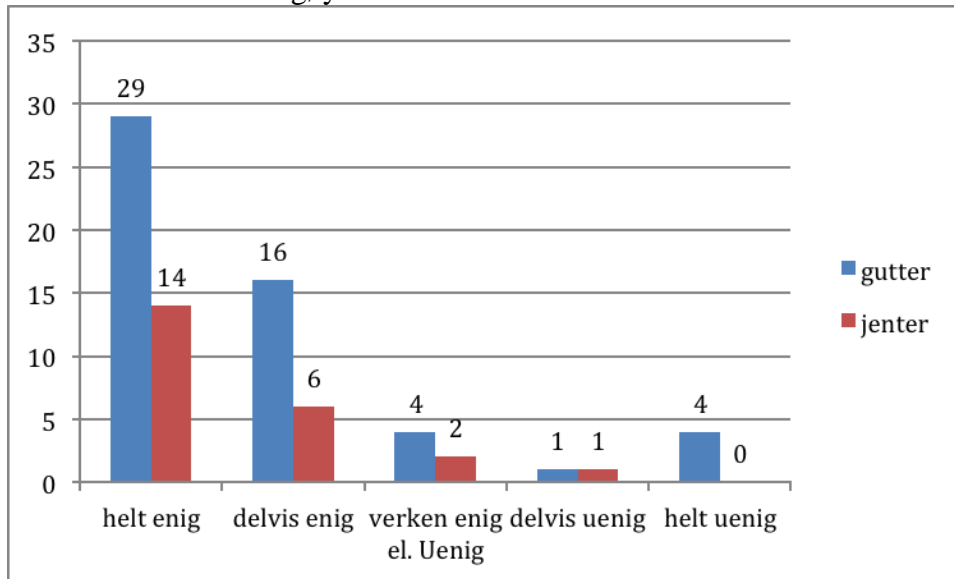
Påstand 5: For å holde meg i form

43 gutter og 22 jenter ser på dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

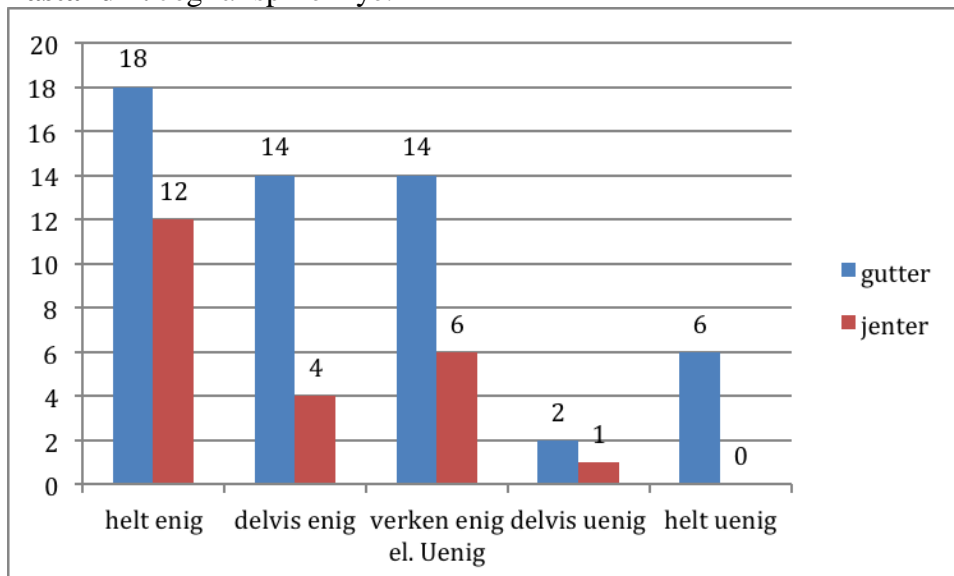
Idrettsaktiviteten:

Påstand 1: Fotball er gøy:

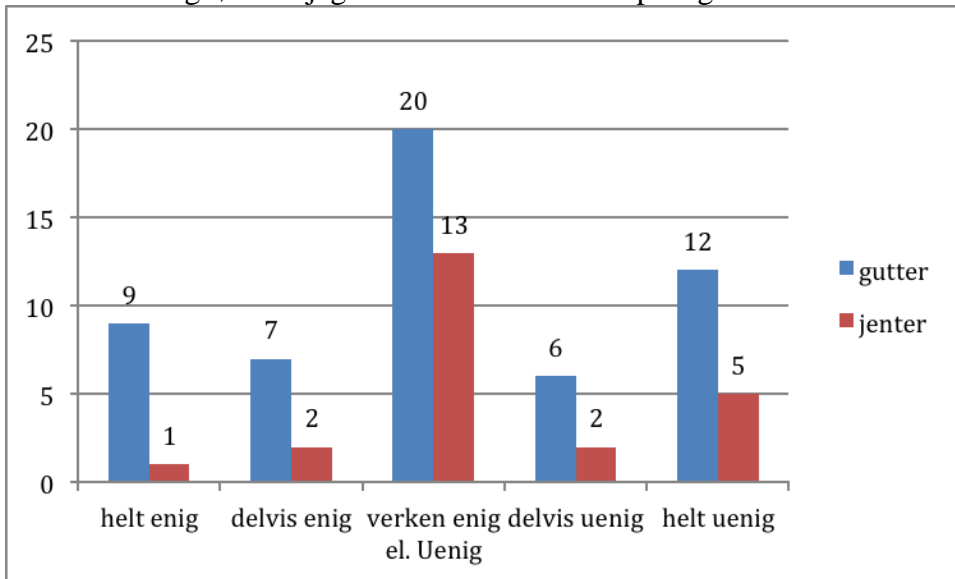
45 gutter og 20 jenter ser på dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse.

Påstand 7: Jeg får spille mye:

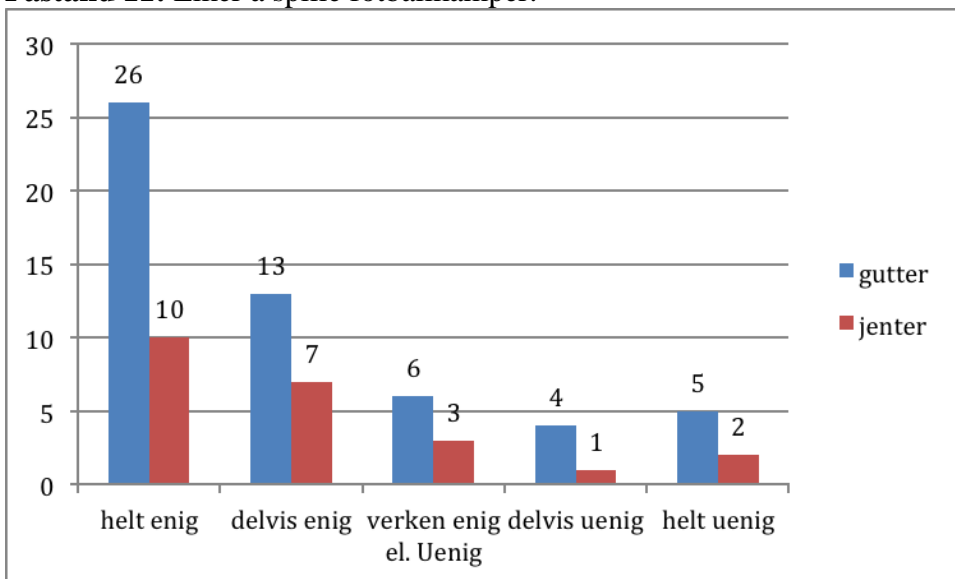
32 gutter og 16 jenter ser på dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse, mens 22 gutter og 11 jenter ser på dette som mindre viktig for idrettsdeltagelse.

Påstand 8: Jeg føler at jeg er bedre enn de andre på laget:

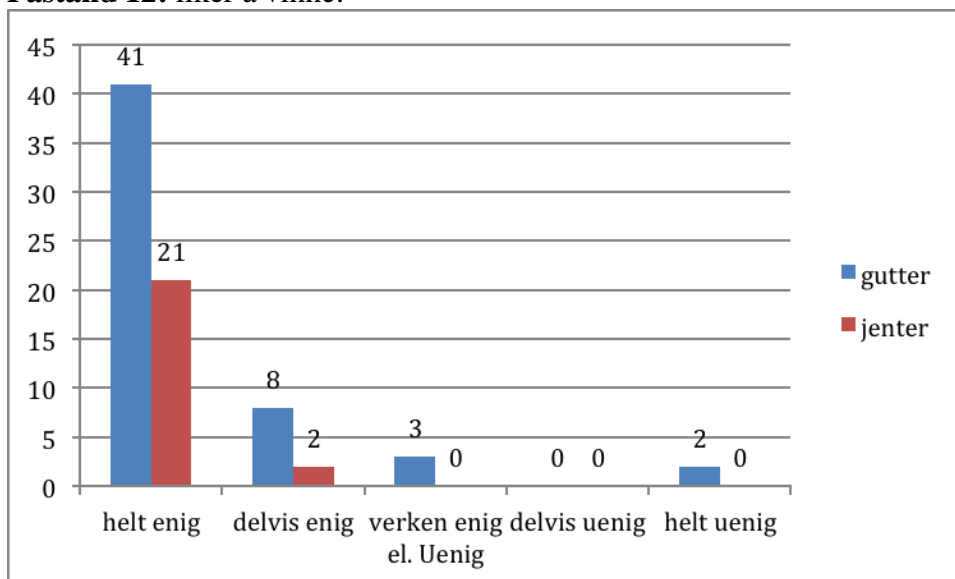
16 gutter og 3 jenter ser på dette som en reell årsak til fotballdeltagelse, 38 gutter og 20 jenter anser ikke dette som en faktor til idrettsdeltagelse.

Påstand 11: Liker å spille fotballkamper:

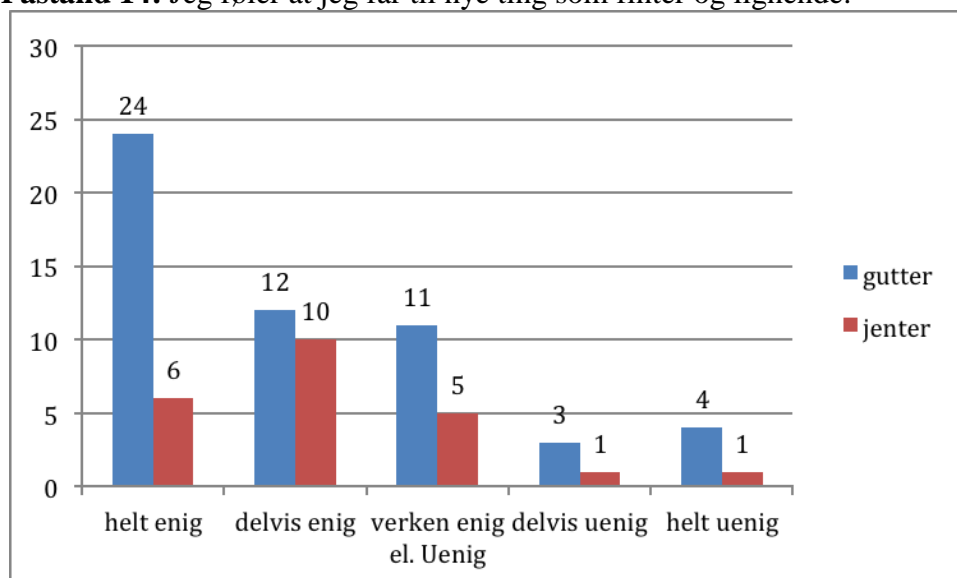
39 gutter og 17 jenter anser dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse.

Påstand 12: liker å vinne:

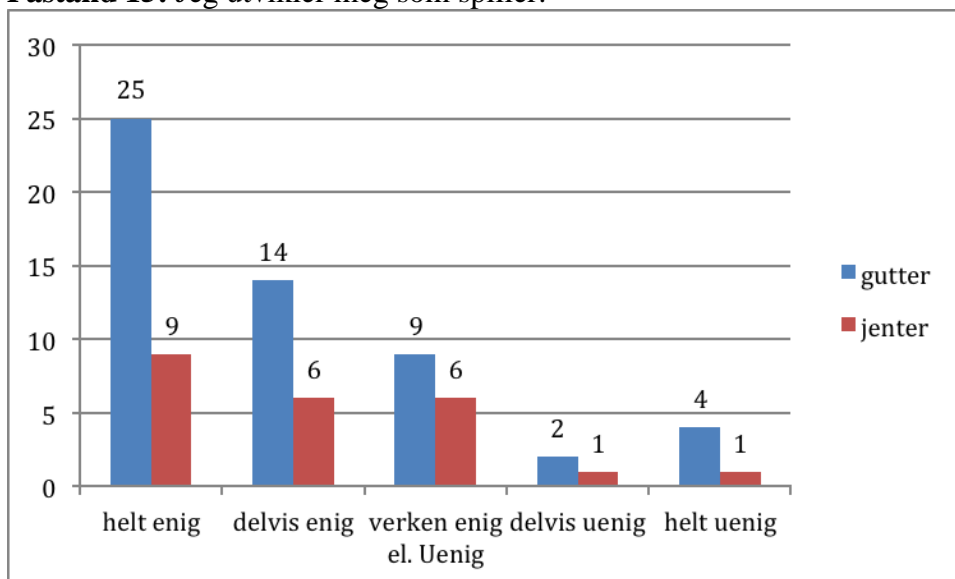
49 gutter og 23 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 14: Jeg føler at jeg får til nye ting som finter og lignende:

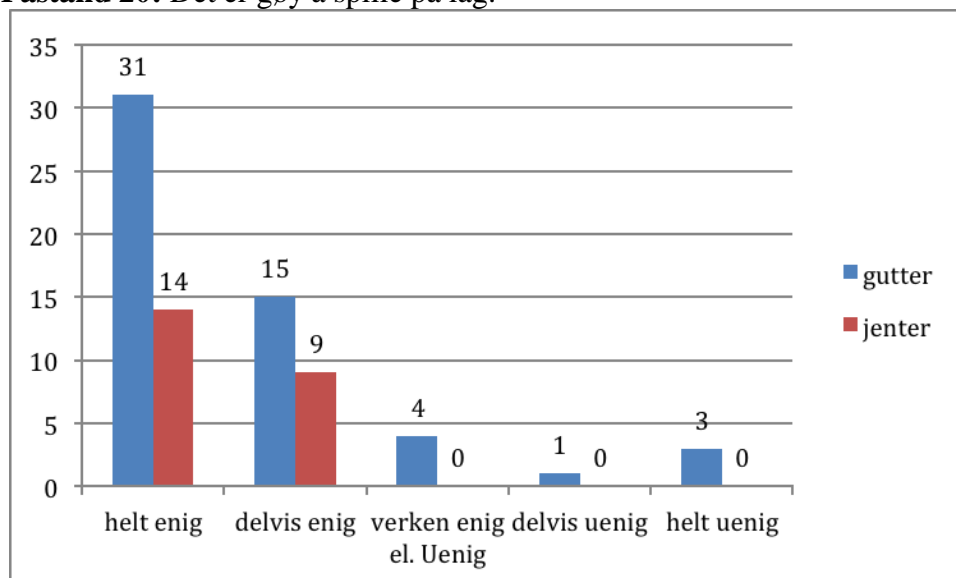
36 gutter og 16 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse.

Påstand 15: Jeg utvikler meg som spiller:

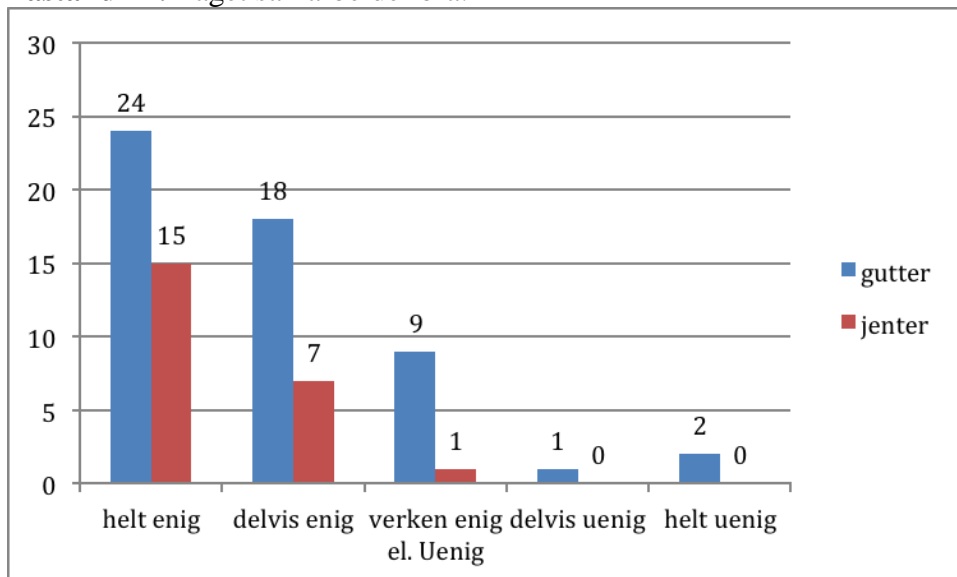
39 gutter og 15 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 20: Det er gøy å spille på lag:

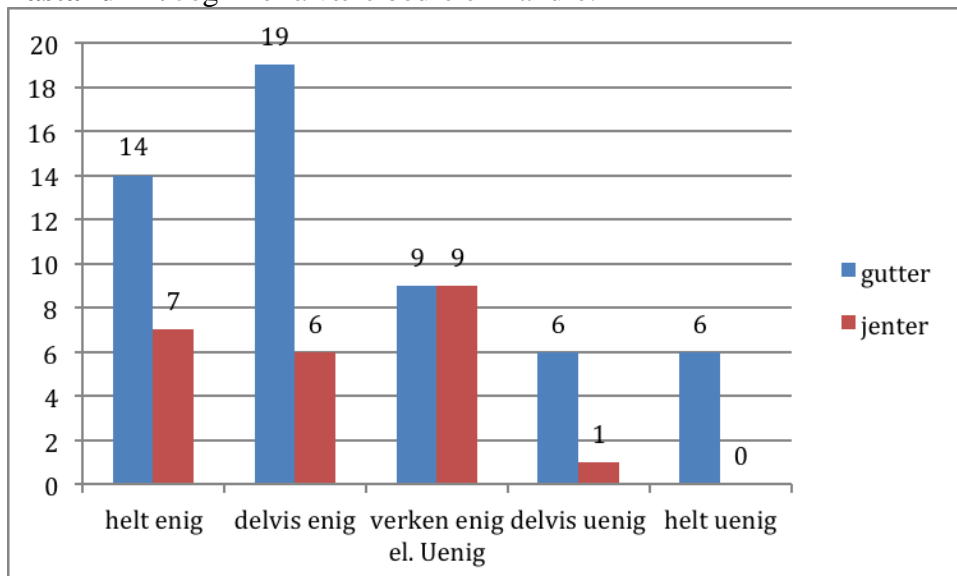
46 gutter og 23 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse.

Påstand 21: Laget samarbeider bra:

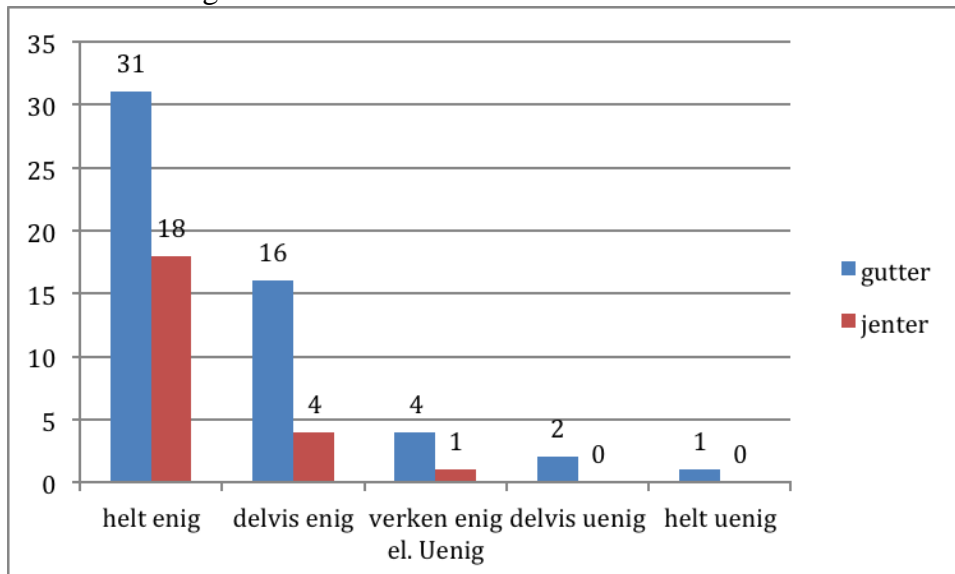
42 gutter og 22 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til idrettsdeltagelse.

Påstand 22: Jeg liker å være bedre enn andre:

33 gutter og 13 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

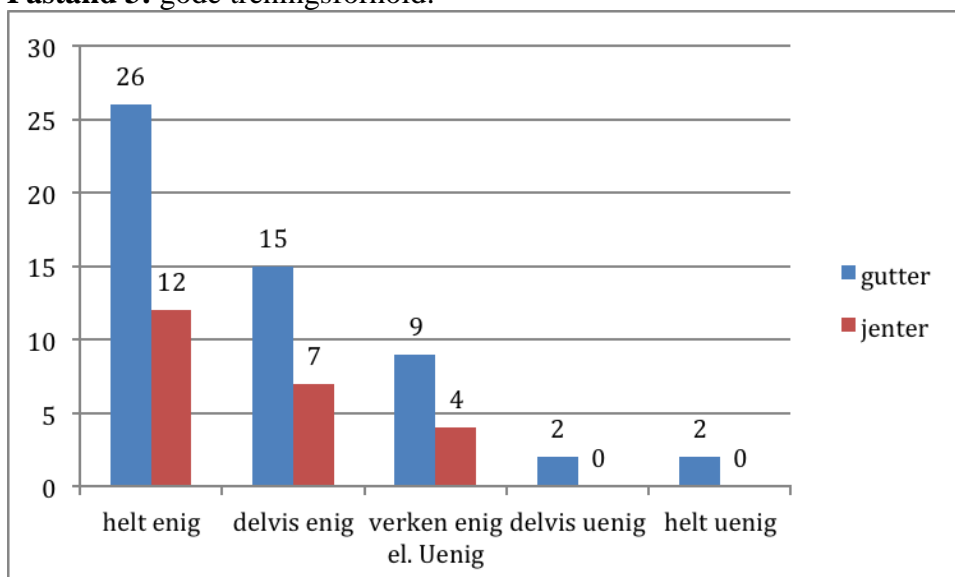
Påstand 24: Jeg liker å samarbeide med andre:

47 gutter og 22 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

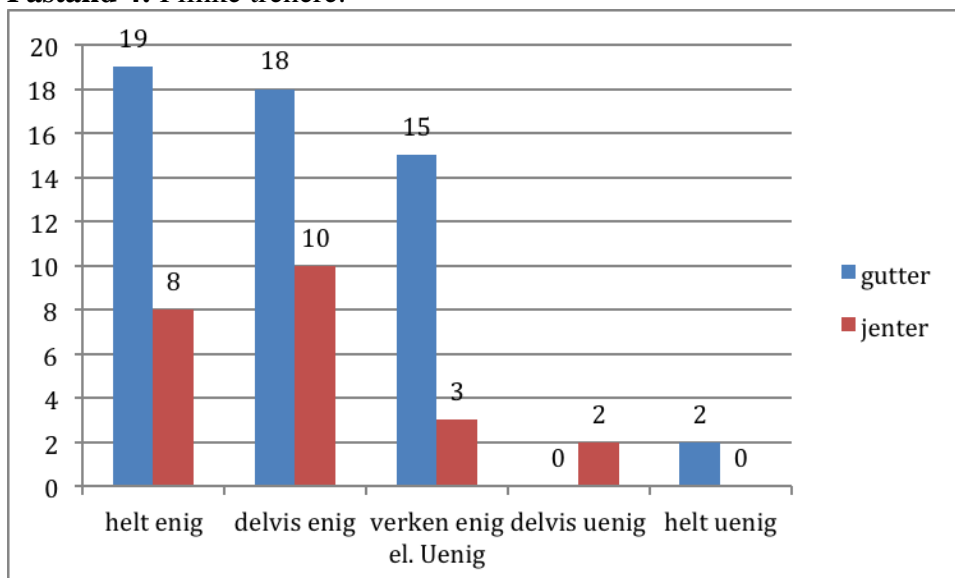
Idrettens organisering:

Påstand 3: gode treningsforhold:

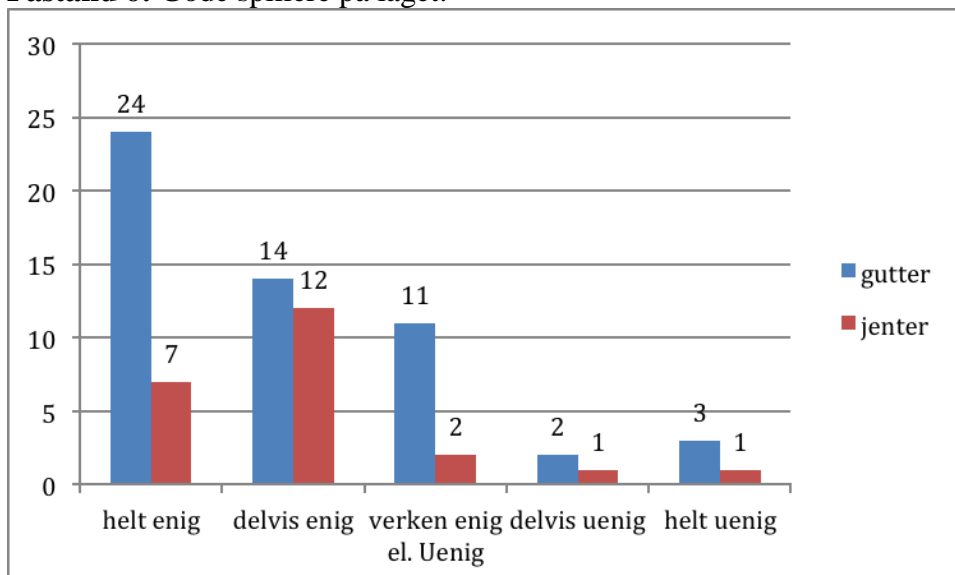
41 gutter og 19 jenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 4: Flinke trenere:

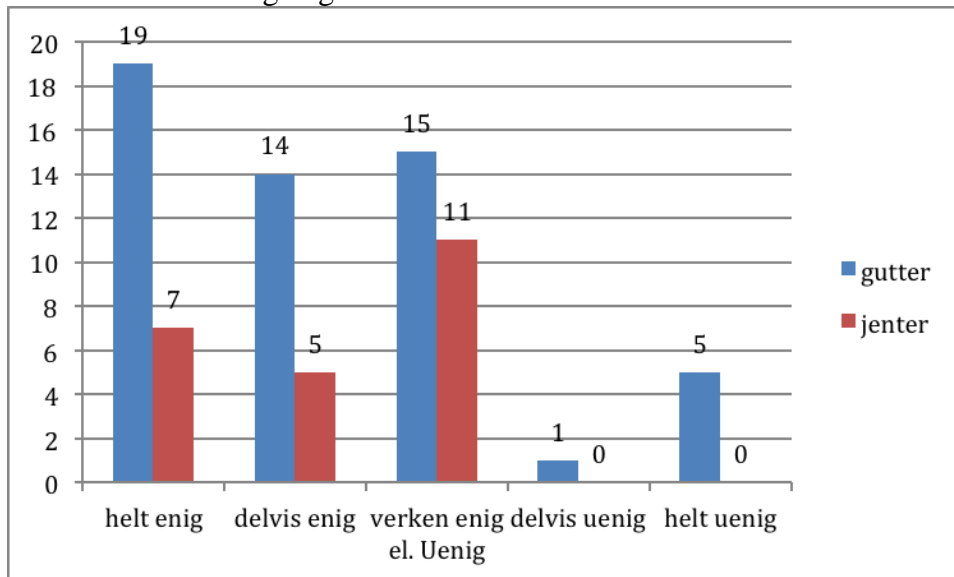
37 gutter og 18 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 6: Gode spillere på laget:

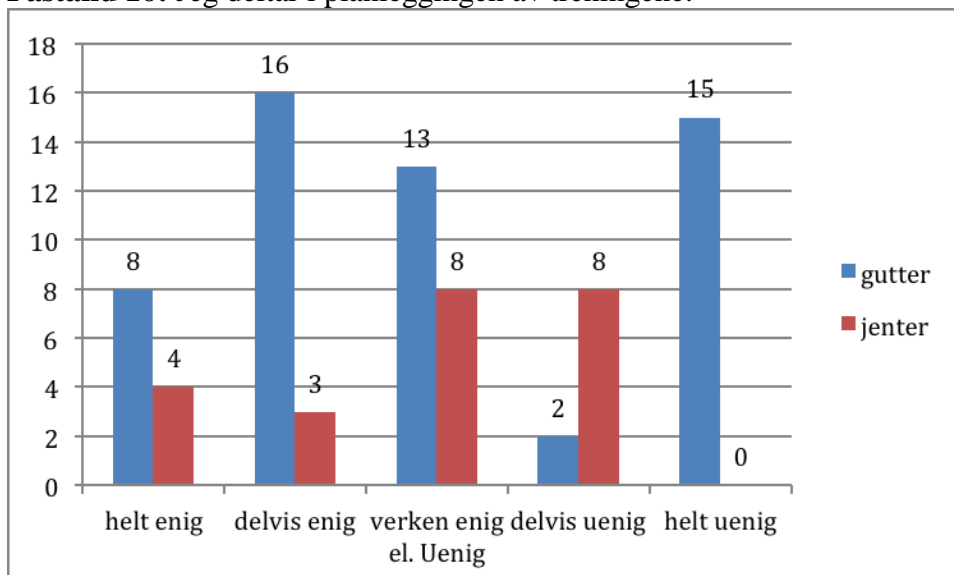
38 gutter og 19 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 13: Det er god garderobe kultur:

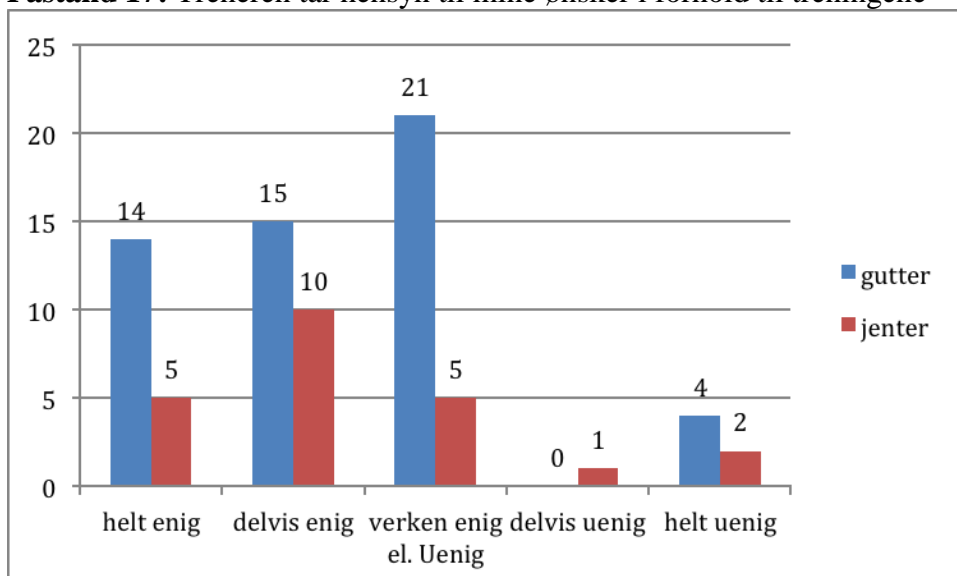
33 gutter og 12 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 16: Jeg deltar i planleggingen av treningene:

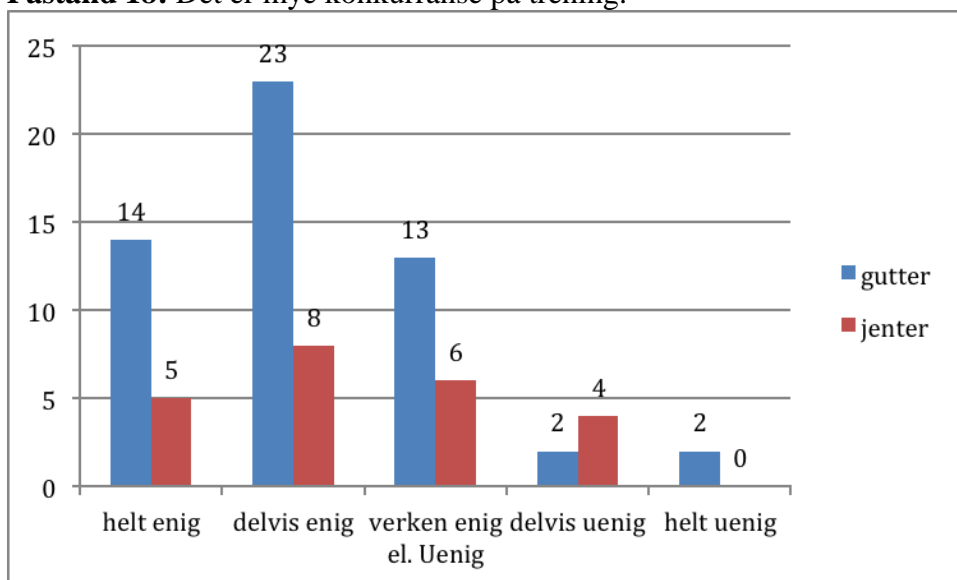
24 gutter og 7 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse, mens 17 gutter og 8 jenter ikke anser dette som en reell årsak.

Påstand 17: Treneren tar hensyn til mine ønsker i forhold til treningene

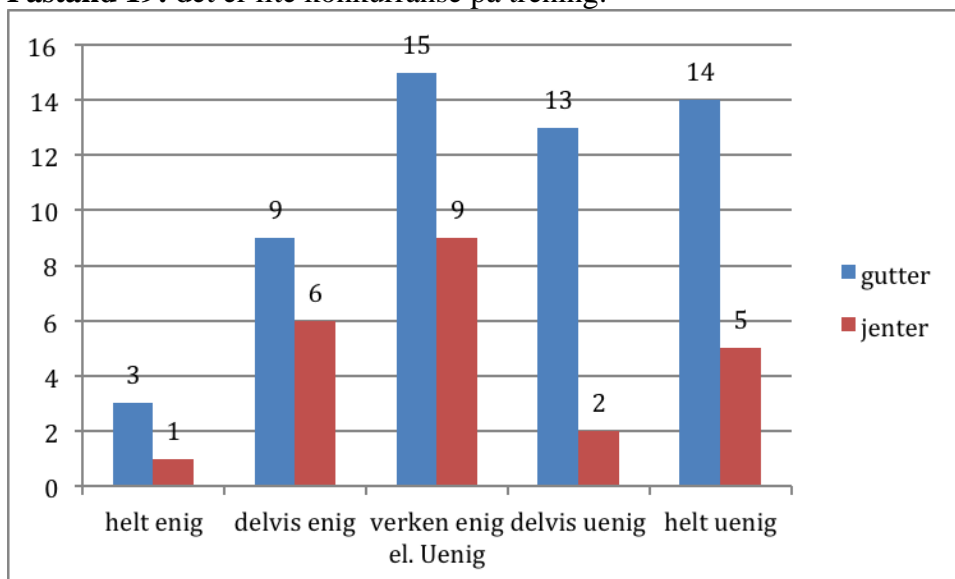
29 gutter og 15 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 18: Det er mye konkurranse på trening:

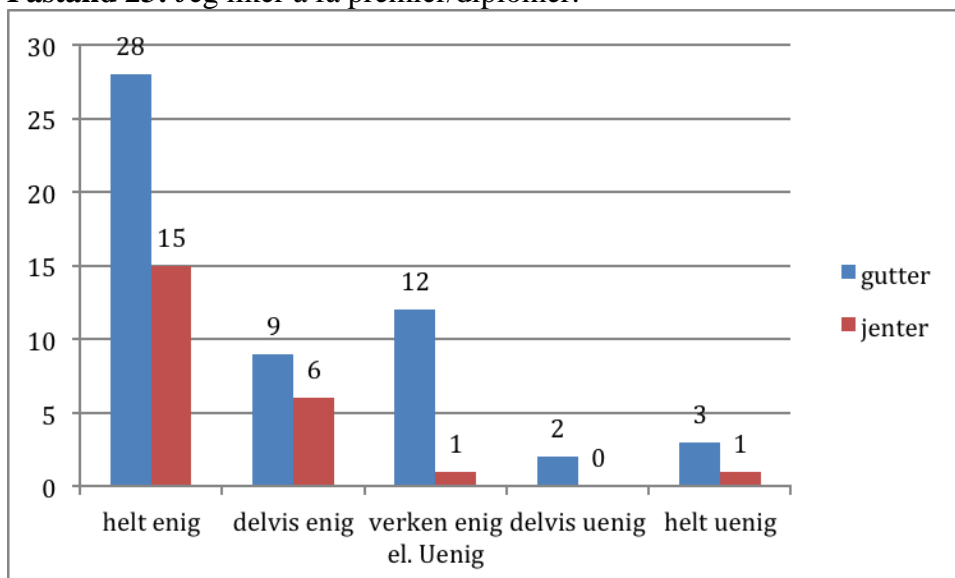
37 gutter og 13 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 19: det er lite konkurranse på trening:

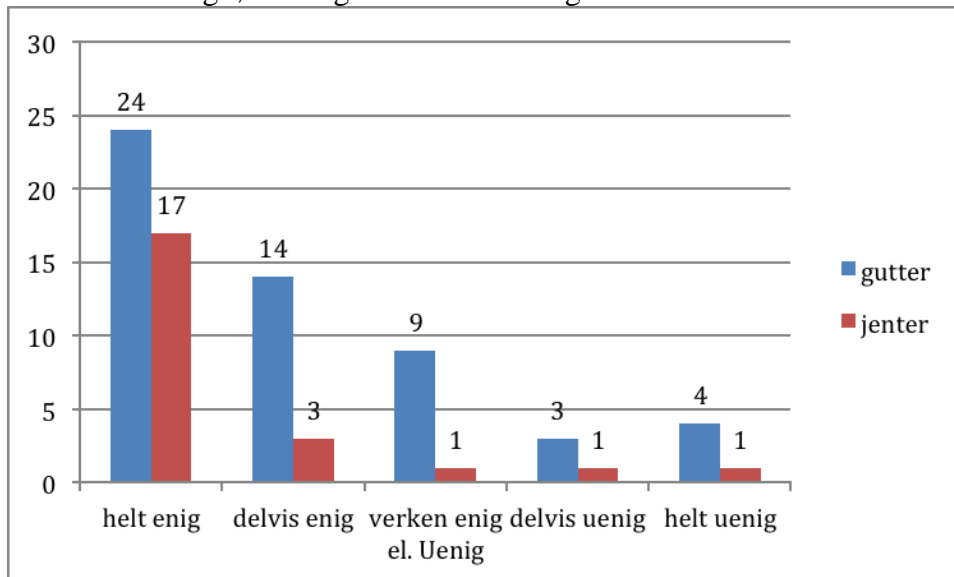
12 gutter og 7 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse, mens 27 gutter og 7 jenter ikke gjør det.

Påstand 23: Jeg liker å få premier/diplomer:

37 gutter og 21 jenter av 77 respondenter anser dette som en reell årsak til fotballdeltagelse.

Påstand 25: Jeg føler meg som en del av laget:

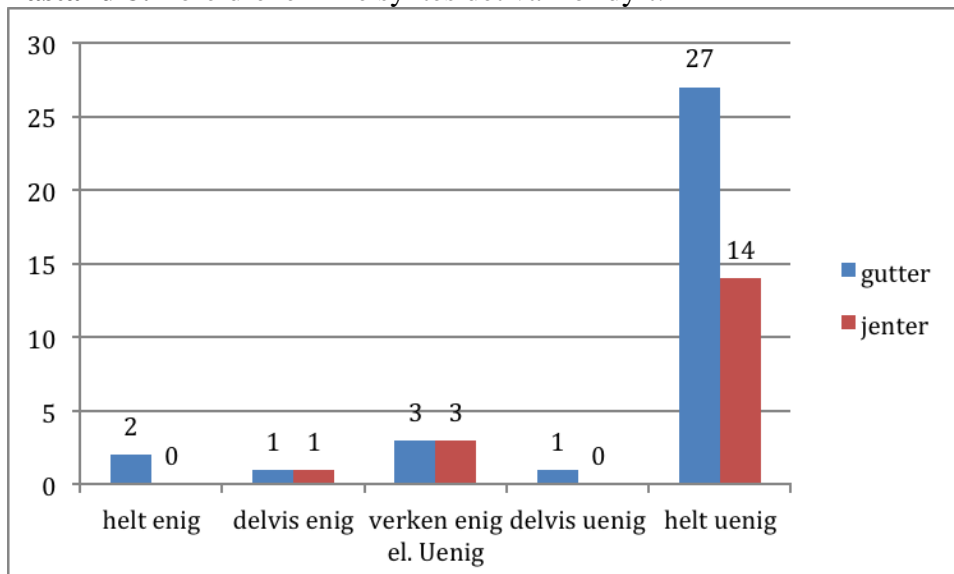

38 gutter og 20 jenter av 77 respondenter anser dette som reell årsak til fotballdeltagelse.

Årsaker til frafall fra fotball:

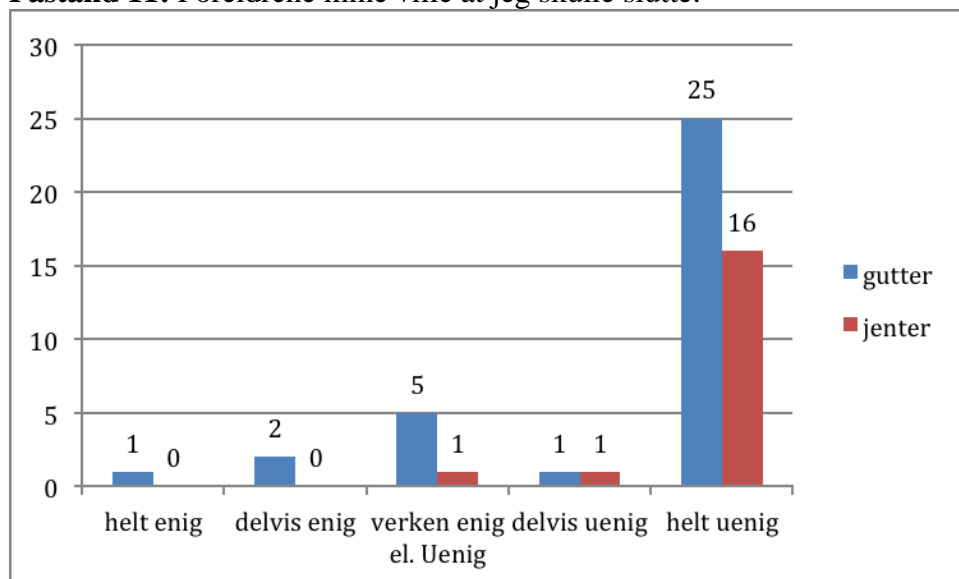
Sosial bakgrunn:

Påstand 8: Foreldrene mine syntes det var for dyrt:

3 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet med fotball oppgir dette som en reell årsak til frafallet.

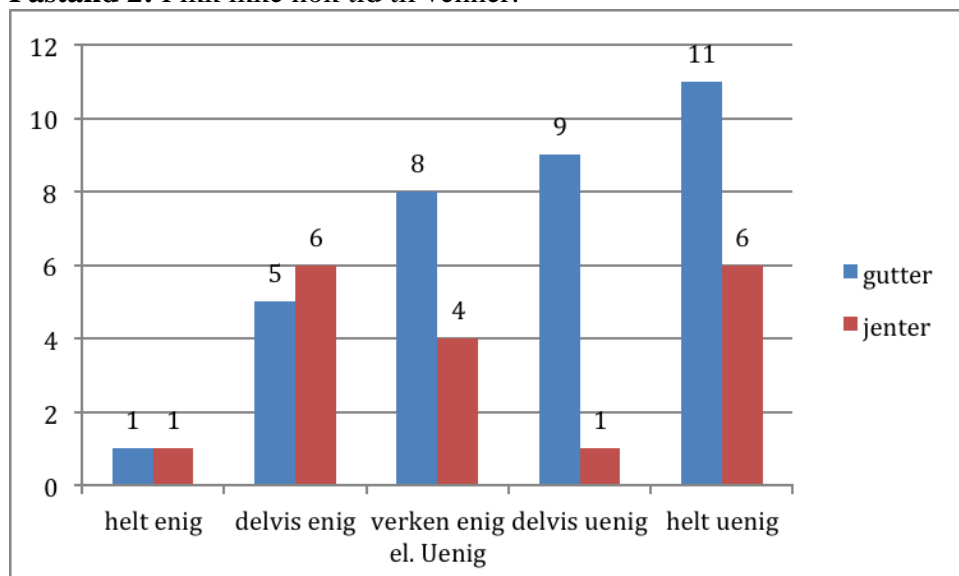
Påstand 11: Foreldrene mine ville at jeg skulle slutte:

3 gutter og ingen jenter av de 52 som har sluttet med fotball anser dette som en reell årsak til frafallet.

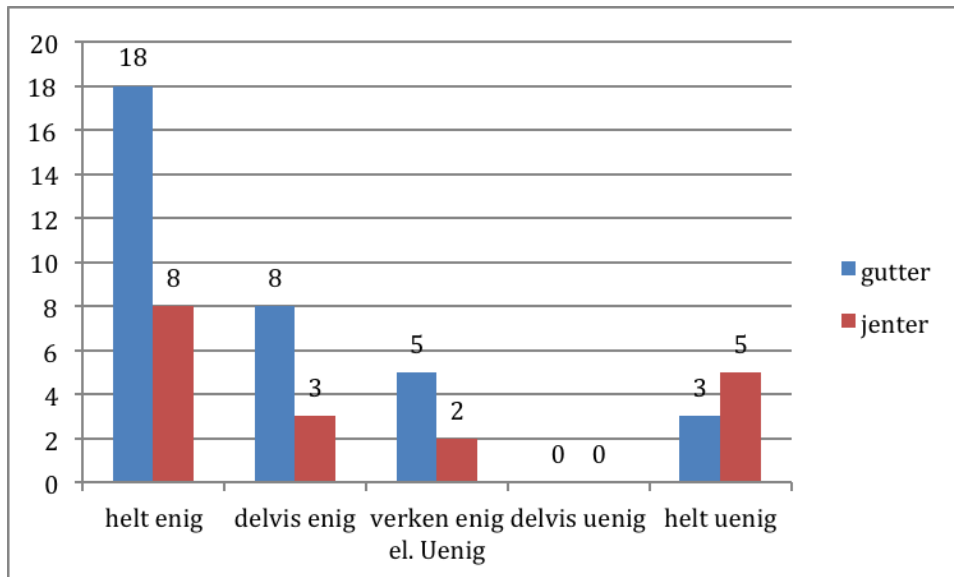
Livet utenfor idretten:

Påstand 2: Fikk ikke nok tid til venner:

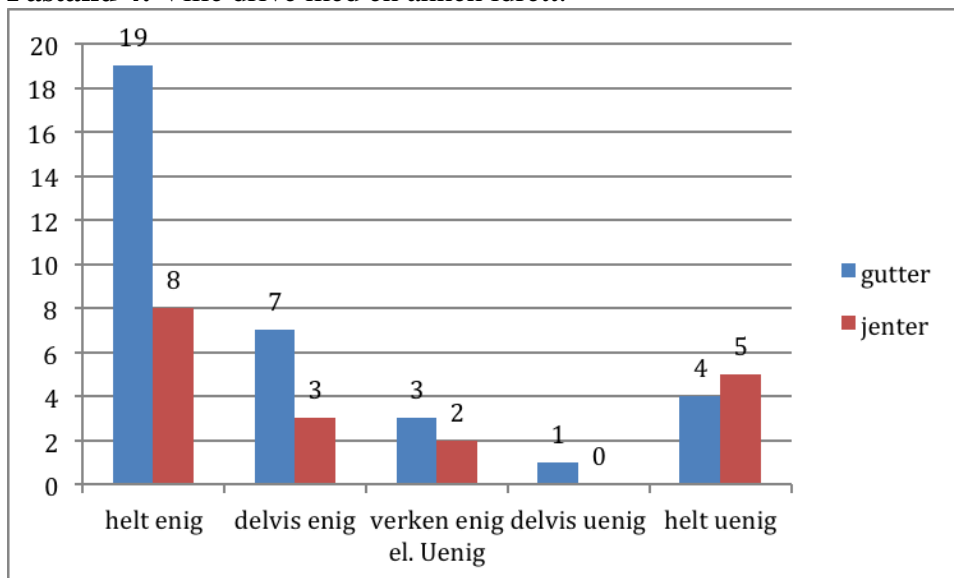
6 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet med fotball anser dette som en reell årsak til frafallet.

Påstand 3: Fikk andre interesser:

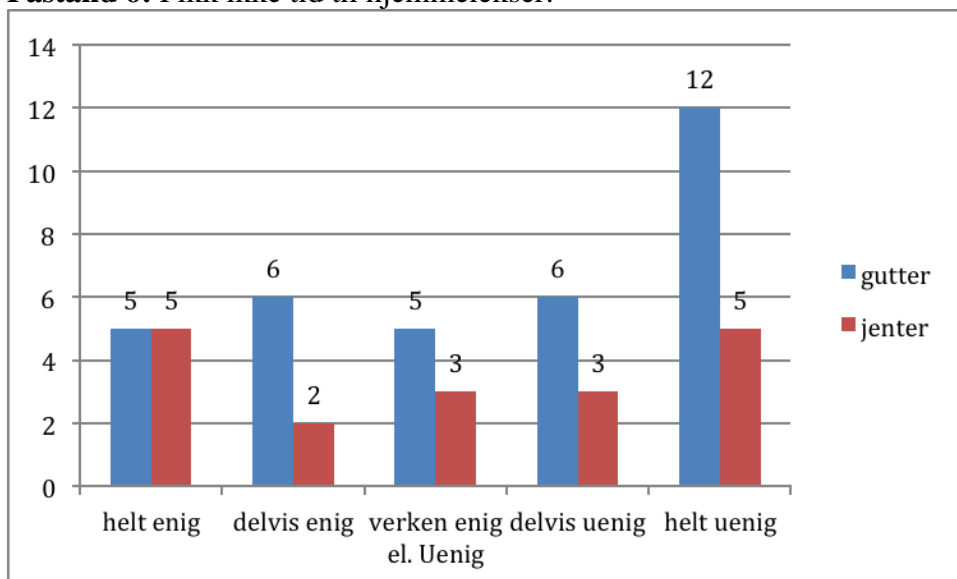
24 gutter og 11 jenter av de 52 som har sluttet med fotball anser dette som en reell årsak til frafallet.

Påstand 4: Ville drive med en annen idrett:

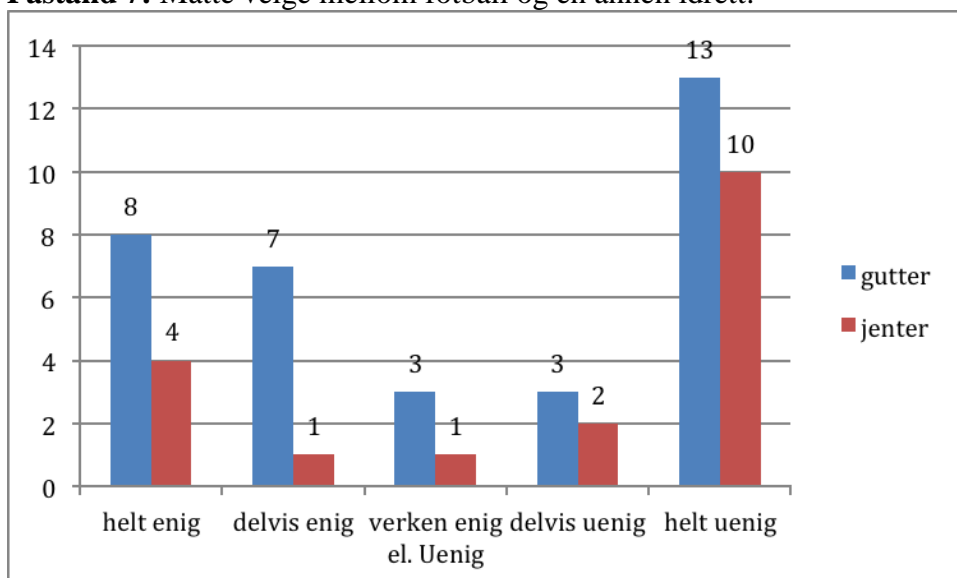
26 gutter og 11 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 6: Fikk ikke tid til hjemmelekser:

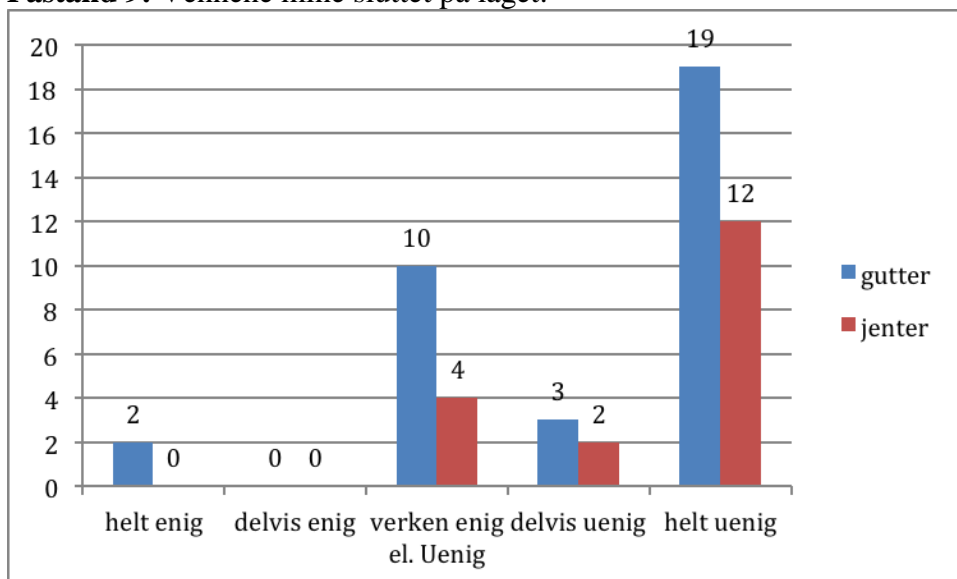
11 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 7: Måtte velge mellom fotball og en annen idrett:

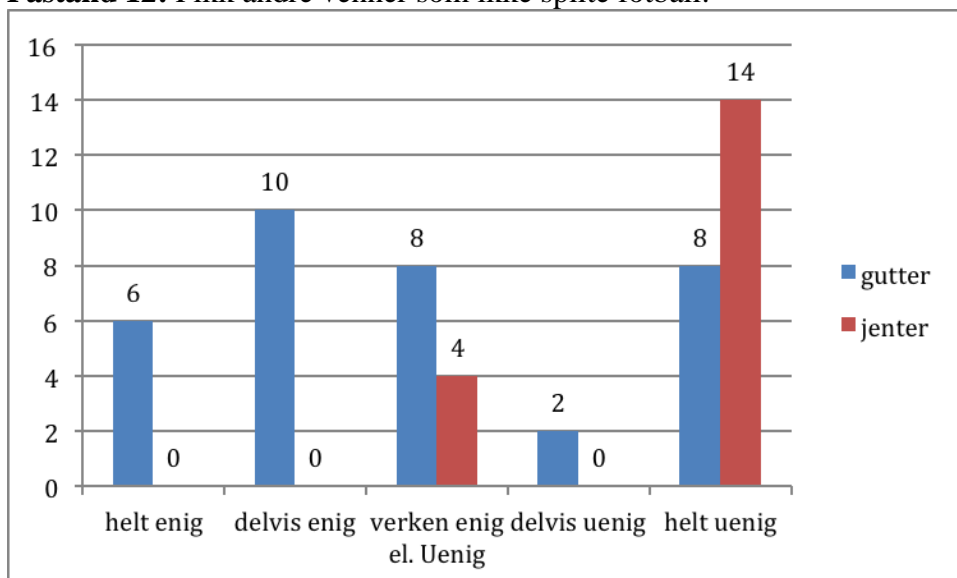
15 gutter og 5 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 9: Vennene mine sluttet på laget:

2 gutter og ingen jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

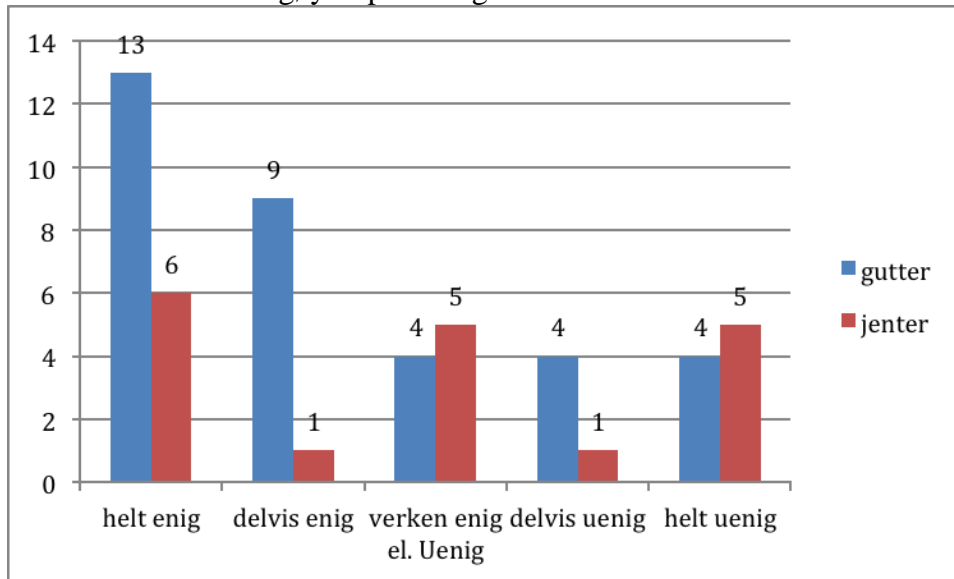
Påstand 12: Fikk andre venner som ikke spilte fotball:

16 gutter og ingen jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

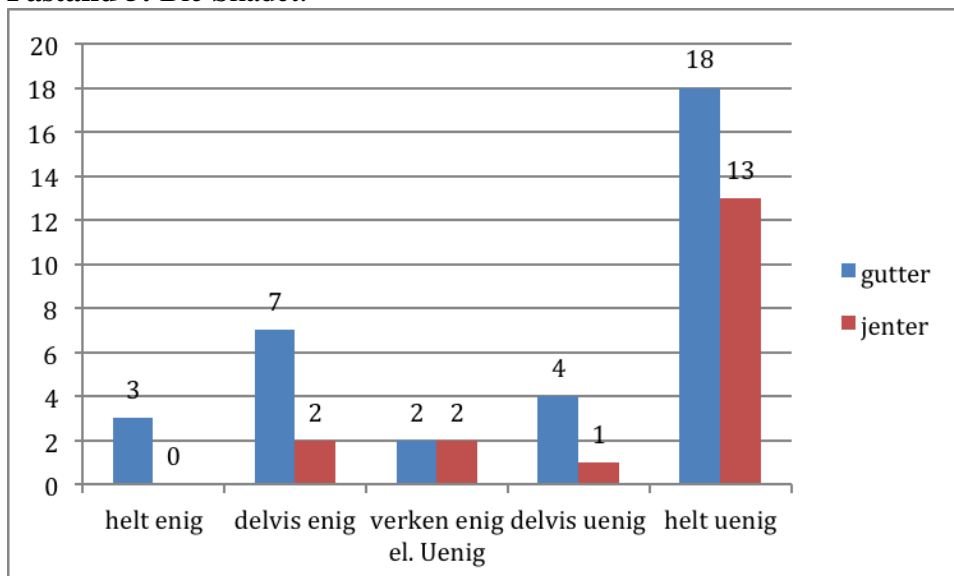
Idrettsaktiviteten

Påstand 1: Var ikke gøy å spille lenger:

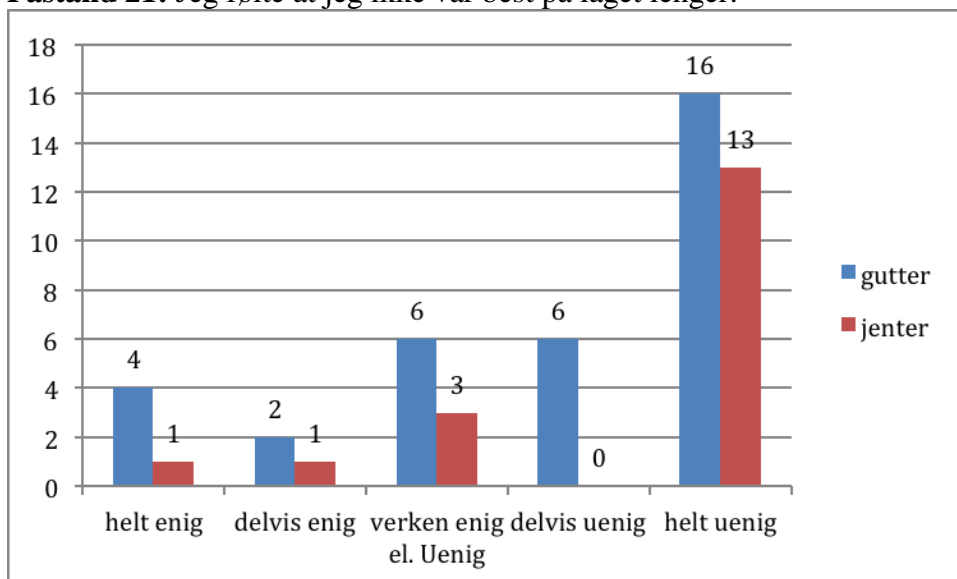
22 gutter og 7 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dettesom en reell årsak til frafall.

Påstand 5: Ble Skadet:

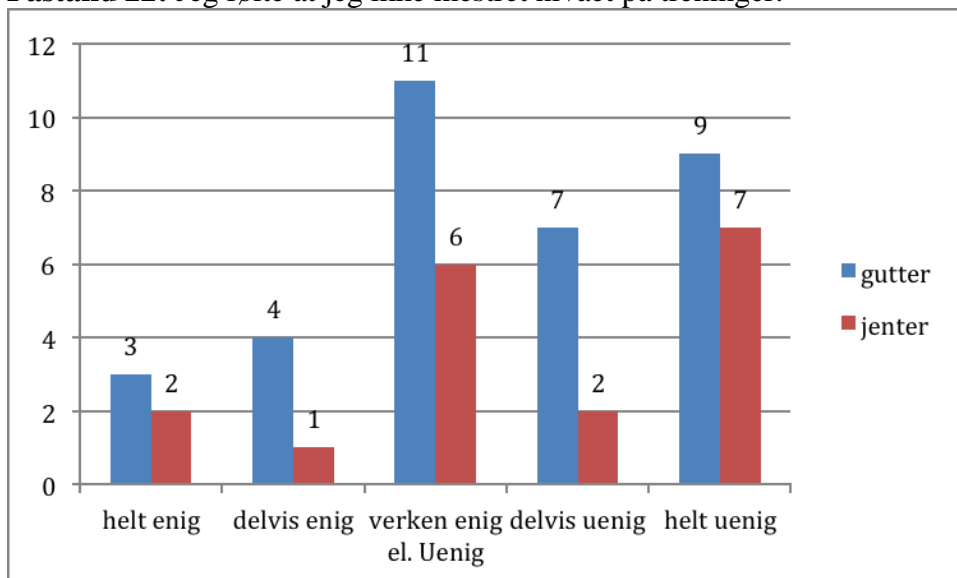
10 gutter og 2 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 21: Jeg følte at jeg ikke var best på laget lenger:

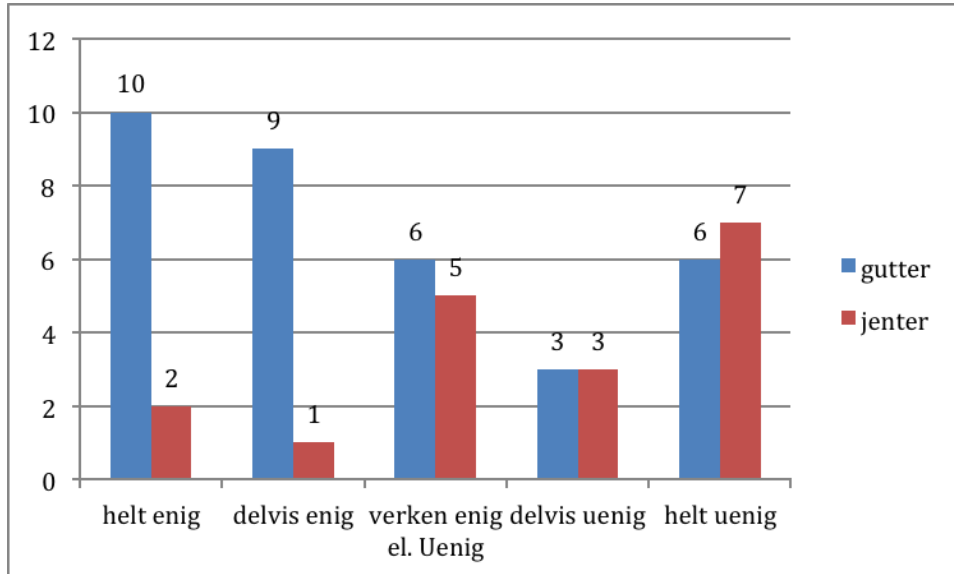
6 gutter og 2 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 22: Jeg følte at jeg ikke mestret nivået på treninger:

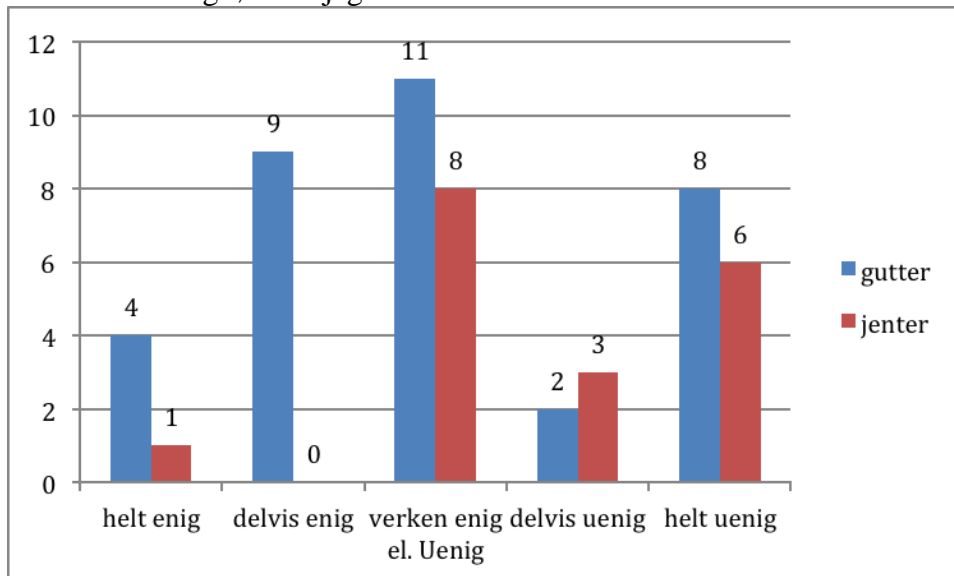
7 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 25: Det handlet bare om å vinne:

19 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

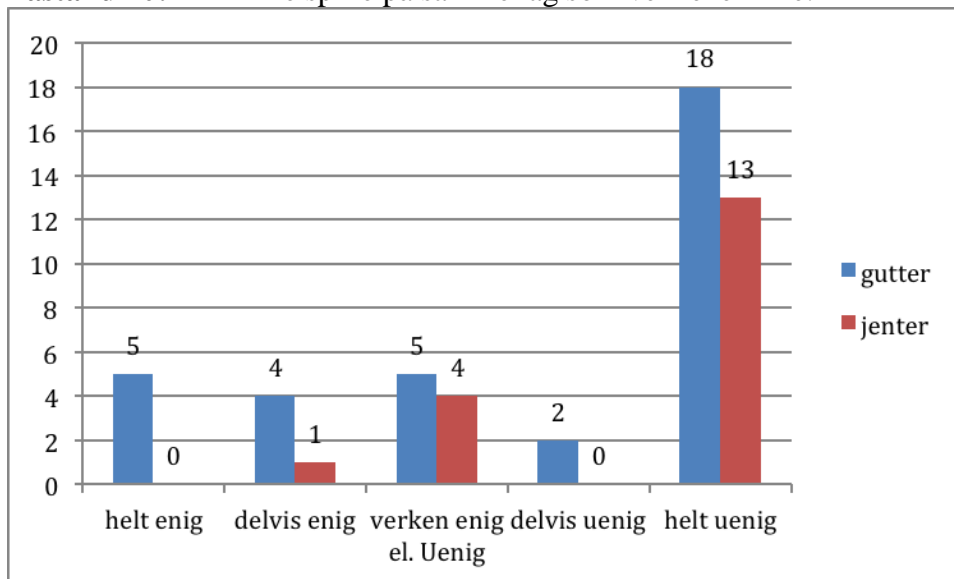
Påstand 26: Jeg følte at jeg ikke ble noe flinkere:

13 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

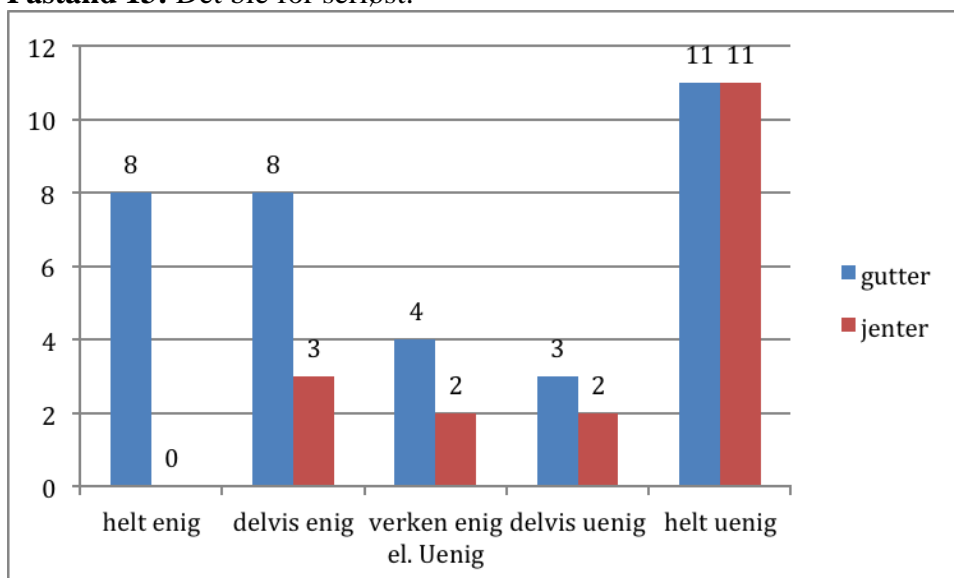
Idrettens organisering:

Påstand 10: Fikk ikke spille på samme lag som vennene mine:

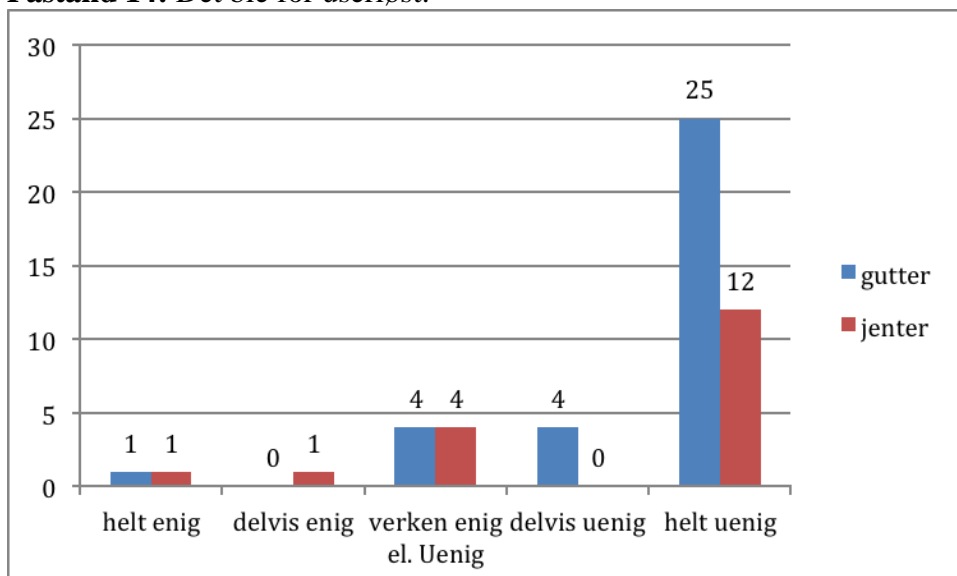
9 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 13: Det ble for seriøst:

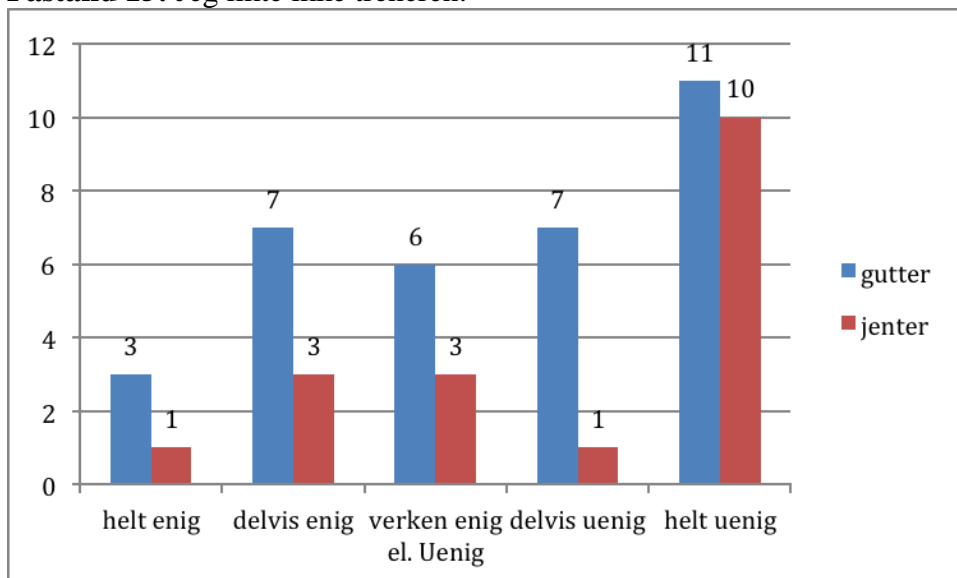
16 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 14: Det ble for useriøst:

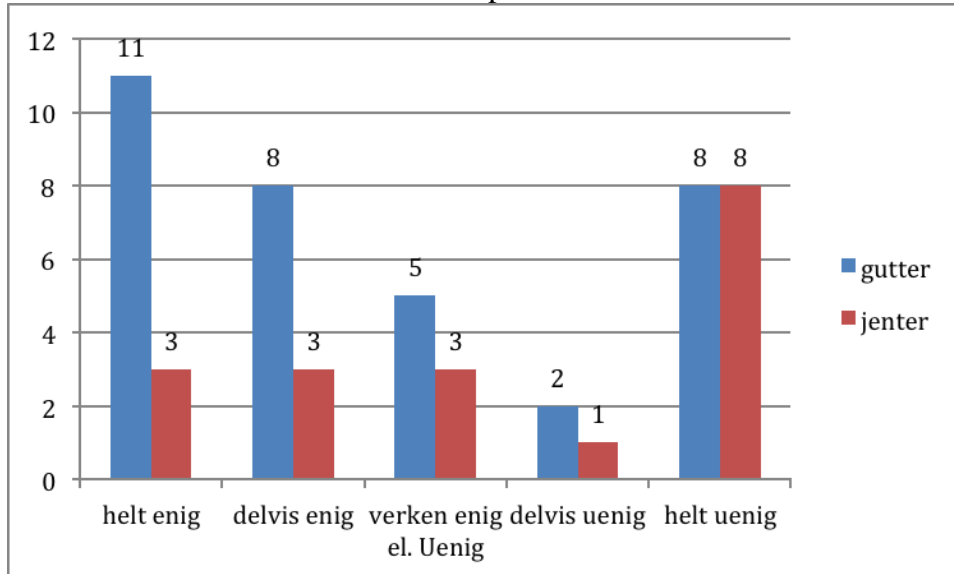
1 gutt og 2 jenter av de 52 som har sluttet anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 15: Jeg likte ikke treneren:

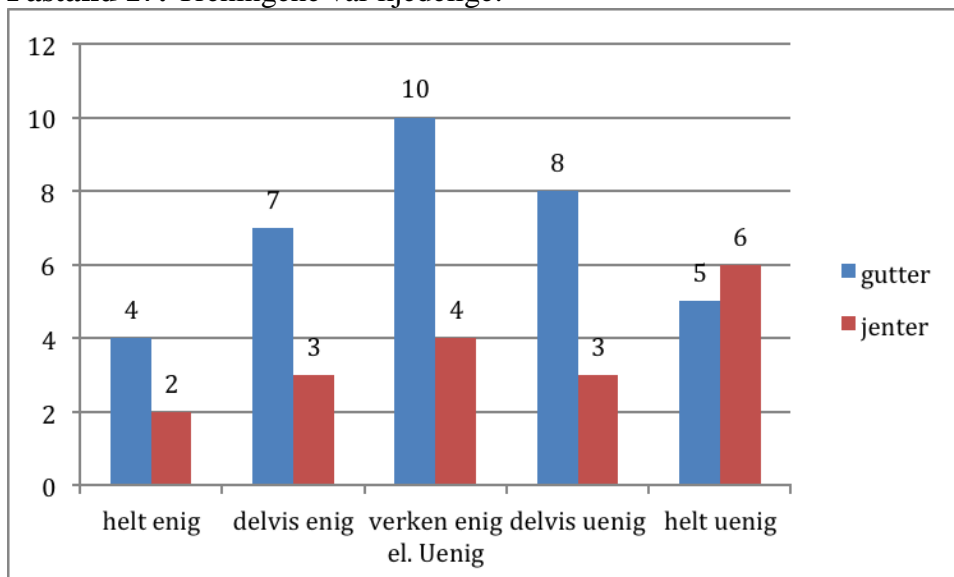
10 gutter og 4 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 16: Treneren fokuserte bare på de beste:

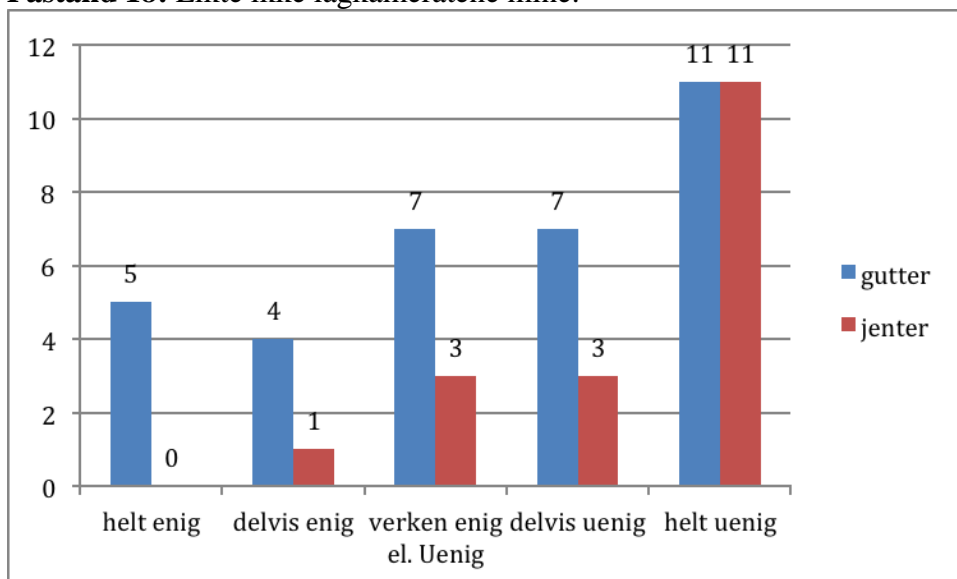
19 gutter og 6 jenter av de 52 som har sluttet anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 17: Treningene var kjedelige:

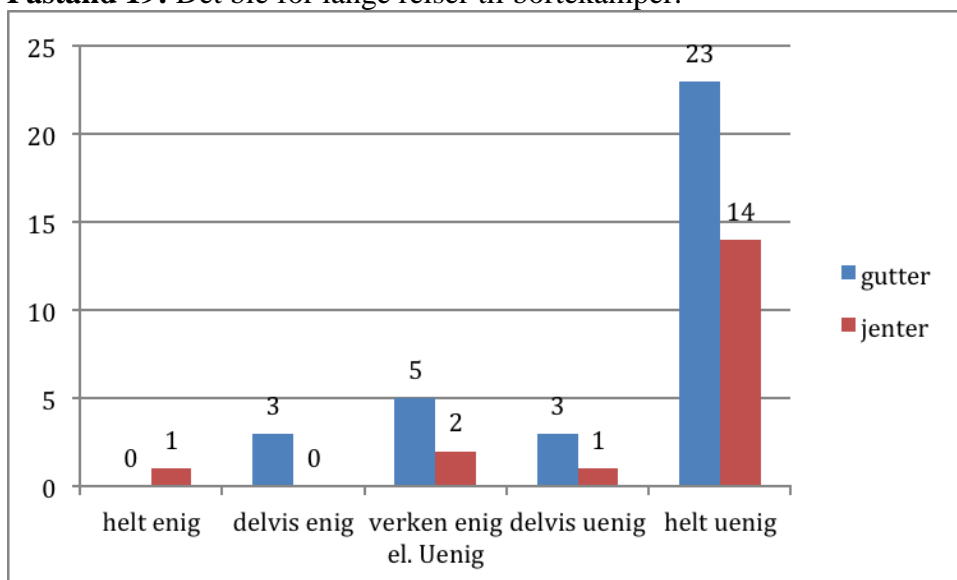
11 gutter og 5 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 18: Likte ikke lagkameratene mine:

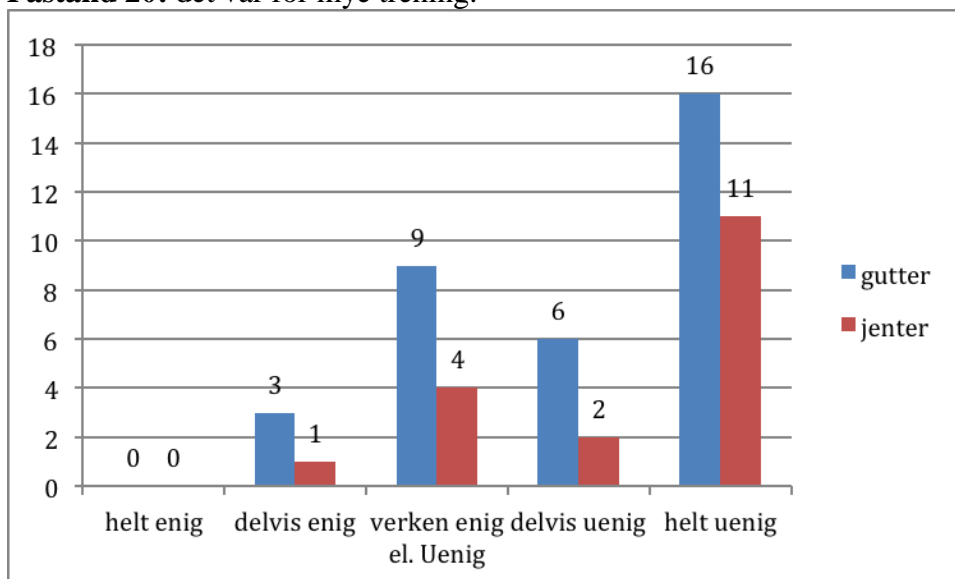
9 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 19: Det ble for lange reiser til bortekamper:

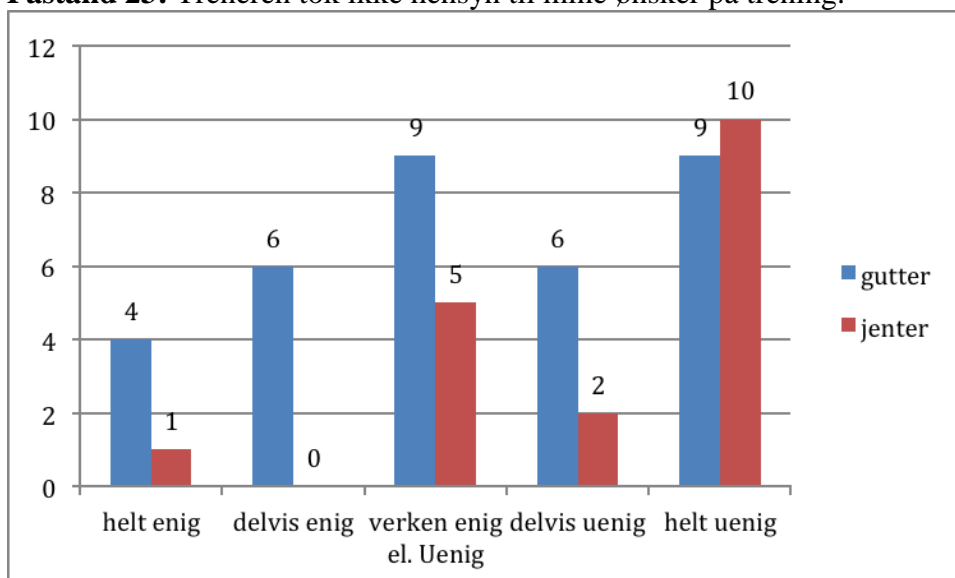
3 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 20: det var for mye trening:

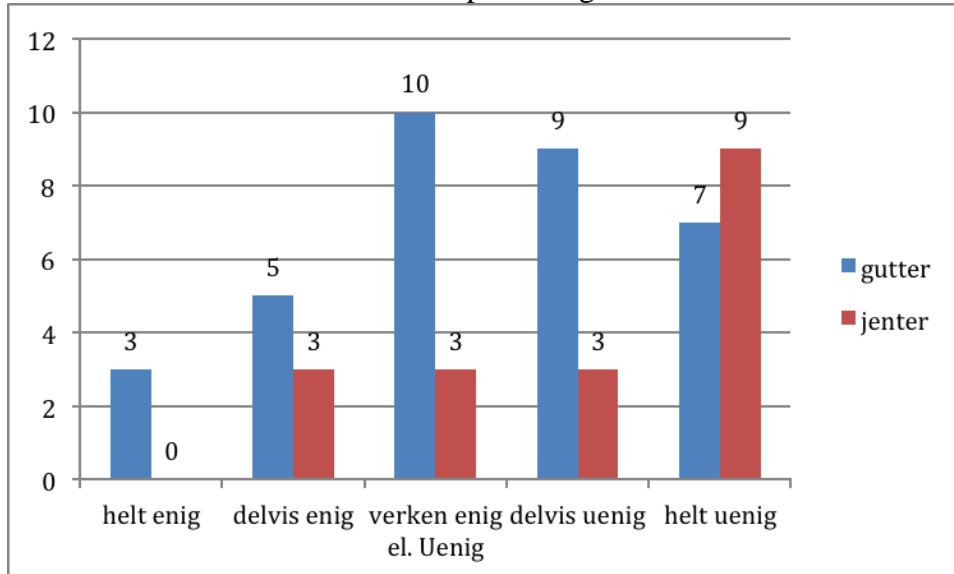
3 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 23: Treneren tok ikke hensyn til mine ønsker på trening:

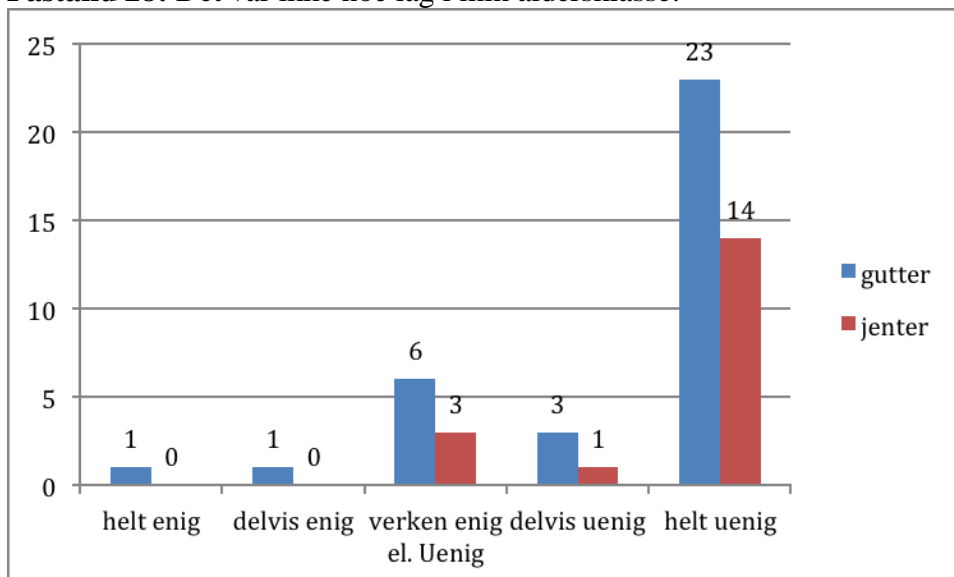
10 gutter og 1 jente av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 24: Det var lite samarbeid på trening:

8 gutter og 3 jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Påstand 28: Det var ikke noe lag i min aldersklasse:

2 gutter og ingen jenter av de 52 som har sluttet på fotball anser dette som en reell årsak til frafall.

Vedlegg 4:

Mitt navn er Tomas, jeg er trenerstudent ved høgskolen i Hedmark. Dette er en undersøkelse som omhandler idrettsdeltagelse. Jeg håper at deres svar på denne undersøkelsen kan hjelpe oss som er trenere å bedre forstå hvorfor utøvere velger å slutte på fotball. Det er derfor viktig at dere svarer ærlig på denne undersøkelsen. Dere skal ikke skrive navn på denne undersøkelsen, dette er for at dere skal forbli anonyme. Dersom det er noen spørsmål kan dere stille dem til meg, og ikke til noen av de andre elevene.

Spørreskjema:

1. Er du gutt eller jente? Gutt Jente
2. Hvor gammel er du? år
3. hvilken måned er du født i? _____
4. Spiller du fotball? Ja Nei
5. Har du spilt fotball? Ja Nei

Dersom du har svart nei på både spørsmål 4 og 5 kan du legge fra deg pennen, takk for din deltagelse.

Jeg spiller/spilte fotball fordi:

Du skal sette et kryss på alle påstandene. Du setter kryss på den som passer for deg. Eksempel helt enig på «fotball er gøy»

	Påstand	Helt Enig	Delvis Enig	Verken enig el. Uenig	Delvis Uenig	Helt Uenig
1	Fotball er gøy.					
2	Å være med venner.					
3	Gode treningsforhold.					
4	Flinke trenere.					
5	For å holde meg i form.					

6	Gode spillere på laget.					
7	Jeg får spille mye					
8	Jeg føler at jeg er bedre enn de andre på laget.					
9.	Jeg vil bli proff.					
10	Foreldrene mine vil at jeg skal spille.					
11	Liker å spille fotballkamper.					
12	Liker å vinne.					
13	Det er god garderobekultur.					
14	Jeg føler at jeg får til nye ting som finter og lignende.					
15	Jeg utvikler meg som spiller.					
16	Jeg deltar i planleggingen av treningene					
17	Treneren tar hensyn til mine ønsker i forhold til treningene					
18	Det er mye konkurranse på trening					
19	Det er lite konkurranse på trening					
20	Det er gøy å spille på lag					
21	Laget samarbeider bra					
22	Jeg liker å være bedre enn andre					
23	Jeg liker å få premier/diplomer					
24	Jeg liker å samarbeide med andre					

25	Jeg føler meg som en del av laget					
----	-----------------------------------	--	--	--	--	--

A. Her kan du skrive andre grunner enn de som er nevnt over for hvorfor du spiller/spilte fotball.

Jeg sluttet på fotball fordi?

Dere skal sette et kryss på alle påstandene. Som stemmer for deg.

	Påstand	Helt Enig	Delvis Enig	Verken enig el. Uenig	Delvis uenig	Helt uenig
1	Var ikke gøy å spille lenger.					
2	Fikk ikke nok tid til venner.					
3	Fikk andre interesser.					
4	Ville drive med en annen idrett.					
5	Ble skadet.					
6	Fikk ikke tid til hjemmekser.					
7	Måtte velge mellom fotball og en annen idrett.					
8	Foreldrene mine syntes det var for dyrt.					
9	Vennene mine sluttet på laget.					

10	Fikk ikke spille på samme lag som vennene mine.					
11	Foreldrene mine ville at jeg skulle slutte.					
12	Fikk andre venner som ikke spilte fotball.					
13	Det ble for seriøst.					
14	Det ble for useriøst.					
15	Jeg likte ikke treneren.					
16	Treneren fokuserte bare på de beste.					
17	Treningene var kjedelige.					
18	Likte ikke lagkameratene mine.					
19	Det ble for lange reiser til bortekamper.					
20	Det var for mye trening.					
21	Jeg følte at jeg ikke var best på laget lenger					
22	Jeg følte at jeg ikke mestret nivået på treninger					
23	Treneren tok ikke hensyn til mine ønsker på trening					
24	Det var lite samarbeid på					

	trening					
25	Det handlet bare om å vinne.					
26	Jeg følte at jeg ikke ble noe flinkere					
27	Det var ikke viktig å vinne					
28	Det var ikke noe lag i min aldersklasse					

B. Her kan du skrive andre grunner enn de som er nevnt over til at du sluttet på fotball.

C. Hvor gammel var du når du sluttet på fotball?

D. Driver du med andre idretter? Nevn hvilke.

Takk for din deltagelse, den har vært til stor hjelp.